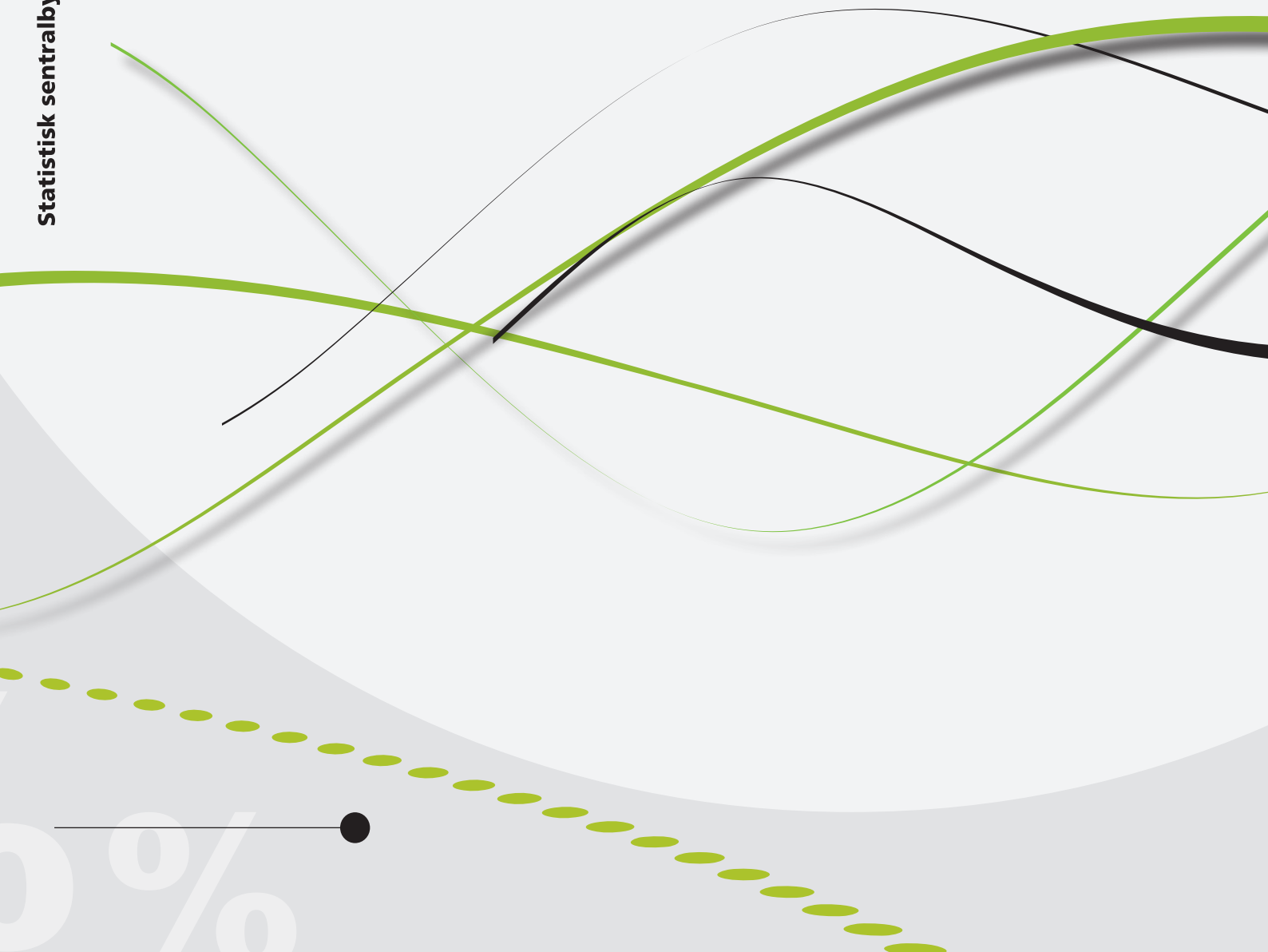

Minja Tea Dzamarija

Innvandringsgrunn 1990-2011, hva vet vi og hvordan kan statistikken utnyttes?

Minja Tea Dzamarija

**Innvandringsgrunn 1990-2011, hva vet vi og
hvordan kan statistikken utnyttes?**

Rapporter I denne serien publiseres analyser og kommenterte statistiske resultater fra ulike undersøkelser. Undersøkelser inkluderer både utvalgsundersøkelser, tellinger og registerbaserte undersøkelser.

	Standardtegn i tabeller	Symbol
© Statistisk sentralbyrå	Tall kan ikke forekomme	.
Ved bruk av materiale fra denne publikasjonen skal	Oppgave mangler	...
Statistisk sentralbyrå oppgis som kilde.	Oppgave mangler foreløpig	...
Publisert september 2013	Tall kan ikke offentliggjøres	:
	Null	-
ISBN 978-82-537-8729-9 (trykt)	Mindre enn 0,5 av den brukte enheten	0
ISBN 978-82-537-8730-5 (elektronisk)	Mindre enn 0,05 av den brukte enheten	0,0
ISSN 0806-2056	Foreløpig tall	*
Emne: Befolkning	Brudd i den loddrette serien	—
	Brudd i den vannrette serien	
Trykk: Statistisk sentralbyrå	Desimaltegn	,

Forord

Statistisk sentralbyrå (SSB) har på oppdrag fra Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet (BLD) gjennomført en analyse av innvandringsgrunner blant innvandrere med ikke-nordisk statsborgerskap som innvandret til Norge i årene fra 1990-2011.

Et viktig formål med prosjektet er å informere brukere og lesere av SSBs data om variabelen innvandringsgrunn på et mer detaljert nivå, hva den kan gi oss av ny kunnskap, og hvordan den kan benyttes i analyser fremover. Denne rapporten bidrar til for første gang å gi en bredere beskrivelse av innvandringsgrunner basert på hvorfor innvandrerene kom til Norge. Ved å utnytte vedtaksdata fra Utlendingsdatabasen (UDB) og personopplysninger fra Det sentrale Folkeregisteret (DSF), har vi her analysert ulike innvandringsgrupperes tilknytning til Norge.

Minja Tea Dzamarija har skrevet rapporten og gjort datakjøringer som danner grunnlaget for tabeller og figurer. Kristina Kvarv Andreassen, Tormod Claussen, Kristin Egge-Hoveid, Eva Haagenen, Marie Hesselberg, Silje Vatne Pettersen, Ola Ribe, Paul Inge Severeide, Espen Thorud og Lars Østby har gitt verdifulle innspill til prosjektet.

Rapporten er tilgjengelig i pdf-format på Statistisk sentralbyrås nettsider under adressen: <http://www.ssb.no/publikasjoner>

Prosjektstøtte: Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet.

Statistisk sentralbyrå, 23. juni 2013.

Hans Henrik Scheel

Sammendrag

Statistisk sentralbyrå sin offisielle statistikk om innvandringsgrunn gir en oversikt over de fem viktigste grunnene til at innvandrere flytter til Norge: *arbeid, familie, flukt, utdanning og annen innvandringsgrunn*. I denne rapporten har vi gitt en bredere beskrivelse av de detaljerte kodene fra Utlendingsdirektoratet som danner grunnlag for de fem innvandringsgrunnverdiene. Dette omfattende datamaterialet har et betydelig analysepotensial.

I perioden 1990-2011 har 525 000 ikke-nordiske statsborgere innvandret til Norge. 37 prosent av disse har kommet som følge av familieinnvandring, 30 prosent som arbeidsinnvandrere mens 21 prosent hadde flyktningbakgrunn. 11 prosent av innvandrerne har enten fått en utdanningstillatelse eller kommet gjennom kulturutveksling.

Langt fra alle innvandrere som kommer til Norge forblir her livet ut. Utflyttingsmønsteret varierer sterkt med innvandringsgrunn. Arbeidsinnvandrere har en relativt høy gjenutvandring mens blant familieinnvandrede og personer med flyktningbakgrunn finner vi svært mange som fortsatt bor i Norge. Personer som har kommet på grunnlag av utdanning eller kulturutveksling er betydelig mindre bofaste enn personer med andre innvandringsgrunner.

Abstract

Statistics Norway's official statistics on reasons for immigration provides an overview of the five most important reasons for persons to migrate to Norway: *labour, family, protection/refugee, education and other immigration*. This publication presents a broader description of the detailed codes from the Norwegian Directorate of Immigration (UDI) which are included in these five main categories. The population consists of foreign-born non-Nordic citizens registered as resident in Norway in the Norwegian Population Register for the first time in 1990 or later.

In the period between 1990-2011, about 525 000 persons with non-Nordic citizenship immigrated to Norway. 37 per cent of all first-time immigrations in this period were family immigrations. 30 per cent came for work purposes and 21 per cent came as refugees. 11 per cent of the first time immigrants came for educational reasons.

Not everyone immigrating to Norway stays here for the rest of their lives. The reason for immigration is significant for to what degree the immigrants leave the country. The number of labour immigrants still living in Norway drops substantially after a few years while majority of those who immigrated as refugees and family immigrants still lived in country by 1 January 2012. Immigrants who have come on the basis of education or cultural exchange is significantly less sedentary than immigrants with other immigration reasons.

Innhold

Forord	3
Sammendrag	4
Abstract	5
1. Innledning	7
1.1. Datagrunnlaget.....	7
1.2. Begreper	10
1.3. Disposisjon	11
2. Oversikt over innvandringsgrunner og koder	12
2.1. Arbeid.....	13
2.2. Familie.....	18
2.3. Flukt	22
2.4. Utdanning og kulturutveksling	24
2.5. Annen innvandringsgrunn	26
2.6. Uoppgitt innvandringsgrunn	27
3. Beskrivelse av utvalgte grupper	28
3.1. Innvandring, utvandring og bosetting, etter innvandringsgrunn blant ikke-nordiske statsborgere.....	28
3.2. Arbeidsinnvandring, faglærte og spesialister.....	33
3.3. Studentmigrasjon	35
3.4. Familieinnvandring, hvem innvandrer de til?	36
3.5. Overføringsflyktninger	42
4. Oppsummering og veien videre	45
Referanser	47
Vedlegg A: Tabeller	48
Figurregister	68
Tabellregister	69

1. Innledning

Årsaken til innvandringen er vesentlig for å forstå blant annet migrasjonsstrømmene til og fra Norge, den demografiske sammensetningen av innvandrere, og det videre integreringsløpet i Norge. Etter tidligere uttrykt ønske fra brukere, kan og bør informasjonen utnyttes bedre. SSBs offisielle statistikk om innvandringsgrunn (<http://www.ssb.no/befolkning/statistikker/innvgrunn>) er først og fremst laget for å få oversikt over de viktigste grunnene til at personer flytter til Norge. Alle førstegangsinnvandrere med ikke-nordisk statsborgerskap som kom i perioden 1990-2011 har blitt tildelt en av hovedverdiene *Flukt, Familie, Arbeid, Utdanning og Annen innvandringsgrunn*. I denne rapporten ønsker vi å gi en bredere beskrivelse av innvandringsgrunner basert på en mer spesifisert innvandringsgrunn enn de fem hovedverdiene. I hovedsak avspeiler de mer spesifiserte verdiene det som er registrert i vedtaksgrunnvariabelen i Utlendingsdatabasen (UDB) i Utlendingsdirektoratet (UDI).

Vårt fokus i denne rapporten er på innvandrere med ikke-nordisk statsborgerskap som innvandret til Norge i årene fra 1990-2011, og som vi kan knytte til en innvandringsgrunn. En hovedgrunn for at vi ikke går lenger tilbake i tid er at for årene før 1990 finnes det ikke tilfredsstillende registeropplysninger i utlendingsforvaltningen som kan brukes til vårt formål. For personer med flukt som innvandringsgrunn finnes det derimot forholdsvis gode opplysninger også for en del år før 1990.

1.1. Datagrunnlaget

Dataene som brukes for å etablere variabelen innvandringsgrunn er hentet fra SSB's befolkningsregister (BEREG) og Utlendingsdatabasen (UDB) i Utlendingsdirektoratet(UDI).

BEREG har det sentrale folkeregisteret (DSF) som kilde. Folkeregisterdata utgjør en viktig del av SSBs grunnlagsdata (for mer informasjon se kapittel 8 i SA *Innvandring og innvandrere 2010*). DSF er hovedkilden for all løpende befolkningsstatistikk inklusive statistikk over innvandrere. Oppdateringene i det sentrale folkeregisteret gjøres delvis ved de lokale folkeregisterkontorene som er knyttet til registeret via terminaler, og delvis sentralt i Skattedirektoratet. Grunnlaget for statistikken over endringer i befolkningen er elektroniske kopier til Statistisk sentralbyrå av alle slike meldinger som oppdateres i BEREG hver natt.

BEREG er SSBs register for personer og familier. For personstatistikk brukes tabell som inneholder alle som er, eller har vært bosatt i Norge fra 1964 til nå, og i tillegg alle som var registrert bosatt ved folketellingen i 1960. Meldinger fra DSF om fødsler og innvandring fører til at nye poster i tabellen blir laget, mens de andre meldingene bare vil føre til at variabler blir forandret.

Når data er mottatt i SSB, må det normalt foretas en til dels omfattende bearbeiding av dataene før de kan benyttes i statistikkproduksjon.

Utlendingsdatabasen (UDB) i Utlendingsdirektoratet (UDI) er den viktigste kilden for informasjon om innvandringsgrunner. UDB er databasen for alle saker som gjelder søknad om besøk og opphold i Norge. Den enkeltvariabelen i UDB som betyr mest for statistikken over innvandringsgrunner er vedtaksgrunn (les: innvandringsgrunn). Det er også brukt data fra Fremkonregisteret og Flyktningregisteret i UDI slik de framstod på begynnelsen av 1990-tallet.

For de innvandrene med et ikke-nordisk statsborgerskap som kom i løpet av 2011 og som manglet innvandringsgrunn i UDB ble opplysninger fra andre registerkilder i SSB benyttet for å få tildelt riktig innvandringsgrunn:

Arbeidsmarkedsfilen/sysselsettingsfilen

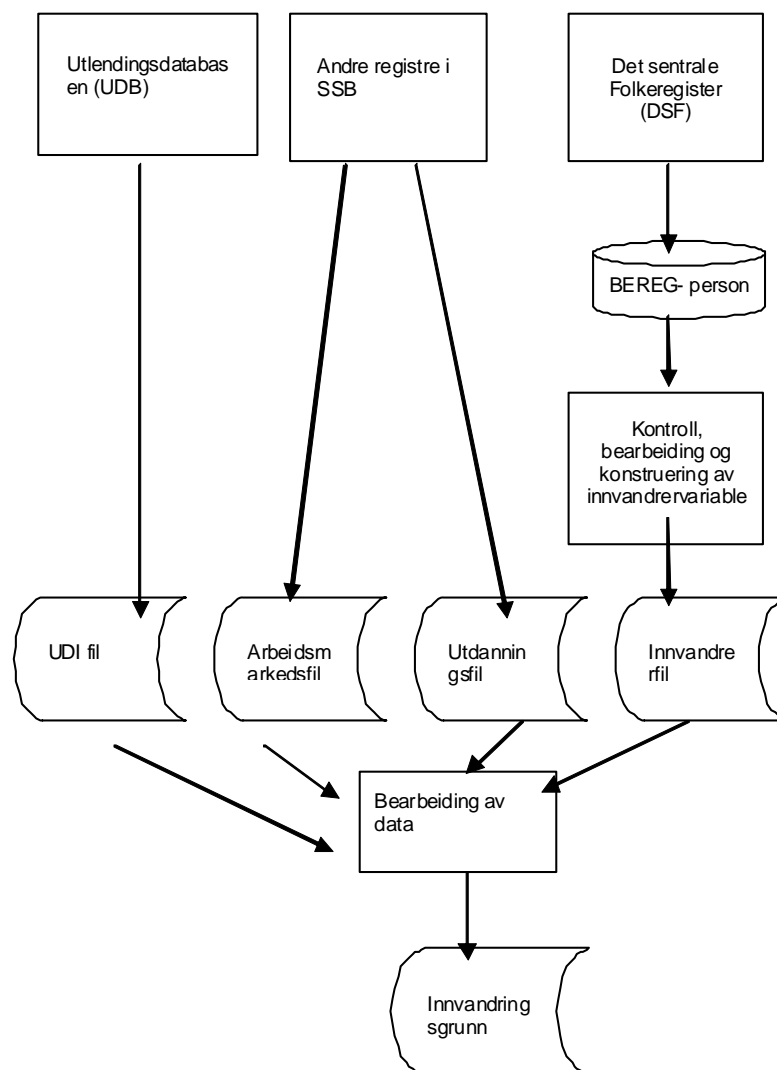
Sysselsettingsstatistikken for innvandrere har i hovedsak arbeidstakerregisteret og selvangivelsesregisteret fra NAV som datagrunnlag. Dessuten benyttes lønns- og trekkoppgaverregisteret som gir opplysninger om mindre lønnstakerforhold som ikke er meldepliktige til arbeidstakerregisteret. I tillegg har også vernepliktige og sivilarbeidere status som sysselsatte. I denne rapporten ble data fra arbeidsmarkedsfilen benyttet for å finne andelen sysselsatte og arbeidsledige blant overføringsflyktninger og i andre grupper med "flukt" som innvandringsgrunn.

Utdanningsfilen

Innen høyere utdanning er universitetene og høyskolenes administrative systemer M-STAS (Mikromaskinbasert-StudieAdministrativt System) og FS (Felles Studentsystem) de mest sentrale datasystemer. Opplysningene studentene selv gir ved betaling av semesteravgift er også med på å danne grunnlaget for statistikken. Opplysninger om studenter i utlandet hentes inn fra Statens lånekasse for utdanning.

De ekstra koblingene mot arbeids- og utdanningsfilene gjør at vi klarer å få full dekning på variabelen innvandringsgrunn for de ikke-nordiske innvandrere.

Kilder for innvandringsgrunnsstatistikk:

Hvem er inkludert i statistikken?

Nordiske statsborgere kan flytte fritt mellom de nordiske landene. Vi vil derfor ikke kunne finne disse i UDB med noe oppholdsgrunnlag og de er derfor ikke med i statistikken over innvandringsgrunn. Alle andre utenlandske statsborgere må ha en eller annen form for tillatelse/registreringsbevis for å kunne flytte til Norge.

For personer som innvandret før 1990 er informasjonen om innvandringsgrunn mangelfull, og gjelder kun for personer som kom til Norge på grunn av flukt. For personer som innvandret til Norge for første gang mellom 1990 og 2011 har vi derimot god informasjon om hovedårsaken til innvandringen. Arbeidstakere på korttidsopphold (under 6 måneder) registreres ikke som bosatte i Norge, og er her ikke medregnet i begrepet arbeidsinnvandring. Utenlandsadopterte er ikke med fordi de ikke regnes som innvandrere i SSBs innvandringsstatistikk. Statistikk om utenlandsadopterte finnes for øvrig her: <http://www.ssb.no/adopsjon/>.

Informasjon om innvandrere baserer seg på datagrunnlaget fra DSF, som blir koblet til vedtaksgrunndata fra UDB. Det finnes da en første innvandringsgrunn fra vedtak registrert i UDB til alle som er registrert innvandret i DSF i perioden 1990-2011. Det er alltid det formelle oppholdsgrunnlaget som utlendingsmyndighetene vedtar, ikke innvandrers opprinnelige intensjon ved innvandring som velges som vedtaksgrunn i datagrunnlaget fra UDB. Det vil si at grunnlaget for statistikken om innvandringsgrunner er det første positive oppholdsvedtaket som kan knyttes til en persons innvandring.

1. oktober 2009 ble det innført nye regler for alle ikke-nordiske EU/EØS/EFTA-borgere utenom borgere av Bulgaria og Romania; de trenger ikke lenger å søke om tillatelse for å oppholde seg i Norge. De skal melde seg hos det lokale politiet, som kontrollerer identitetsdokumentene deres. De skal også oppgi hvorfor de vil oppholde seg i Norge, om det er for å studere, arbeide eller bo sammen med familie her. Folkeregisteret krever bevis for slik registrering for å tildele fødselsnummer og registrere personen som bosatt i Norge.

Særreglene for innvandrere fra Bulgaria og Romania ble opphevet 15. juni 2012. Dette innebærer at nye innvandrere fra Bulgaria og Romania likestilles med andre innvandrere fra EØS-landene utenom Norden. De skal ikke lenger søke om oppholdstillatelse, det rekker å registrere seg gjennom registreringsordningen for EØS-borgere. Det betyr at i vårt datagrunnlag er innvandrere fra Bulgaria og Romania fortsatt underlagt særreglene siden datagrunnlaget omfatter innvandring frem til 1. januar 2012.

Nye registreringsregler og konsekvenser for statistikken

Da det er type tillatelse gitt av norske utlendingsmyndigheter som har gitt grunnlaget for SSBs statistikk over innvandring etter innvandringsgrunn, får denne endringen som gjelder EU/EØS/EFTA-borgere innvirkning på statistikken. Selv med en registreringsordning for denne gruppen vil flere fra disse landene få en mindre detaljert innvandringsgrunn. Registreringskodene for personer fra EU/EØS/EFTA inneholder ikke så utfyllende informasjon som de "vanlige" kodene. Registreringsendringene skal ikke ha noen innvirkning på statistikken over innvandringsgrunner på hovednivå.

2009 var et spesielt år, de nye registreringsreglene for EØS-borgerne ble innført, men Skattedirektoratet overså at registreringskravet skulle gjelde allerede fra 1. oktober 2009. Da det ble oppdaget i 2010, måtte de gå gjennom gamle saker fra 2009. I datagrunnlaget vårt for 2009 er det derfor 3 200 personer fra ikke-nordiske EU/EØS/EFTA land med en uoppgitt innvandringsgrunn.

Tallene for 2010 viste imidlertid at registreringsordningen hadde begynt å fungere bra, og fanget opp de fleste av EU/EØS/EFTA- innvandrerne. Kun 150 personer manglet innvandringsgrunn i 2010.

Etter ytterligere koblinger mot SSBs arbeids- og utdanningsfilen har vi klart å finne innvandringsgrunn til alle ikke-nordiske innvandrere som kom til Norge i løpet av 2011.

Konklusjonen er at datamaterialet over de fire hoved-innvandringsgrunnene er av god kvalitet også etter omleggingen i 2009. Derimot er det noe usikkerhet knyttet til kvaliteten på et mer fininddelt nivå. Dette prosjektet har blant annet som formål å kartlegge verdiene på et mer detaljert nivå og undersøke kvaliteten, dekningen og ikke minst muligheter for bruk av de mer detaljerte verdiene i statistikken.

Grunnlagsdataene er på individnivå, og kan teknisk sett fordeles på alle regionale nivåer. Konfidensialitetshensyn avgjør hvilket regionalt nivå som vil bli valgt i det enkelte tilfellet.

1.2. Begreper

<i>Innvandrere</i>	Personer født i utlandet av to utenlandsfødte foreldre og fire utenlandsfødte besteforeldre.
<i>Førstegangsinnvandring</i>	Er første innvandring til Norge for person som er født i utlandet.
<i>Innvandringsgrunn</i>	Er grunn til første innvandring, slik grunnen framkommer i registreringer i utlendingsforvaltningens registre, og slik en ellers kan avlede den fra ulike relevante variabler. Variabelen er altså laget i SSB for demografisk bruk, og avspeiler ikke direkte de litt mer juridisk orienterte registreringene i utlendingsforvaltningen. Alle førstegangsinnvandrere med ikke-nordisk statsborgerskap som kom 1990-2011 har blitt tildelt en av hovedverdiene Flukt, Familie, Arbeid, Utdanning og Annet. De fleste har imidlertid oppgitt en mer spesifisert innvandringsgrunn enn dette. En nærmere omtale av disse kodene kommer i kapittel 2. I hovedsak avspeiler de mer spesifiserte verdiene det som er registrert i vedtaksgrunnvariabelen i UDB. Ved uoppgitt vedtaksgrunn brukes andre UDB-variabler, folkeregisterdata, utdanningsfilen og sysselsettingsfilen som kilde.
<i>Familieinnvandring</i>	Dekker innvandring av ulik art, men der begrunnelsen for oppholdet er basert på enten familiegjenforening eller en familieetablering. Referansepersonen er den "herboende" parten ved familieinnvandring, eller den som en familieinnvandrer kommer sammen med. Klassifiseringen av familieinnvandrere er i hovedsak basert på de registreringer som finnes i UDB-dataene, samt en vurdering av innvandrers egen og referansepersonens første innvandringsdato og vigselsdato (der det er relevant).
<i>Familiegjenforening</i>	Er gjenforening med ektefelle, foreldre, barn eller andre familiemedlemmer, hvor familierelasjonen oppsto <i>før</i> referansepersonen ble bosatt i Norge.
<i>Familieetablering</i>	Forstås som nytt ekteskap eller en annen pardannelse der den ene parten ikke er bosatt i Norge (transnasjonal ekteskapsinngåelse), og der han eller hun kan få opphold på grunnlag av familieforholdet til sin bosatte ektefelle eller samboer (jf. Utlendingsloven kap.6).
<i>Arbeidsinnvandring</i>	Omfatter personer som har fått opphold i Norge på bakgrunn av en arbeidstillatelse eller er underlagt registreringsordningen for EU/EØS/EFTA- borgere.

Arbeidstillatelse gis til ikke-nordiske statsborgere når formålet med oppholdet er å arbeide i Norge. Arbeidstillatelse kan gis til personer over 15 år som fyller vilkårene for dette etter utlendingsloven.

Flukt- Omfatter personer som har fått opphold i Norge, og hvor flukt har vært gitt som årsak til søknad om opphold. I SSBs offisielle statistikk over innvandringsgrunner omfatter "flukt" de personene som har fått beskyttelse i Norge, uten hensyn til om personer har fått flyktningstatus etter flyktningkonvensjonen. Gruppen omfatter alle personer som har fått en tillatelse etter søknad om asyl inkludert de som har fått opphold på humanitært grunnlag, og de som har fått kollektiv beskyttelse. Overføringsflyktninger som har fått opphold på humanitære grunner er også inkludert.

Utdanning – Omfatter i hovedsak studenter, men også praktikanter og au- pairer. Mange av disse tillatelsene er av kortere varighet og danner i utgangspunktet ikke grunnlag for permanent bosetting i Norge, men det kan ofte være innledningen til et lengre opphold. Studenter fra EØS/EFTA er underlagt registreringsordningen, og trenger ikke å søke om tillatelse.

Annen innvandring I tillegg kommer noen vedtaksgrunner som ikke lar seg klassifisere i de andre hovedgrunnene. Personer som får tillatelse etter andre rimelighetsgrunner faller inn under denne gruppen.

Innvandringsår Den offisielle innvandringsdatoen i folkeregisteret er registreringsdatoen, som er den datoen vedkommende person møter opp på folkeregisteret med de nødvendige dokumentene i orden (deriblant oppholdstillatelsen for dem som trenger det). I statistikken over innvandringsgrunner er innvandringsåret hentet direkte fra registreringsdatoen, og ikke fra den publiserte flyttestatistikkens referanseår.

Betegnelsen flyktning kan i sammenheng med innvandringsgrunn bli brukt som synonym til kommet på grunn av flukt.

Landgruppering - Afrika, Asia etc. SSB gikk i 2008 bort fra å bruke begrepene vestlig og ikke-vestlig bakgrunn. Disse ble erstattet av verdensdelene som standard gruppering. I de tilfellene hvor det er behov for en todeling av verdens land har vi valgt todelingen "EU/EØS/EFTA, USA, Canada, Australia og New Zealand" som en gruppe og "Afrika, Asia, Latin-Amerika, Oseania utenom Australia og New Zealand, og Europa utenom EU/EØS/EFTA" som den andre gruppen. Afrika, Asia etc. er altså forkortelse for den sistnevnte gruppen.

1.3. Disposisjon

Kapittel 1 inneholder opplysninger om datagrunnlag, definisjoner og begrepsbruk. Kapittel 2 gir en beskrivelse av de fem hovedtypene innvandringsgrunner som SSB publiserer i sin offisielle statistikk. Det gis også en beskrivelse av de mer detaljerte kodene som inngår i hver hovedgruppe. Med utgangspunkt i de mer detaljerte kodene har vi valgt et bestemt tema innenfor hver hovedtype av innvandringsgrunn til en nærmere beskrivelse i kapittel 3.

Rapporten oppsummeres i kapittel 4, og peker på ting som bør sees nærmere på.

2. Oversikt over innvandringsgrunner og koder

Formålet med dette kapitlet er å gi en beskrivelse av de mer detaljerte kodene og redegjøre for de mulighetene og begrensningene som ligger i dataene.

Som nevnt innledningsvis omhandler denne rapporten personer som har fått tildelt en innvandringsgrunn i statistikken, det vil si innvandrere med ikke-nordisk statsborgerskap som innvandret til Norge i årene fra 1990-2011.

Det juridiske kodeverket i UDB er omfattende og kodene er svært detaljerte. I UDI sin kodehåndbok, som gir en oversikt over kodeverket står det at oppholdstillatelse og arbeidstillatelse gis med bakgrunn i følgende innvandringsgrunner: flukt, arbeid, utdanning, familie og andre innvandringsgrunner. For vår bruk i den offisielle statistikken har det i første omgang vært interessant å lage forenklete fordelinger, basert på disse fem hovedtypene av innvandringsgrunn.

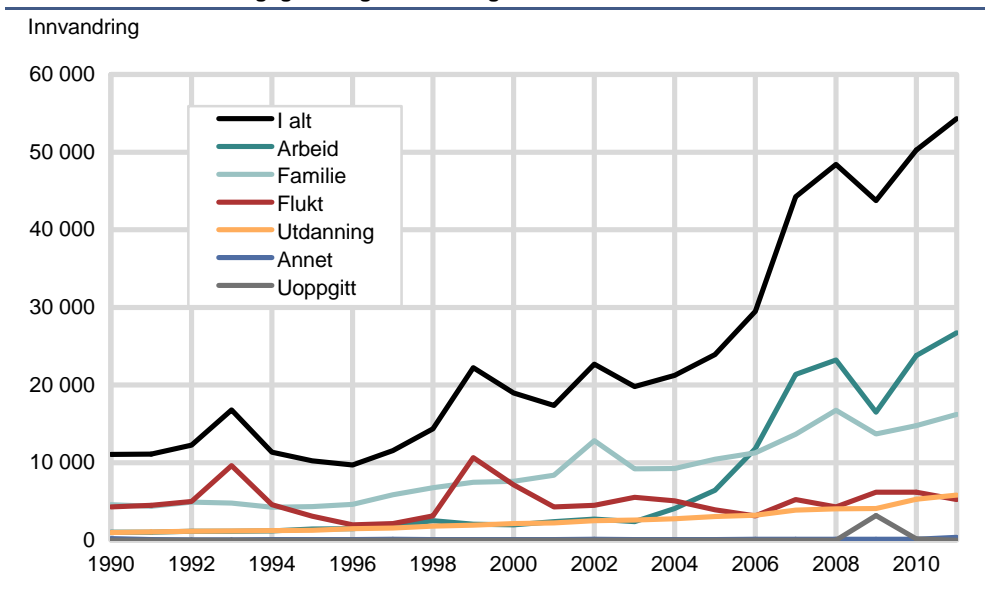
Hvert år siden 2006 har SSB publisert en oversikt over innvandrere med ikke-nordisk statsborgerskap etter de fem hovedtyper av opprinnelige innvandringsgrunner. I tillegg har vi klart å spesifisere familieinnvandringen ytterligere. Denne type innvandring deles videre i to verdier: gjenforening/medfølging og etablering/utvidelse. Det skilles også mellom familieinnvandrede til personer med flyktningbakgrunn og personer med andre innvandringsgrunner.

Videre i dette kapitlet skal vi gi en nærmere beskrivelse av alle hovedtyper av innvandringsgrunner og se på hva som ligger av informasjon i de detaljerte kodene.

Hva slags innvandringsgrunn har de ikke-nordiske innvandrerne?

I perioden 1990-2011 har 525 000 ikke-nordiske statsborgere innvandret til Norge. Over 196 000 av disse (37 prosent) har kommet som følge av familieinnvandring. En tredjedel av innvandrerne har kommet som arbeidsinnvandrere (30 prosent) mens 21 prosent hadde flyktningbakgrunn. 11 prosent av innvandrerne har fått en utdanningstillatelse og innvandret på dette grunnlaget (tabell A1).

Figur 2.1. Innvandring til Norge av innvandrere med ikke-nordisk statsborgerskap, etter innvandringsgrunn og innvandringsår, 1990-2011

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Figur 2.1 illustrerer utviklingen over tid. Den årlige innvandringsstrømmen har variert over tid og har i løpet av perioden økt fra cirka 11 000 i 1990 til 54 000 i 2011. Økningen, med markerte svingninger i løpet av perioden, kommer klart fram. Toppene i 1993 og 1999 skyldes krigene i det tidligere Jugoslavia, mens toppen i 2002 i første rekke skyldes nedarbeiding av restanser i UDI, spesielt familiesaker.

Figuren viser også at i 2005 var det for første gang flere arbeidsinnvandrere enn personer som fikk beskyttelse. 2006 var et krysningsspunkt, med arbeids- og familieinnvandring på omtrent samme nivå, og etter 2006 er det arbeidsinnvandringen som dominerer migrasjonsbildet.

I 1990, som var det første året SSB laget denne statistikken var familieinnvandring og flukt de dominerende innvandringsgrunnene.

Samlet har det i perioden 1990–2011 kommet flest på grunn av familierelasjoner fra Polen, Thailand, Somalia og Irak. Generelt sett kan man si at familieinnvandringen utgjorde den største delen av innvandringen i perioden 1990-2005 med unntak av to perioder, 1991-1994 og 1999, da Jugoslavias oppløsning gjorde flukt til den dominerende innvandringsgrunnen. Fordelingen endret seg i stor grad etter EØS-utvidelsen i 2004. De siste fire årene kom nær halvparten av innvandrerne på grunn av arbeid. Med arbeidsinnvandring følger også økt familieinnvandring; mange har slått seg ned i Norge og fått familien med seg (se tabell A1).

I perioden 1990–2011 har 110 000 personer kommet til Norge av fluktgrunner fra land utenfor Norden, særlig fra land i Afrika, Asia etc. Når vi ser bort fra de to toppene i 1993 og i 1999, er flyktninginnvandringen generelt litt større på 2000-tallet enn på 1990-tallet.

Samlet sett er 30 prosent av innvandringene blant ikke-nordiske statsborgere i perioden 1990–2011 arbeidsinnvandring. I 2005 og de påfølgende årene har arbeidsinnvandring utgjort mellom 40 og 50 prosent av alle innvandringene fra de ikke-nordiske statsborgerne. Norge mottar i dag historisk store innvandringsstrømmer.

Tabell 2.1 viser oversikt over de fem innvandringsgrunnene på hovednivå for perioden 1990-2011

Tabell 2.1. Innvandringsgrunner, 1990-2011

1990-2011	Antall	Prosent
I alt	524 957	100
Arbeid	157 934	30,1
Familie	196 283	37,4
Flukt	109 578	20,9
Utdanning	55 368	10,5
Annet	2 455	0,5
Uoppgitt	3 339	0,6

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Ser vi på de ulike innvandringsgrunnenes bidrag til den totale ikke-nordiske innvandringen, er noen trekk tydelige. Etter EØS-utvidelsen har familieinnvandrernes og flyktningenes bidrag blitt stadig mindre, mens arbeidsinnvandringen har blitt stadig viktigere. I 2002 var nær seks av ti familieinnvandrere, og bare én av ti arbeidsinnvandrere. I 2011 var imidlertid familieinnvandrernes andel redusert til tre av ti, mens nær halvparten av innvandrerne kom på grunn av arbeid (se tabell A1). Samtidig er andelen personer med flyktningbakgrunn redusert fra hele seks av ti innvandrere i toppåret 1993, til én av ti siden 2006. I hele perioden 1990-2011 har omtrent én av ti kommet på grunn av utdanning.

I de neste avsnittene skal vi gi en mer detaljert beskrivelse av koder.

2.1. Arbeid

I datagrunnlaget som SSB har utarbeidet for perioden 1990-2011 var det 158 000 personer registrert med "arbeid" som innvandringsgrunn. "Arbeid" omfatter, som tidligere nevnt, personer som har fått et positivt vedtak om arbeidstillatelse samt personer som har registrert seg gjennom EØS-registreringen. Dette er informasjon som kommer direkte fra UDI. I tillegg har vi for statistikkåret 2010 og 2011 tildelt

verdi ”arbeid” til personer som kom til Norge i løpet av 2010 og 2011 og som vi ikke klarte å knytte en innvandringsgrunn til ved hjelp av informasjon fra UDB i UDI, men som var å finne på SSBs arbeidsmarkedsfiler.

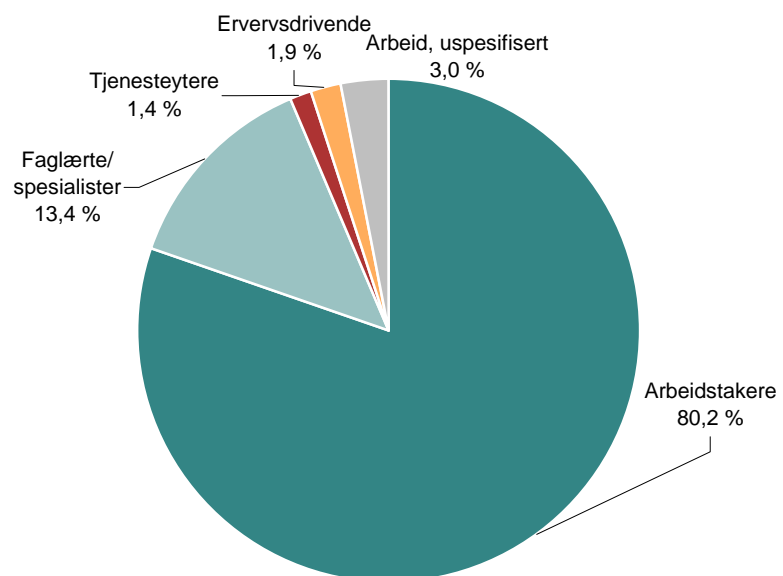
Med utgangspunkt i kodene fra UDIs kodeverk er det mulig å skille mellom følgende grupper (se tabell A2 for detaljerte koder):

- Arbeid, faglært/spesialist
- Arbeid, arbeidstaker
- Arbeid, ervervsdrivende
- Arbeid, tjenesteyter

I tillegg til disse fire gruppene har vi opprettet en gruppe for de såkalte uspesifiserte koder som ikke tilhører noen av de gitte gruppene.

Under disse hovedtypene er det sortert på kategorier og underkategorier av koder. I tabell A2 er det presentert en fullstendig oversikt over alle koder og kategorier med det totale antallet personer i hver gruppe med arbeid som innvandringsgrunn. Figur 2.2 viser hvordan arbeidsinnvandrere fordeler seg etter de mer detaljerte grupper av innvandringsgrunn. De aller fleste arbeidsinnvandrere er registrert som arbeidstakere.

Figur 2.2. Arbeidsinnvandring, etter utvidet innvandringsgrunn. Prosent. 1990-2011

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Arbeid, faglært/spesialist

I følge UDI (15.05.2012), se referanselisten) omfatter begrepet **faglært** følgende kategorier:

- Fagutdannet tilsvarende videregående skoles nivå. Personene må ha avsluttet en fagutdanning for et bestemt yrke. Fagutdanningen må minimum tilsvare videregående skoles nivå, det vil si minst tre år. Er utdanningen tatt i utlandet, må den ha gitt tilsvarende kompetanse som utdanningen i Norge. Eksempler er fagutdanning som snekker, rørlegger eller helsefagarbeider.
- Fagbrev. Er fagbrevet tatt i utlandet, må det ha gitt tilsvarende kompetanse som fagbrevet i Norge.
- Utdanning fra høyskole eller universitet. Det må dreie seg om en avsluttet utdanning/grad. Eksempler er sykepleier, ingeniør, bachelor - grad eller master - grad.

Spesielle kvalifikasjoner. Søkeren må ha opparbeidet seg kompetanse gjennom yrkeserfaring av en viss lengde, eventuelt i kombinasjon med annen opplæring

(kurs og liknende). Dersom det finnes en formell utdanning på området, må kompetansen til søkeren være tilnærmet lik nivået på slik utdanning.

Når det gjelder **spesialister** så stilles det ytterligere krav om en årslønn på minst kr.500 000, en arbeidsgiver som kan legge frem skatteattest og en erklæring om at virksomheten overholder lovbestemte krav innen helse, miljø og sikkerhet. Hvis man skal arbeide i et yrke hvor det er et kvalifikasjonskrav, må man ha godkjenning eller autorisasjon fra den relevante fagmyndigheten.

Denne spesialistbestemmelsen som ble innført i 2010 oppheves imidlertid fra 15.januar 2013 (Arbeidsdepartementet, 10.01.2013, se referanselisten)

Hvis man skal være idrettsutøver som selv skal delta i idrett på høyt nivå, eller skal være trener for idrett på høyt nivå, skal klubben (arbeidsgiveren) avgi uttalelse om søkerens kompetanse og det nivået man skal delta på.

Dersom man er visumfri og har faglært kompetanse, kan man være i Norge uten oppholdstillatelse i seks måneder for å søke arbeid som faglært eller spesialist i Norge.

Av de 158 000 innvandrerne med et ikke-nordisk statsborgerskap som var registrert med "arbeid" som innvandringsgrunn hadde 21 200 personer koden **faglært/spesialist**. Følgende koder finner vi i datagrunnlaget vårt for faglærte/spesialister(se antallet i hver kategori i tabell A2):

- Arbeid, faglært/spesialist
- Arbeid, faglært/spesialist, akademiker
- Arbeid, faglært/spesialist, foreleser
- Arbeid, faglært/spesialist, forsker
- Arbeid, faglært/spesialist, professor
- Arbeid, faglært/spesialist, stipendiat
- Arbeid, faglært/spesialist, nødvendig medarbeider
- Arbeid, faglært/spesialist, OECD formidlingsordning
- Arbeid, faglært/spesialist, fagutdannet eller spesielle kvalifikasjoner
- Arbeid, faglært/spesialist, fagutdannet, gruppe, landbasert
- Arbeid, faglært/spesialist, korttidsspesialist
- Arbeid, faglært/spesialist, fagutdannet, ansatt i utenlandsk/multinasjonalt selskap
- Arbeid, faglært/spesialist, idrettspersonell
- Arbeid, faglært/spesialist, idrettspersonell, trener
- Arbeid, faglært/spesialist, idrettspersonell, idrettsutøver
- Arbeid, faglært/spesialist, kulturutøver
- Arbeid, faglært/spesialist, kulturutøver, artist
- Arbeid, faglært/spesialist, kulturutøver, medfølgende hjelpepersonell
- Arbeid, faglært/spesialist, kulturutøver, kunstner
- Arbeid, faglært/spesialist, kulturutøver, musiker
- Innreisevisum, faglært med konkret tilbud
- Arbeid, arbeidstaker, fagkompetanse eller spesielle kvalifikasjoner
- Arbeid, arbeidstaker, faglært fra WTO-land, ansatt i internasjonalt selskap
- Arbeid, arbeidstaker, spesialist på grunnlag av lønnstilbud
- Arbeid, arbeidstaker, særlige hensyn tilsier fagutdanning på høyere nivå

Arbeid, arbeidstakere

Åtte av ti ikke-nordiske innvandrere som flyttet til Norge for første gang i perioden 1990-2011 på grunn av arbeid ble registrert med kode **arbeidstaker**. I absolute tall er det 127 000 av i alt 158 000 personer i data-materialet (se antallet i hver kategori i tabell A2).

De er registrert med følgende koder:

- Arbeid, arbeidstaker
- Arbeid, arbeidstaker ansatt i avis
- Arbeid, arbeidstaker i avis, journalist
- Arbeid, arbeidstaker, arbeidsferie
- Arbeid, arbeidstaker, fredskorpsdeltaker
- Arbeid, arbeidstaker, medarbeider i humanitær organisasjon
- Arbeid, arbeidstaker, iraker som tidligere har hatt MUF i Norge
- Arbeid, arbeidstaker, ansatt på kontinentalsokkelen
- Arbeid, arbeidstaker, ansatt på kontinentalsokkelen, fast innretning
- Arbeid, arbeidstaker, ansatt på kontinentalsokkelen, flyttbar innretning
- Arbeid, arbeidstaker, tidligere ansatt på NOR-skip
- Arbeid, arbeidstaker, sesongarbeider
- Arbeid, arbeidstaker, torghandel i Nord-Norge i forbindelse med kommunalt kulturarrangement
- Arbeid, arbeidstaker i trossamfunn/medarbeider i religiøs virksomhet
- Arbeid, arbeidstaker i trossamfunn, annen ansatt i trossamfunn
- Arbeid, arbeidstaker, misjonær og lignende trossamfunn
- Arbeid, arbeidstaker, sesongarbeider, landbruk
- Arbeid, arbeidstaker, ufaglært
- Arbeid, arbeidstaker, EØS
- Arbeid, arbeidstaker, EØS/EFTA
- Arbeid, arbeidstaker, russisk grensependler
- Arbeid, arbeidstaker, ufaglært russisk borger
- Arbeid, arbeidstaker som skal utføre arbeid etter reglene om fri bevegelighet for tjenester i EØS-avtalen eller som skal etablere seg etter reglene om fri etableringsrett i EØS- avtalen
- Arbeid, arbeidstaker, EØS-borger som søker arbeid
- Arbeid, arbeidstaker, EØS-borger
- Arbeid, arbeidstaker fra EØS/EFTA

Noen arbeidstakere hører naturlig til i gruppen faglærte/spesialister. Dette skyldes endringer i oppstillingen av koder i kodeverket. Følgende koder er derfor overført til faglærte/spesialister (se over):

- Arbeid, arbeidstaker, fagkompetanse eller spesielle kvalifikasjoner
- Arbeid, arbeidstaker, faglært fra WTO-land, ansatt i internasjonalt selskap
- Arbeid, arbeidstaker, spesialist på grunnlag av lønnstilbud
- Arbeid, arbeidstaker, særlige hensyn tilsier fagutdanning på høyere nivå
- Arbeid, arbeidstaker ansatt i avis
- Arbeid, arbeidstaker i avis, journalist

Det er til sammen 2 400 arbeidstakere som naturlig tilhører gruppen faglærte/spesialister.

Spørsmålet er om ikke flere koder burde vært plassert under "faglærte" i UDBs eget kodesystem.

Arbeid, tjenesteytere

2 200 personer er registrert som tjenesteytere på datafilen. I denne gruppen skilles det mellom personer som yter tjenester som selvstendige oppdragstakere og personer som er utsendte arbeidstakere (se antallet i hver kategori i tabell A2).

For selvstendige oppdragstakere som skal yte tjenester i Norge gjelder samme regler som for faglærte. I tillegg må man være selvstendig næringsdrivende i utlandet, og ha inngått kontrakt om tjenesteytelse med et norsk firma. Kompetansen til tjenesteyteren må anses som relevant for å kunne gjennomføre oppdraget.

Det må gå frem av kontrakten at søkeren som oppdragstaker skal motta godtgjørelse som minst svarer til lønnskrevet for faglærte arbeidstakere. (UDI, 15.6.2012, se referanselisten).

Tjenesteytere som er utsendte arbeidstakere er ansatte i et utenlandsk firma som skal yte tjenester i Norge. Den utenlandske arbeidsgiveren må ha inngått kontrakt om tjenesteytelse med et norsk firma. Denne typen tillatelse gjelder også for søkere som er ansatte i et internasjonalt selskap i utlandet og skal yte tjenester til en norsk del av det internasjonale selskapet.

Tjenesteyter, koder:

- Arbeid, tjenesteyter
- Arbeid, tjenesteyter, EØS/EFTA borger
- Arbeid, tjenesteyter, utsendt arbeidstaker
- Arbeid, tjenesteyter, selvstendig oppdragstaker
- Arbeid, tjenesteyter, EØS-borger

Arbeid, ervervsdrivende

Det var 3 060 personer som var registrert med innvandringsgrunn arbeid, ervervsdrivende (selvstendig næringsdrivende) i datagrunnlaget (se antallet i hver kategori i tabell A2).

Ervervsdrivende, koder:

- Arbeid, ervervsvirksomhet
- Arbeid, ervervsvirksomhet, ordinær
- Arbeid, ervervsvirksomhet, EØS/EFTA borger
- Arbeid, ervervsvirksomhet, selvstendig næringsdrivende
- Arbeid, selvstendig næringsdrivende, EØS-borger

Arbeid, uspesifisert

Alle arbeidsinnvandrere som var registrert med en uspesifisert UDB-kode er samlet i denne gruppen. Hva mener vi med en uspesifisert kode?

- Det dreier seg om *innvandringsgrunnskoder* som ikke følger den indre systematikken i kodeverket som deler arbeidsinnvandrere i arbeidstakere, faglærte/spesialister, ervervsdrivende og tjenesteytere. Det dreier seg i all hovedsak personer fra EU/EØS/EFTA som er underlagt den nye registreringsordningen.
- Kodeverket inneholder sakskoder og vedtakskoder på de juridiske områder hvor UDI fatter vedtak. SSB lager en oversikt over personer som har fått tildelt en gyldig innvandringsgrunn i UDB, men noen personer på filen står uten innvandringsgrunn. De er i stedet oppført med en tillatelses- eller utfallskode (som ikke er en innvandringsgrunnskode). Disse personene er registrert i Folkeregisteret med gyldig fødselsnummer, og de finnes på folkemengdefilen i SSB.

Det var til sammen 2 700 personer med en "uspesifisert" kode i datagrunnlaget fra UDB. Følgende koder er betraktet som "uspesifiserte" (se antallet i hver kategori i tabell A2):

- Arbeid, arbeidstillatelse
- Arbeid, arbeidstillatelse for deltidsarbeid
- Arbeid, arbeidstillatelse, foreløpig
- Arbeid, arbeidstillatelse for fritidsarbeid
- Arbeid, arbeidstillatelse for gruppe
- Arbeid, arbeidstillatelse, individuell i gruppe
- Arbeid, arbeidstillatelse, midlertidig for asylsøkere
- Arbeid, arbeidstillatelse, ordinær

- Arbeid, arbeidstillatelse, tidlig arbeidsstart
- Registrering for EØS/EFTA- borgere
- EØS-borger med tilstrekkelige midler
- Oppholdsrett for arbeidssøker
- Konvertert tillatelse
- Midlertidig oppholdstillatelse
- Oppholdstillatelse, EØS/EFTA
- Visum til utlending som har til hensikt å søke jobb i Norge
- Forlengelse av nasjonalt visum
- Ordinært visum med en eller flere innreiser i Schengen

Med i gruppen *arbeid uspesifisert* er også innvandrere med ikke-nordisk statsborgerskap som ikke var å finne i UDB, men som var registrert bosatt i Folkeregisteret, til sammen 2 100 personer. For å finne en innvandringsgrunn for disse innvandrere måtte vi utnytte andre kilder. Det ble foretatt en kobling mellom arbeidsmarkedsfilen og folkemengdefilen. Personer som ble funnet på arbeidsmarkedsfilen, og som sto registrert enten som arbeidssøkere, arbeidstakere eller selvstendig næringsdrivende fikk tildelt arbeid som innvandringsgrunn.

2.2. Familie

Familieinnvandring (Familie) omfatter alle som har fått vedtak om familieinnvandring knyttet til en person bosatt i Norge. Personen som allerede er bosatt i Norge har betegnelsen referanseperson/herboende i SSBs statistikk). Familie-medlemmer av EØS-borgere trenger ikke å søke om oppholdstillatelse, de er underlagt registreringsordningen for EØS-borgere.

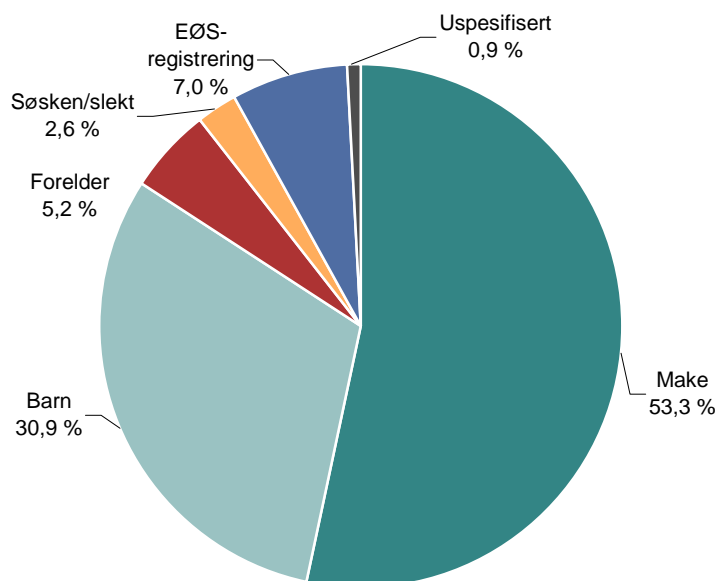
Familieinnvandring brukes i vår statistikk som samlebegrep på all familierelatert innvandring. SSB skiller videre mellom *familieetablering* og *familiegjenforening*. Den viktigste variabelen i behandlingen av familierelaterte opplysninger er "familieforeningstype" som spesifiserer alle familieinnvandringer. Den har verdiene gjenforening/medfølging og etablering/utvidelse. Disse verdiene framkommer i hovedsak etter en vurdering av egen og referansepersonens første innvandringsdato, vigselfdato (der det er relevant) og de registreringer på denne variabelen som finnes i UDB-dataene.

Familieinnvandrere omfatter dermed både familieetablering med en person uten innvandrerbakgrunn, som for eksempel transnasjonale ekteskap mellom en mann født i Norge av to norskfødte foreldre og en russisk kvinne, og familiegjenforening hvor for eksempel en arbeidsinnvandret mann fra Pakistan blir gjenforent med kona si. Siden 1990 har fire av ti ikke-nordiske statsborgere, eller 196 000 personer, kommet som familieinnvandrere, enten for å gjenforenes med nær familie som allerede bor i Norge (familiegjenforening), eller for å stifte ny familie gjennom ekteskap (familieetablering). I alt har seks av ti familieinnvandrere kommet gjennom gjenforening i perioden 1990-2011, og fire av ti gjennom etablering.

I sitt kodeverk skiller ikke UDI mellom familiegjenforeninger og familieetableringer. Det er kjennemerker som SSB avleder fra UDIs materiale og DSF. Registreringer i UDB tar utgangspunkt i søkerens familierelasjon til referansepersonen.

Følgende koder finnes i UDB:

- Familie, maker søker tillatelse
- Familie, barn søker tillatelse
- Familie, forelder/e søker tillatelse
- Familie, søsken søker tillatelse
- Familie, slekt søker tillatelse
- Familie, familie til diplomater, familieinnvandring med hjelpepersonale og lignende.

Figur 2.3. Familieinnvandring, etter utvidet innvandringsgrunn. Prosent. 1990-2011

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Figuren viser at vel halvparten av alle familieinnvandring var innvandring til en make. En av tre var barn som søkte familiegjenforening, mens drøyt 5 prosent var foreldre som innvandret til sine barn.

Familieinnvandrede til personer med flyktningbakgrunn

I SSBs offisielle statistikk over personer med flyktningbakgrunn blir familiegjenforente til personer med flyktningbakgrunn også betegnet som ”personer med flyktningbakgrunn”, i motsetning til statistikken over innvandringsgrunner hvor de inngår i gruppen ”familieinnvandring”. Når man presenterer tallene i tabellene over innvandringsgrunner er de familieinnvandrede til personer med flyktningbakgrunn som regel skilt ut som en egen gruppe.

Familie, make søker tillatelse

Denne koden brukes til å finne familieetablerte personer. I SSBs statistikk lages familieetableringer utelukkende av koden ”make”. Informasjon fra UDB om personer som er registrert som familieinnvandrede til make kobles videre mot SSBs folkemengdefil for å finne opplysninger om vigselfdato og første innvandringsdato. For å være familieetablert må referansepersonens første innvandringsdato være før vigselfdato, det vil si at ekteskapet oppsto etter at referansepersonen ble bosatt i Norge. For referansepersoner født i Norge er første bosattdato lik fødselsdato.

Med andre ord, alle som er registrert med koden ”make”, og som i tillegg har en ektefelle som var bosatt i Norge før ekteskapet oppsto, blir definert som *familieetablerte*.

I UDB skilles det mellom følgende koder for ”make”:

- Familieinnvandring, make søker tillatelse
- Familieinnvandring, ektefelle søker tillatelse
- Familieinnvandring, ektefelle- referansens tillatelse gir ikke permanent oppholdstillatelse
- Familieinnvandring, registrert partner søker tillatelse
- Familieinnvandring, samboer søker tillatelse
- Familieinnvandring, samboer, to år samboerskap
- Familieinnvandring, samboer, felles barn
- Familieinnvandring, samboer, referansens tillatelse gir ikke permanent oppholdstillatelse

- Familieinnvandring, samboer, venter barn
- Familieinnvandring, samboer, andre kategorier
- Familieinnvandring, par som skal gifte seg

I tabell A3 kan man se på størrelsen på disse gruppene. Over halvparten av alle registrerte familieinnvandringer i perioden 1990-2011 var familieinnvandring til en make. I absolutte tall er det 105 000 av til sammen 196 000 familieinnvandringer.

2.2.2. Familie, barn søker tillatelse

Barn som har foreldre i Norge, har rett til familieinnvandring når:

- barnet er under 18 år og uten samboer eller ektefelle, og
- begge foreldrene bor i Norge og har lovlig opphold her, eller
- den ene forelderen er bosatt i Norge og har foreldreansvaret alene, eller
- den ene forelderen er bosatt i Norge, og den andre forelderen har samtykket til at barnet kan flytte til Norge (dersom foreldreansvaret er delt).

Barn over 18 år med særskilte omsorgsbehov eller uten omsorgspersoner i hjemlandet kan ha rett til familieinnvandring.

Krav til foreldrene

Det er et vilkår at forelderen i Norge har en oppholdstillatelse her som danner grunnlag for familieinnvandring. Det betyr at hvis en for eksempel er i Norge på en forlovedetillatelse, kan ikke barnet/barna til den personen søke om familieinnvandring med ham/henne.

Dersom det gjelder et adoptivbarn, må Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet ha samtykket til adopsjonen før barnet reiser inn i Norge.

60 700 personer i datagrunnlaget var registrert som familieinnvandrede barn (tabell A3). Følgende koder ble benyttet:

- Barn i familieinnvandring med hovedperson
- Adoptivbarn i familieinnvandring med hovedperson
- Barn i familieinnvandring med en av foreldrene i riket
- Barn i fosterhjem i familieinnvandring med hovedperson
- Barn over 18 år i familieinnvandring med hovedperson
- Barn over 18 år i familieinnvandring med hovedperson, blir forsørget
- Barn i familieinnvandring med hovedperson, referansens tillatelse gir ikke permanent oppholdstillatelse
- Barn i familieinnvandring med begge foreldre i riket

Familie, forelder søker tillatelse

Foreldre som har barn under 18 år i Norge, som skal bo sammen med barnet, eller har samværsrett med, kan søke om familieinnvandringstillatelse. I tillegg er det også foreldre til voksne barn der barna har omsorgsansvar for sine foreldre som kan få denne type tillatelse. 10 200 personer har fått opphold på det grunnlaget. De var registrert i UDB med følgende koder:

- Begge foreldrene i familieinnvandring med hovedperson
- En forelder i familieinnvandring med hovedperson
- Forelder/e i familieinnvandring med hovedpersonen som har særlig ansvar
- Forelder/e i familieinnvandring med hovedpersonen
- Forelder til barn og som ikke bor fast sammen med barnet
- Forelder til barn og som bor fast sammen med barnet
- Forelder til barn som har opphold i riket i medhold av utl §§ 28 eller 34 (barnet er overføringsflyktning eller har flyktningstatus i Norge)
- Forelder til norsk barn og som har foreldreansvar/skal ha samvær med barnet
- Forelder som skal besøke barn i riket

Familie, søsken/slekt søker tillatelse

Helsøsken under 18 år uten foreldre eller omsorgspersoner i hjemlandet og andre familiemedlemmer kan også få innvilget familieinnvandringsstillatelse når sterke menneskelige hensyn tilsier det. Det er svært strenge krav knyttet til familieinnvandring på slikt grunnlag. Det kan for eksempel dreie seg om enslig mor eller far over 60 år til en person som bor i Norge. Personen som søker familiegjening kan ikke ha ektefelle, samboer, foreldre, barn, barnebarn eller oldebarn i hjemlandet. Også barn over 18 år uten ektefelle eller samboer som er eller blir igjen i hjemlandet når resten av familien får opphold i Norge kan søke om familiegjening, men personen må fortsatt skulle bo sammen med foreldrene sine, eller av medisinske grunner være helt avhengig av personlig omsorg fra foreldrene sine i Norge.

5 100 personer i datagrunnlaget var registrert under en av de kodene for familieinnvandring som søsken/slekt. I tabell A3 kan man se på størrelsen på disse gruppene. Følgende koder ble benyttet:

- Familieinnvandring med søsken under 18 år
- Familieinnvandring med søsken som har opphold i riket i medhold av utl §§ 28 eller 34 (barnet er overføringsflyktning eller har flyktningstatus i Norge)
- Familieinnvandring med helsøsken som er egnet som omsorgsperson
- Familieinnvandring med slektning, sterke menneskelige hensyn
- Familieinnvandring med slektning i nedadstigende linje
- Familieinnvandring med slektning i oppadstigende linje

Familie, EØS-registrering

13 800 personer er registrert som familieinnvandret til en EØS-borger. I tabell A3 kan man se på størrelsen på disse gruppene. Dessverre er det slik at man ikke kan finne relasjonen til referansepersonen ut fra de kodene som kommer fra EØS-registreringsbasen.

Noen av de kodene er uspesifiserte og kan like greit plasseres under arbeid eller utdanning som under familie. Derfor måtte vi utnytte andre kilder i SSB for å plassere disse personene under riktig innvandringsgrunn. Her blir informasjon om vigselfdato og første bosattdato til referansepersonen benyttet. I tillegg får alle under 16 år familie som innvandringsgrunn.

EØS-koder for familieinnvandring:

- EØS-borger som er familiemedlem til en EØS-borgersom er arbeidstaker m.m., eller som er ektefelle/samboer eller forsørget barn under 21 år til en EØS-borger opptatt ved godkjent utdanningsinstitusjon
- Ikke EØS-borger som er familiemedlem til en EØS-borgersom er arbeidstaker m.m., eller som er ektefelle/samboer eller forsørget barn under 21 år til en EØS-borger opptatt ved godkjent utdanningsinstitusjon
- EØS-borger som søker arbeid eller dannes familie

Familie, uspesifisert

I datagrunnlaget var det rundt 1 800 personer som var vanskelig å plassere under en spesifisert innvandringsgrunn. De fleste var registrert enten som familiegjengforente eller under familieinnvandring slik at man ikke kunne "lese" noe om relasjonen til referansepersonen. I tillegg var det rundt 360 innvandrere med et ikke-nordisk statsborgerskap som var registrert bosatt i folkeregisteret, men manglet en innvandringsgrunn mens andre uoppgitte ble klassifisert ved hjelp av andre tilgjengelige variabler som sivilstand, ektefellens bosattdato og personens vigselfdato. I tabell A3 kan man se på størrelsen på disse gruppene.

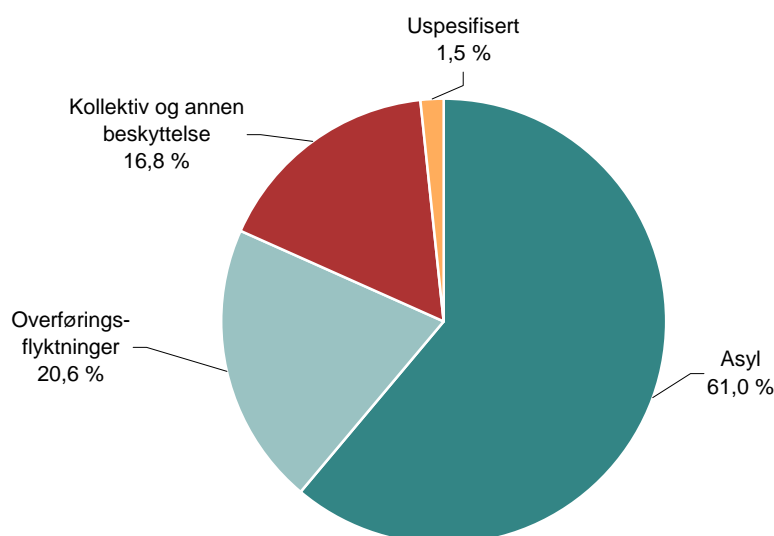
2.3. Flukt

I SSBs offisielle statistikk over innvandringsgrunner omfatter "flukt" de personene som har fått beskyttelse i Norge, uten hensyn til om personer har fått flyktningstatus etter flyktningkonvensjonen. Personer med opphold på humanitært grunnlag, overføringsflyktninger uten flyktningstatus og personer med kollektiv beskyttelse er også inkludert.

I datagrunnlaget fra UDI var det i perioden 1990-2011 registrert 110 000 personer med innvandringsgrunnen "flukt" (se tabell A4). Innvandringsgrunnen "flukt" slik den fremstår i datamaterialet fra UDI består av følgende koder:

- Flukt, asylsøkerbakgrunn
- Flukt, overføringsflyktninger
- Flukt, kollektiv beskyttelse og annen beskyttelse
- Flukt, uspesifisert

Figur 2.4. Utvidet innvandringsgrunn for personer med "flukt" som innvandringsgrunn. Prosent. 1990-2011

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Flukt, asylsøkerbakgrunn

Seks av ti personer som i perioden 1990-2011 ble registrert med "flukt" som innvandringsgrunn, tilhørte denne undergruppen. I absolutte tall er det snakk om 67 000 registrerte personer. I tabell A4 er alle gruppene listet opp med tilhørende koder.

I SSBs statistikk om personer med flyktningbakgrunn som publiseres årlig (<http://www.ssb.no/emner/02/01/10/flyktninger/>), brukes begrepet "asyltilfeller" om personer med asyl eller opphold på humanitært grunnlag. I denne rapporten har vi valgt å kalle disse for personer med asylsøkerbakgrunn.

Følgende koder gjelder gruppen " personer med asylsøkerbakgrunn":

- Flukt, asylsøker
- Flukt, asylsøker, asylsaker som ikke er avgjort innen 15 måneder
- Flukt, asylsøker, vern mot utsendelse
- Flukt, flyktningstatus
- Flukt, sterke menneskelige hensyn med mer.
- Flukt, særlig tilknytning til riket med mer, barn/barnefamilie har vært lenge i riket
- Flukt, barns tilknytning til riket

Som man ser fra listen over kodene er både personer med flyktningstatus og personer som har fått opphold på humanitært grunnlag (av sterke menneskelige hensyn) med i denne gruppen. Med andre ord har ikke alle personer i denne gruppen flyktningstatus i juridisk forstand.

Det er viktig å nevne at 1. januar 2010 trådte en ny utlendingslov i kraft. Under den nye loven anvendes i større grad begrepet «beskyttelse» istedenfor «asyl». Mens flyktningstatus under den tidligere loven kun ble gitt asylsøkere som fylte vilkårene for anerkjennelse som flyktning etter flyktningkonvensjonen, vil i utgangspunktet også de som har rett på beskyttelse etter andre internasjonale konvensjonsforpliktelse nå bli gitt flyktningstatus.

Med ny utlendingslov får også alle som står i reell fare for å bli utsatt for dødsstraff, tortur eller annen umenneskelig eller nedverdiggende behandling, flyktningstatus. Dette betyr at mange av dem som tidligere fikk opphold på humanitært grunnlag nå får flyktningstatus. Ettersom vi i vår statistikk grupperer alle disse under ” personer med asylsøkerbakgrunn”, vil det ikke ha betydning for vår statistikk så lenge vi fortsetter å gruppere alle disse kodene i samme gruppe.

Flukt, overføringsflyktninger

Overføringsflyktninger defineres som personer som har flyktet fra hjemlandet sitt og som blir overført til et tredje land etter et organisert vedtak, vanligvis i samarbeid med FNs Høykommissær for flyktninger (UNHCR). Etter forslag fra Regjeringen fastsetter Stortinget en kvote for hvor mange overføringsflyktninger Norge kan ta imot hvert år. Tidligere ble denne gruppen ofte kalt for kvote-flyktninger eller FN-flyktninger (UDI, 2007, referanselisten).

Norge er et av relativt få land som har kvoter for overføringsflyktninger og som på den måten tar et direkte ansvar for flyktninger utenfor landets egne grenser. Kvoten vedtas av Stortinget, etter forslag fra regjeringen, og den har variert over tid. På det meste har kvoten vært på 1 500 personer (fra 1997-2002), på det minste på 750 personer (i 2003 og 2004). Fra og med 2007 har kvoten vært på 1 200 personer. Dette betyr ikke at antallet overføringsflyktninger som kommer til Norge tilsvarer kvoten hvert år, det kan komme både færre og flere flyktninger enn den offisielle kvoten. Dette er blant annet fordi det ofte tar flere måneder fra en overføring er innvilget til flyktningen ankommer, slik at en del flyktninger først ankommer Norge året etter at de er tatt ut (Henriksen, 2012 og UDI, 2009, referanselisten).

Til sammen 22 600 personer ble i perioden 1990-2011 registrert som overføringsflyktninger med en av de følgende koder (se tabell A4 for koder og antall):

- Flukt, overføringsflyktning
- Flukt, overføringsflyktning, flyktningstatus
- Flukt, overføringsflyktning, ikke flyktningstatus
- Overføringsflyktning - ikke flyktningstatus jf midl. lov om Vietnamesere § 1 første ledd

Flukt, kollektiv beskyttelse og annen beskyttelse

Ordningen med kollektiv beskyttelse kan gis anvendelse når det foreligger en massefluktsituasjon, jf. utlendingsloven av 15. mai 2008 § 34. Denne ordningen reflekterer flere elementer. Det foreligger en massefluktsituasjon, det foretas en kollektiv vurdering av en bestemt gruppe uavhengig av om den enkelte fyller vilkårene for å kunne anses som flyktning, det skal gis beskyttelse for den tid det er behov for beskyttelse, behandlingen av asylsøknader kan stilles i bero for en gitt periode, og det gis en tillatelse for oppholdet (Arbeidsdepartementet, 2006-2007).

I Norge ble det først i forbindelse med krigen i Bosnia-Hercegovina (1992) innført en særskilt lov som i hovedsak gikk ut på å legge til side individuelle asylsøknader

i tre år, og å gi en kollektiv beskyttelse til bosniere. I 1995 ble de første anmodningene om individuell behandling av asylsøknadene (etter utløpet av treårsfristen) fremsatt. Situasjonen i Bosnia-Hercegovina ble, på tross av Dayton-avtalen fra desember 1995, fortsatt ansett som utrygg, ustabil og uoversiktlig slik at det ikke ble truffet vedtak om at noen skulle returnere. I vårt datamateriale står de fleste bosniere registrert under egne koder ”annen beskyttelse, borgere av Bosnia-Hercegovina” og ”annen beskyttelse, borgere av tidligere Jugoslavia”. En mindre del er også registrert under kode ”kollektiv beskyttelse”.

Ordningen med kollektiv beskyttelse ble også benyttet for personer som flyktet fra Kosovo i 1999. Ordningen ble innført i april 1999 og opphevet i november samme år. De fleste av disse er i vårt datagrunnlag registrert under koden ”kollektiv beskyttelse”.

Følgende koder gjelder gruppen kollektiv- og annen beskyttelse:

- Flukt, kollektiv beskyttelse
- Flukt, annen beskyttelse, borgere av Bosnia-Hercegovina og tidligere Jugoslavia
- Flukt, annen beskyttelse, vern mot utsendelse, har ikke søkt asyl

Til sammen var det registrert 18 500 personer med kollektiv- og annen beskyttelse på filen fra 1990-2011 (se tabell A4).

Flukt, uspesifisert

I datagrunnlaget er det 1 700 personer registrert med kode ”flukt” som ikke gir en mer spesifisert informasjon om grunnen til den første innvandringen. De 1 700 personer fordeler seg på mange forskjellige nasjonaliteter.

2.4. Utdanning og kulturutveksling

Utdanning og kulturutveksling gjelder i hovedsak studenter, men også praktikanter og au-pairer¹. Mange av disse tillatelsene er av kortere varighet og danner i utgangspunktet ikke grunnlag for permanent bosetting i Norge, men det kan ofte være innledningen til et lengre opphold.

Selv om en oppholdstillatelse for å studere i Norge ikke danner grunnlag for permanent oppholdstillatelse, er det mulig å søke om videre opphold etter endt utdanning på grunnlag av tilbud om faglært arbeid. Siden 2010 har det dessuten vært mulig å få oppholdstillatelse i inntil seks måneder på grunnlag av alle typer arbeid mens man leter etter faglært arbeid.

I løpet av perioden 1990-2011 har det innvandret 55 400 personer på grunnlag av utdanning eller kulturell utveksling til Norge, og disse utgjør 11 prosent av de ikke-nordiske innvandringene i denne perioden. Generelt har det vært en økning i omfanget utdanningsstillatelser. De siste to årene har utdanningsinnvandring økt betraktelig. En viktig grunn til dette er de lave studieavgiftene her i landet. Flere av våre naboland har innført skolepenger for utenlandske studenter de siste årene.

Også au-pairer klassifiseres som utdanningsinnvandrere, og opphold på grunnlag av utdanning kan dermed være uttrykk for svært ulike typer migrasjon. For filippinske statsborgere er det i stor grad snakk om au-pair forhold, for de andre landgruppene er det snakk om utdanningsopphold for studier ved norske universitet og høyskole.

Følgende koder fra UDIs kodeverk ble benyttet for å registrere utdanningsinnvandring:

- Utdanning, elev ved folkehøyskole
- Utdanning, elev ved livssynsskole

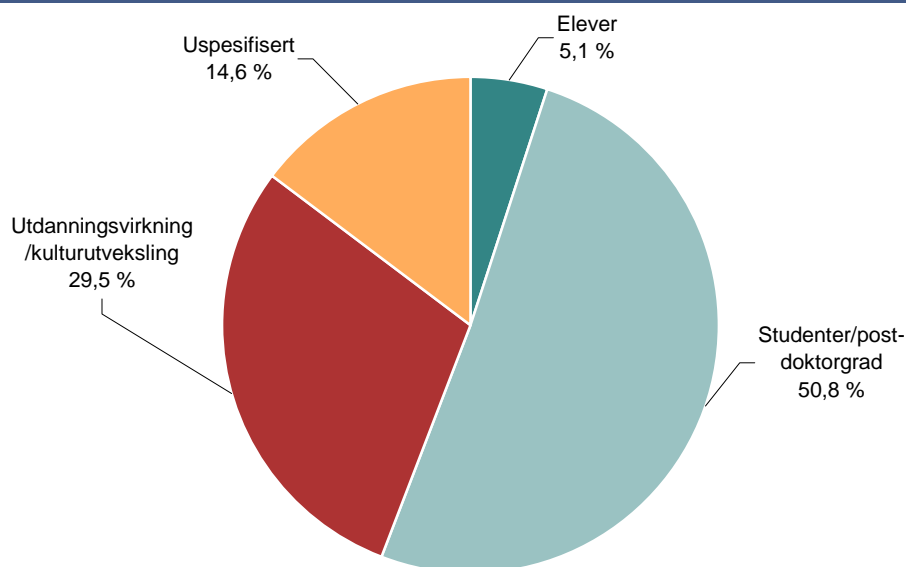
#1UDI kategoriserte disse tidligere inn under arbeidstillatelser.

- Utdanning, elev ved skole
- Utdanning, nødvendig tilleggsutdanning
- Utdanning, post- doktorgrad studier
- Utdanning, student
- Utdanning, student EØS/EFTA-borger
- Utdanning, studere norsk
- Utdanning, student ved høyere utdanningsinstitusjon
- Utdanningsvirkning, au pair
- Utdanningsvirkning, arbeidende gjest i landbruket
- Utdanningsvirkning, praktikant
- Utdanningsvirkning, praktikant fra utvalgte regioner

Vi har gruppert utdanningsinnvandring i følgende underkategorier (se tabell A5):

- Utdanning, elever
- Utdanning, studenter
- Utdanning, post- doktorgrad
- Utdanningsvirkning
- Utdanning, uspesifisert

Figur 2.5. Utvidet innvandringsgrunn for personer med utdanning som innvandringsgrunn. Prosent. 1990-2011

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Utdanning, elever

I denne gruppen er det personer som har fått oppholdstillatelse for å gå på vanlig skole, folkehøyskole eller livssynsskole. Tillatelsen kan gis for til sammen ett år. Følgende koder inngår i denne gruppen:

- Utdanning, elev ved folkehøyskole eller livssynsskole
- Utdanning, elev ved skole

Til sammen var det 2 800 personer som i perioden 1990-2011 fikk utdanningstillatelse på dette grunnlaget (se tabell A5), eller 5 prosent av alle med utdanning som innvandringsgrunn (figur 5).

Utdanning, studenter

28 000 personer har i perioden 1990-2011 fått tillatelse for å studere ved norske universitet og høyskoler. Dette er halvparten av alle med utdanning som innvandringsgrunn (figur 5). Rundt 2 600 personer med bakgrunn fra et EU/EØS land i denne gruppen registrerte seg med utdanning som innvandringsgrunn

gjennom den nye EØS-registreringsrutinen. Det vi ikke vet om de 2 600 EØS-borgerne er om de er elever, studenter, stipendiater eller faglærte som søkte tilleggsutdanning. EØS-kodene gir dessverre ikke en så detaljert informasjon. Ut fra aldersfordelingen antar vi at de fleste er kommet som studenter. Følgende koder omfatter studenter (se tabell A5):

- Utdanning, student ved høyere utdanningsinstitusjon
- Utdanning, EØS/EFTA- student eller EØS/EFTA-borger opptatt ved godkjent utdanningsinstitusjon
- Utdanning, formidlet etter kulturavtale med Norges forskningsråd
- Utdanning, studere norsk
- Utdanning, post- doktorgrad studier
- Utdanning, nødvendig tilleggsutdanning

Det er flere vilkår som må være oppfylt for å kunne få en utdanningstillatelse. Utdanningen må være formålet med oppholdet og det må dreie seg om heltidsutdanning. Personen må også ha tilsagn om opptak ved en godkjent utdanningsinstitusjon (universitet/høgskole). Videre kan det gis en studenttillatelse i til sammen ett år, til personer som har kompetanse som faglært, for å studere norsk språk, selv om formålet med oppholdet er å skaffe seg arbeid i Norge.

Personer som har kompetanse som faglært, og som trenger tilleggsutdanning eller praksis for å få den nødvendige godkjenningen av utdanning i Norge kan også få tillatelse i inntil to år.

Utdanningsvirkning (kulturutveksling)

Både au-pairer og praktikanter klassifiseres som utdanningsinnvandrere. Lovverket har flere bestemmelser som er rettet inn mot ufaglærte som au pair og praktikant, og oppholdstillatelsen gis ut fra et særskilt formål. Her er kulturutveksling hovedsiktemålet med ordningen, ikke arbeid.

I perioden 1990-2011 var det 16 400 personer som fikk denne type utdanningstillatelse, eller hver tredje med utdanning som innvandringsgrunn (se figur 5). De fleste er registrert med en au-pair tillatelse. Vedtaksgrunnen er i UDIs kodeverk er klassifisert under "utdanningsvirkning" med følgende koder (se tabell A5):

- Utdanningsvirkning, au pair
- Utdanningsvirkning, arbeidene gjest i landbruket
- Utdanningsvirkning, praktikant
- Utdanningsvirkning, praktikant fra utvalgte regioner

Utdanning, uspesifisert

I datagrunnlaget er det 8 100 personer som har en "uspesifisert" utdanningsgrunn. De aller fleste var å finne i datagrunnlaget fra UDI med kode "utdanning", og kun 45 personer med gyldig personnummer manglet en kobling mot UDI- filen. Informasjon om disse ble funnet på utdanningsfilen fra SSB (se tabell A5).

- Utdanning, uspesifisert
- Midlertidig oppholdstillatelse og oppholdstillatelse EØS
- Utdanning, uspesifisert, informasjon hentet fra utdanningsfilen

2.5. Annen innvandringsgrunn

I tillegg kommer noen vedtaksgrunner som ikke lar seg klassifisere i de andre hovedgrunnene, disse er gruppert under "Annet". 2 500 personer er registrert med "annen innvandringsgrunn" i datagrunnlaget for 1990-2011 (se tabell A6).

Følgende koder er i kodeverket betegnet som "annen innvandring":

- Andre grunner
- Annet, barns tilknytning til riket jf uf § 21b

- Annet, fortsatt opphold etter avsluttet yrkesliv
- Annet, idrettsutøver
- Annet, "Kola-nordmenn"
- Annet, kulturelt formål
- Annet, kunstner
- Annet, tilbud om medisinsk behandling
- Annet, ledsager til person som har tilbud om medisinsk behandling
- Annet, mishandlet i samlivsforholdet
- Annet, norsk forelder på fødselstidspunktet
- Annet, periodiske ytelser eller egne midler, inklusive EØS/EFTA- borgere
- Annet, rimelighet, sterke menneskelige hensyn, m.m.
- Annet, tjenestemottaker, inklusive EØS-borgere
- Annet, vanskeligheter ved retur til hjemlandet
- Annet, utf 8-3 1 og annet, utf 8-3 annet ledd
- Annet, uspesifisert

Vi ser her at noen av de kodene kunne flyttes til kategorien "arbeid" eller "flukt". Dette bør diskuteres med UDI.

2.6. Uoppgitt innvandringsgrunn

I datagrunnlaget for 1990-2011 er det, som tidligere forklart 3 400 personer med uoppgitt innvandringsgrunn. Alle har et EØS/EFTA statsborgerskap. 3 200 av disse har kommet i løpet av 2009, som var det året den nye registreringsordningen for EØS/EFTA- borgere trådte i kraft.

3. Beskrivelse av utvalgte grupper

I dette kapitlet skal vi se nærmere på noen utvalgte temaer, for å vise hvordan variabelen innvandringsgrunn kan benyttes i analyser ved å kunne selektere grupper som er relevante for konkrete problemstillinger.

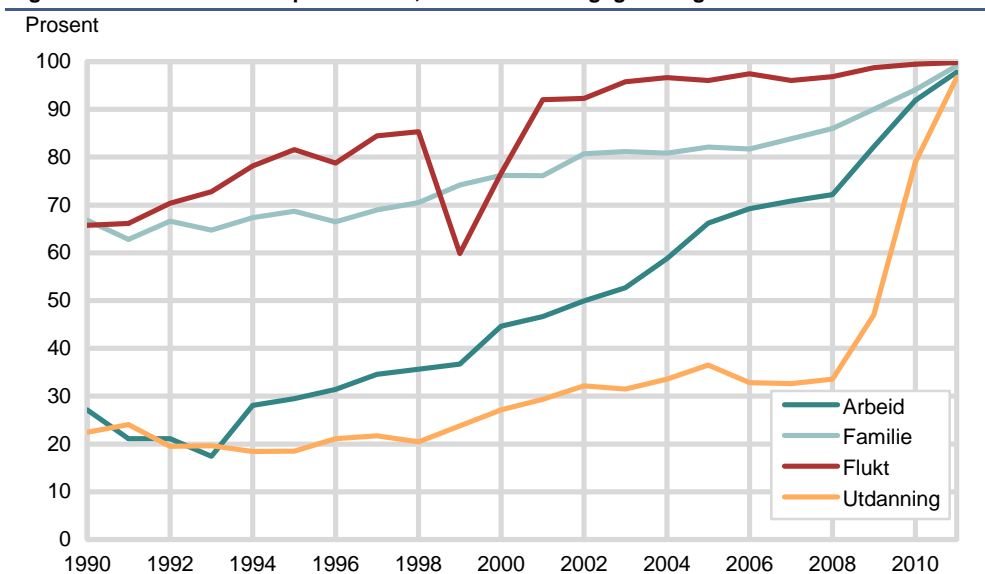
Vi har allerede i kapittel to gitt en kort beskrivelse av årsakene til innvandringen til Norge i perioden 1990-2011 for ikke-nordiske statsborgere. I første del av analysen (kap. 3.1.) ønsker vi blant annet å se nærmere på utflyttingsmønsteret, altså innvandrere som har flyttet ut av landet, i forhold til hovedkategoriene av innvandringsgrunner. Årsaken til at en person har innvandret til Norge, kan være av betydning både for arbeidsmarkedstilknytning i Norge og for spørsmålet om en person blir værende i Norge eller gjenutvandrer. Videre vil vi se på om det er regionale forskjeller i innvandringsgrunn etter hvor i landet innvandrerne bosetter seg. I den offisielle statistikken over innvandringsgrunner er mesteparten av tabeller gitt kun på landsnivå.

For hver hovedkategori av innvandringsgrunn har vi valgt å beskrive en undergruppe, som et eksempel på hva den omfattende datakilden vi kartla i andre kapittel kan brukes til (kap.3.2.-3.5). Fra gruppen bestående av *arbeidsinnvandrere* har vi valgt å beskrive noen demografiske trekk ved spesialister og faglærte, som landbakgrunn, kjønn, alder ved innvandring, bosettingsmønsteret og botid i Norge. Studentmigrasjon blir tema for delen om *utdanningsgrunner*. I delen om *familieinnvandring* skal vi se mer detaljert på innvandringsgrunn til familieinnvandrede til make, samt på de demografiske kjennemerkene som landbakgrunn, kjønn og alder. Fra gruppen bestående av personer med *flyktningbakgrunn* skal vi se nærmere på overføringsflyktninger, deres demografi og arbeidsmarkedstilknytning.

3.1. Innvandring, utvandring og bosetting, etter innvandringsgrunn blant ikke-nordiske statsborgere

Langt fra alle innvandrere som kommer til Norge forblir her livet ut. Mer enn en halv million innvandrere med et ikke-nordisk statsborgerskap flyttet til Norge for første gang mellom 1990 og 2011, og av disse var omkring 75 prosent fortsatt bosatt i landet ved inngangen til 2012 (se tabell A7). Utflyttingsmønsteret varierer sterkt med innvandringsgrunn. Dette er illustrert i figur 3.1 som viser andelen fortsatt bosatte per 1. januar 2012 etter de fire hovedgrunnene. Det er viktig å understreke at de aller fleste ikke-bosatte har utvandret. Under 1 prosent av alle ikke-nordiske statsborgere som innvandret i perioden 1990-2011 har dødd i Norge.

Figur 3.1. Andel bosatte per 1.1.2012, etter innvandringsgrunn og år. Prosent

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Arbeidsinnvandrere

Arbeidsinnvandrere har en relativt høy gjenutvandring. Andelen bosatte arbeidsinnvandrere synker synlig etter noen år. Blant de som kom til Norge i 1990, var bare hver fjerde bosatt i landet i 2011. Seks av ti arbeidsinnvandrere som kom på begynnelsen av 2000-tallet har gjenutvandret (tabell A8). Andelen bosatte arbeidsinnvandrere påvirkes av at det har vært høy arbeidsinnvandring de siste årene, spesielt fra de nye EU-landene i Sentral- og Øst-Europa som har blitt en del av et åpent EU/EØS- arbeidsmarked. Ni av ti arbeidsinnvandrere har bakgrunn fra et EU-land.

Vi finner forskjeller i bofasthet blant arbeidsinnvandrerne i forskjellige nasjonalitetsgrupper. Tabell A9 gir en oversikt over de 20 største gruppene av arbeidsinnvandrere som har kommet til Norge i perioden 1990-2011, etter statsborgerskap og registreringsstatus. Vi ser at det er svært lav gjenutvandring blant arbeidsinnvandrere fra de nye EU-landene i Sentral- og Øst-Europa. Mellom 80 og 90 prosent av arbeidsinnvandrere fra Polen, Litauen, og Latvia var fortsatt bosatt i Norge ved utgangen av 2012. Dette er også grupper med kort botid i Norge. Gjennomsnittlig botid for polske arbeidsinnvandrere er 3 år, mens litauiske og latviske arbeidsinnvandrere har bodd i landet i gjennomsnitt under 2 år. Arbeidsinnvandrere fra de gamle EU-landene, USA og Australia er mindre bofaste enn sentral- og øst-europeerne, men her er det også klare variasjoner blant nasjonalitetene. Mens sju av ti tyske statsborgere som innvandret til Norge på grunn av arbeid i perioden 1990-2011 fortsatt var bosatt i landet per 1. januar 2012, gjaldt det samme kun tre av ti amerikanerne, og halvparten av britene. Det som kjennetegner de utvandrede arbeidsinnvandrerne er at de aller fleste har forlatt landet innen de første fire årene. Hele ni av ti som utvandret hadde bodd i landet mindre enn 5 år. De aller fleste polske arbeidsinnvandrere som gjenutvandret var registrert som ordinære arbeidstakere i Norge mens for amerikanske statsborgere var yrkeslista mer variert. Rundt 60 prosent av amerikanerne som utvandret var enten fagutdannede eller personer med spesielle kvalifikasjoner, mens 25 prosent var ansatte i et trossamfunn.

Foreløpig er det registrert relativt lav gjenutvandring blant innvandrere fra de nye EU-landene i Sentral- og Øst-Europa, og flere har bosatt seg med familie i Norge. Det er imidlertid verdt å merke seg at arbeidsinnvandringen har holdt seg på et høyt nivå også etter at finanskrisen brøt ut. Så lenge landets økonomi er god, kan det være grunnlag for å tro at omfanget av arbeidsinnvandring, særlig fra de nye EU-landene i Sentral- og Øst-Europa vil holde seg på et høyt nivå. De nyeste befolkningstallene for 3.kvartal 2012 (Befolkningsstatistikk, folkemengde 1.10.2012, referanselisten) bekrefter tendensen. Befolkningstallet fortsetter å øke, og innvandringen holder fram på det samme høye nivået som de siste årene. Blant de utenlandske statsborgere som innvandret var det fremdeles flest polakker og litauere. Selv om vi ennå ikke har oversikt over innvandringsgrunner for disse nyankomne innvandrere, vet vi at de aller fleste enten kommer som arbeids- eller familieinnvandrere.

Bosettingsmønster

Blant de bosatte arbeidsinnvandrere er det forskjell med hensyn til statsborgerskap og hvor i Norge de befinner seg. Mens hver fjerde arbeidsinnvandrer fra de gamle EU-landene, Nord-Amerika og Australia var registrert bosatt i Oslo per 1. januar 2012 gjaldt det samme kun 15 prosent av de nye EU-statsborgerne. Rundt 25 prosent av arbeidsinnvandrere i begge grupper var bosatt i Hordaland og Rogaland (se tabell A10). Arbeidsinnvandrere fra de nye EU-landene har et jevnere bosettingsmønster enn arbeidsinnvandrere fra andre EU-land. Det bor arbeidsinnvandrere fra de nye EU-landene i nesten alle landets kommuner. Dette er trolig knyttet til næringsprofilen i regionene og kompetanseprofilen blant arbeidsinnvandrere. Ved inngangen til 2012 bodde det arbeidsinnvandrere i alle norske kommuner (tabell A8).

Familieinnvandrede

Som tidligere forklart omfatter familieinnvandrere både familiegjenforente med ektefelle, foreldre, barn eller andre familiemedlemmer og familieetableringer gjennom ekteskap. Både arbeidsinnvandring og innvandring av fluktgrunner vil i etterkant generere familieinnvandring. To av tre familiegjenforente i den gitte perioden har vært kvinner, som understreker en generell tendens i migrasjonen der den mannlige "pioneren" kommer først, etterfulgt av sin familie. Blant familieetablerte var andelen kvinner enda større, 73 prosent (se tabell A11).

Av de 196 000 familieinnvandrede i perioden 1990-2011 kom 121 000 gjennom familiegjenforening/medfølging og resterende 75 000 gjennom ekteskap. Av all familieinnvandring i perioden 1990-2011 tilsvarte altså familieetableringene 38 prosent. Den bosatte ektefellen var enten innvandrer eller norskfødt med innvandrerforeldre i 43 prosent av de etableringene, så flertallet av de bosatte ektefellene tilhørte den øvrige befolkningen (se tabell A12).

Familieinnvandrede til én med flyktningbakgrunn utgjorde totalt 23 prosent av familieinnvandringene mellom 1990-2011

Blant **familieinnvandrede** finner vi mange som fortsatt bor i Norge. Åtte av ti som innvandret i perioden 1990-2011, bodde fremdeles i Norge per 1. januar 2012 (tabell A7). Som med arbeidsinnvandrere er botid også en viktig faktor for utvandring for familieinnvandrere. Åtte av ti familieinnvandrere som flyttet ut fra landet hadde bodd i Norge mindre enn fem år. Tabell A13 gir en oversikt over de 20 største grupper familieinnvandrere med et ikke-nordisk statsborgerskap, etter bosattstatus. Den høyeste utflyttingsandelen finner vi blant amerikanske og britiske familieinnvandrere, kun fire av ti var fortsatt bosatt ved utgangen til 2012. Detaljerte koder viser at rundt halvparten av utvandrede amerikanske og britiske statsborgere var barn som har fått oppholdstillatelse på grunnlag av familiegjenforening med en eller begge foreldre.

Samlet har det i perioden 1990-2011 kommet flest på grunn av familierelasjoner fra Polen (18 600) og Thailand (13 000). Ni av ti i disse to gruppene bodde fortsatt i landet ved inngangen til 2012 (se tabell A13).

Det er tydelige forskjeller for de enkelte nasjonaliteter med hensyn til hva som har ført til familieinnvandringen. Tabell A12 viser familieinnvandringstypen blant de 20 største gruppene ikke-nordiske statsborgere, etter familieinnvandringstype, og ektefellens innvandringskategori for familieetablerte. Tallene viser vidt forskjellige migrasjonsmønstre. Den ene ytterpunktet er innvandringen fra Thailand med flest familieetableringer, 67 prosent av alle familieinnvandringene. I stor grad har det vært kvinner som har innvandret. Blant de som kom gjennom etablering var 98 prosent kvinner, og den bosatte ektefellen har vært uten innvandrerbakgrunn. Familieinnvandringen fra Filippinene har de samme trekkene som innvandringen fra Thailand, men er mindre i omfang.

Familieinnvandringen fra Pakistan representerer et annet migrasjonsmønster. Også i denne gruppen kom over 60 prosent på grunnlag av familieetableringer, og det var noen flere kvinner enn menn som innvandret, men familieetableringene har i aller størst grad vært med en innvandrer eller norskfødt med innvandrerforeldre. Det andre ytterpunktet er innvandringen fra Litauen og Polen hvor familiegjenforening i stor grad er dominerende. Polen og Litauen er de to største nasjonaliteter blant arbeidsinnvandrere, og her ser vi hvordan arbeidsinnvandring i etterkant har generert en markant familieinnvandring fra disse to landene.

Bosettingsmønster

Bosettingsmønsteret til familieinnvandrere varierer i forhold til deres nasjonalitet, men dette må også sees i sammenheng med referansepersonens bosted og innvandringsgrunn fordi familieinnvandrere bosetter seg der familiemedlemmet de

innvandrere til bor. Ved inngangen til 2012 bodde det familieinnvandrere i alle norske kommuner.

Arbeidsinnvandrere bosetter seg gjerne der de finner arbeid. Familieinnvandrere til personer fra de nye EU-land har akkurat samme bosettingsmønster som arbeidsinnvandrere fra samme land, kun en av ti familieinnvandrere i denne gruppen var bosatt i Oslo, mens hver tredje var bosatt i ett av de fire Vestlandfylkene per 1. januar 2012.

I motsetning til familieinnvandrere fra de nye EU-land finner vi mesteparten av afrikanske familieinnvandrere i Oslo og sentrale deler av Østlandet. De fleste har innvandret til en person med flyktningbakgrunn. Den desidert største gruppen afrikanske familieinnvandrere er somaliere. Det er knapt registrert noen arbeids- eller utdanningsinnvandring fra Somalia.

Asiatene er også konsentrert rundt Oslo og omegn, men bosettingsmønsteret varierer med hensyn til nasjonalitet og referansepersonens innvandringsgrunn/innvandringskategori. Den desidert største gruppen asiatiske familieinnvandrere er personer med bakgrunn fra Thailand, med til sammen 12 000 bosatte per 1. januar 2012. De fleste, sju av ti, kom gjennom familieinnvandring til make, mens 27 prosent var barn som søkte gjenforening. Thailandske familieinnvandrere er ikke konsentrert rundt Oslo, kun 11 prosent var bosatt i hovedstaden. De bor også i større grad i spredtbygde strøk, spesielt i Nordland og Møre og Romsdal. Dette skyldes at de i stor grad innvandrer gjennom ekteskap med personer i den øvrige befolkningen og personer som ikke er bosatt i Oslo.

Personer med flyktningbakgrunn

I perioden 1990–2011 kom det 110 000 personer til Norge av fluktgrunner fra land utenfor Norden, tilsvarende 21 prosent av den ikke-nordiske innvandringen. Personer med flyktningbakgrunn gjenutvandrer også i svært liten grad. Kun 14 prosent av dem som kom på grunn av flukt i perioden 1990-2012 var registrert utvandret per 1. januar 2012 (se tabell A14) og 84 prosent bodde fremdeles i Norge ved inngangen til 2012.

Tabell A14 viser andelen bosatte i de største gruppene med flyktningbakgrunn. Det er bare personer med flyktningbakgrunn fra Kosovo (tidl. Serbia og Montenegro) som skiller seg ut med en stor andel som har gjenutvandret, hele 45 prosent. Våre detaljerte koder viser at de fleste kosovoalbanere som utvandret i perioden var personer med kollektiv beskyttelse. 62 prosent av de 6 400 utvandrede var registrert med kollektiv beskyttelse, og 28 prosent som ordinære asylsøkere.

Den høye utflyttingen blant kosovoalbanere har den norske flyktningpolitikken og forholdene i hjemlandet som de naturlige forklaringsfaktorer. I samråd med FNs Høykommissær for flyktninger har Norge gitt kollektiv beskyttelse til grupper av flyktninger ved to anledninger, konfliktene i Bosnia-Hercegovina i 1993 og i Kosovo i 1999. I utgangspunktet er kollektiv beskyttelse av midlertidig karakter, og forutsetningen er at personer vender tilbake til hjemlandet når situasjonen der vurderes som trygg. Krigen i Kosovo var kortvarig, og den kollektive beskyttelsen ble opphevet samme år. Man kunne søke asyl, men de fleste fikk avslag. Det ble også satt i verk tiltak for å lette tilbakevandringen, med blant annet tilbakevendingsstøtte for de som valgte å reise tilbake frivillig.

Vi ser fra tabellen at også blant bosniere er andelen bosatte lavere enn i de fleste andre grupper med flyktningbakgrunn, men i denne gruppen finner vi den høyeste andelen døde blant alle store grupper med flyktningbakgrunn. Dette skyldes primært at bosniere i stor grad kom som familier, og deres alderssammensetninger ligner i stor grad på alderssammensetningen i hele befolkningen. I andre flyktning-grupper er det hovedsakelig unge menn som først innvandrer. I likhet med kosovoalbanere er de fleste bosniere registrert med kollektiv beskyttelse, men i motsetning

til kosovoalbanere er andelen gjenutvandrede lav. Kun 18 prosent var registrert utvandret per 1. januar 2012. Til tross for at fredsavtalen fra Dayton ble undertegnet bestemte regjeringen seg for å gi permanent oppholdstillatelse til bosniere som kom i perioden 1992-1993. Dette forklarer den mye lavere utflyttingsandelen blant bosniere sammenlignet med kosovoalbanere.

Blant andre store grupper med flyktningbakgrunn var andelen bosatte høy, ni av ti var registrert bosatt per 1. januar 2012.

Bosettingsmønster

Det bodde personer med flyktningbakgrunn i 385 av de 430 norske kommuner ved utgangen av 2011. Når det gjelder personer med flyktningbakgrunn har norske myndigheter lenge hatt som mål at de skal bosettes over hele landet. Denne strategien ble utformet i første halvdel av 1990-tallet da det kom svært mange flyktninger, særlig fra Bosnia-Hercegovina. Bakgrunnen fra denne strategien var blant annet at man ønsket å unngå konsentrasjon av personer med flyktningbakgrunn i sentrale deler av Østlandet. Tallene viser at selv om personer med flyktningbakgrunn blir bosatt av myndighetene i en annen kommune, ender mange etter hvert opp i Oslo og omegn. Oslo er det fylket som har desidert flest bosatte personer med flyktningbakgrunn, med 19 000 personer, eller 21 prosent av alle med flyktningbakgrunn som innvandret i perioden 1990-2011. Deretter kommer Akershus og Østfold med henholdsvis 11 og 8 prosent.

Bosettingsmønsteret til personer med flyktningbakgrunn fra de europeiske landene som ikke er medlemmer av EU kjennetegnes av en relativt liten konsentrasjon i hovedstaden. Kun 15 prosent i denne gruppen var registrert bosatt i Oslo. Andelen bosatte med afrikansk og asiatisk flyktningbakgrunn i hovedstaden var henholdsvis 25 og 23 prosent (se tabellen 15). Det er relativt høy konsentrasjon av personer med østeuropeisk flyktningbakgrunn i Østfold sammenlignet med andre grupper med flyktningbakgrunn.

Utdanning

Personer som har kommet på grunnlag av **utdanning eller kulturutveksling** er betydelig mindre bofaste enn personer med andre innvandringsgrunner. I løpet av perioden 1990-2011 har det innvandret drøyt 55 000 personer på grunn av utdanning, og hele 58 prosent av disse var registrert utvandret per 1. januar 2012. Personer som kommer på grunn av utdanning og kulturutveksling får i utgangspunktet en oppholdstillatelse som ikke kan danne grunnlag for permanent opphold, og det er den viktigste forklaringen på den høye utvandringsprosenten i denne gruppen.

Utdanning er den innvandringsgrunnen som har hatt minst betydning for innvandring. Personer som har innvandret på det grunnlaget utgjorde kun 11 prosent av de ikke-nordiske innvandringene i perioden 1990-2011. Generelt har det vært en økning i omfanget de siste fire årene, og størst økning har det vært blant personer med statsborgerskap fra land i Asia og Europa (se tabell A16). Som tidligere nevnt klassifiseres også au-pairer under "utdanning" som kulturutvekslingsinnvandrere.

Tabell A17 gir en oversikt over de 20 største gruppene med utdanning som innvandringsgrunn. Som vi ser fra tabellen er personer med filippinsk statsborgerskap den største gruppen. Utdanning som innvandringsgrunn er uttrykk for svært ulike typer migrasjon, og dette er et godt eksempel på at det er viktig å nyansere bildet med hjelp av vår mer detaljerte informasjon om innvandringsgrunn. Tabell 3.1 viser utvidet innvandringsgrunn for utdanning blant personer med filippinsk statsborgerskap. De aller fleste filippinerne har kommet til Norge som au-pairer, hele 96 prosent. Bare et fåtall har fått en annen type utdanningstillatelse. Seks av ti filippinerne som kom gjennom en au-pair tillatelse var registrert bosatt i Norge per 1. januar 2012. De fleste av disse hadde kort botid i Norge, hele 72 prosent har innvandret i 2010 eller senere.

Tabell 3.1. Personer med filippinsk statsborgerskap og utdanning som innvandringsgrunn, innvandret i perioden 1990-2011, etter registreringsstatus og utvidet innvandringsgrunn

	I alt	Bosatt	Utvandret	Annet
I alt, 1990-2011	7 545	4 336	3 208	1
Utdanning, au-pair og praktikant	7 232	4 132	3 099	.
Utdanning, elever	125	89	36	.
Utdanning, studenter	148	102	46	.
Utdanning, uspesifisert	40	13	27	.

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Japanske og amerikanske **studenter** har den høyeste utvandringsprosenten, hele åtte av ti som kom i perioden 1990-2011 har forlatt Norge. Det er stort sett ordinære studenter i disse to gruppene som kommer til Norge for å ta en høyere utdanning, og så velger å vende tilbake etter endt studie.

Bosettingsmønster

Studenter bosetter seg i nærheten av lærestedet. Tallene viser at 70 prosent av alle bosatte personer med utdanning som innvandringsgrunn (eksklusive praktikanter og au-pair) bodde i Oslo, Trondheim, Bergen, Stavanger, Tromsø og Ås (se tabell A18). Det er Oslo som tiltrekker flest med en au-pair tillatelse. Hver tredje som kom på det grunnlaget var bosatt i Oslo per 1. januar 2012. En av ti bodde i Bærum.

3.2. Arbeidsinnvandring, faglærte og spesialister

Av de 158 000 arbeidsinnvandrere med ikke-nordisk statsborgerskap som kom til Norge i perioden 1990-2011, var det drøyt 21 000 faglærte eller fagutdannede med spesielle kvalifikasjoner (spesialister). Vi har i kapittel 2.1.1 beskrevet hvem som blir klassifisert som fagutdannet og spesialist og hvilke krav og regler som gjelder for denne gruppen. De aller fleste er registrert som faglærte, 74 prosent. Rundt 6 prosent av de registrerte var spesialister eller faglærte ansatt i et utenlandsk eller multinasjonalt selskap (se tabell A2).

Blant spesialister finner vi akademikere, forelesere, forskere, professorer og stipendiater som er tilknyttet forskjellige norske utdanningsinstitusjoner. Rundt 1 200 personer fikk opphold i Norge på det grunnlaget.

I løpet av perioden 1990-2011 fikk 350 personer en arbeidstillatelse for idrettsutøver/idrettspersonell. En slik tillatelse gis kun til personer som selv skal delta i idrett på høyt nivå, eller skal være trener for idrett på høyt nivå. Litt under 200 personer fikk tillatelse for kulturutøvere i samme perioden.

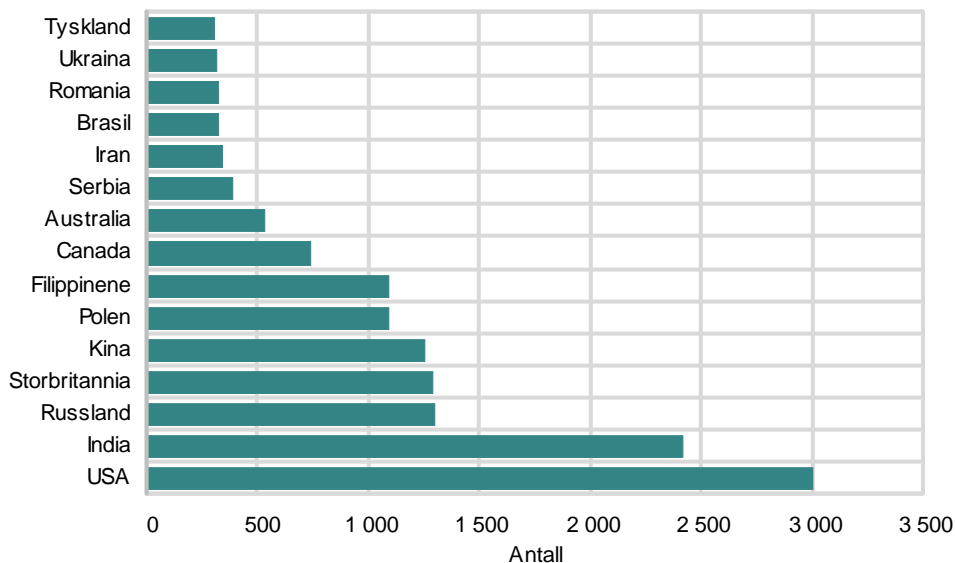
Åtte av ti faglærte og spesialister som innvandret i perioden 1990-2011 var menn. Fire av ti var mellom 20-29 år gamle og like mange var i alderen 30-39 år.

Av enkeltnasjonaliteter kom det flest fra USA og India, med henholdsvis 3 000 og 2400 spesialister og faglærte. Andre større grupper med flere enn 1 000 personer var russiske, britiske, kinesiske, polske og filippinske statsborgere (se figur 3.2).

I den største gruppen, de amerikanske statsborgerne, var omtrent halvparten registrert som spesialister, det vil si som personer med fagkompetanse eller spesielle kvalifikasjoner, og rundt 20 prosent var registrert som kortidsspesialister. Utvandringsprosenten er stor i denne gruppen. Sju av ti faglærte og spesialister med amerikansk statsborgerskap var registrert utvandret per 1. januar 2012. Kun 800 av de 3 000 er fortsatt bosatt i Norge, og over 60 prosent av de bosatte har bodd i landet kortere enn 5 år.

De fleste indiske faglærte og spesialister som innvandret til Norge i perioden 1990-2011 var registrert som personer med fagkompetanse eller spesielle kvalifikasjoner. Åtte av ti tilhørte denne gruppen mens en av ti innvandret for å jobbe i et multinasjonalt/utenlandsk selskap.

Figur 3.2. Arbeidsinnvandrere, spesialister og faglærte, etter statsborgerskap. 1990-2011. Absolutte tall

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

57 prosent av indiske faglærte og spesialister var bosatt i landet per 1. januar 2012, og det er personer med kort botid i Norge. Hele 83 prosent av de bosatte har bodd i landet mindre enn 5 år.

Andelen bosatte blant spesialister og faglærte var 54 prosent per 1. januar 2012. I absolutte tall er det snakk om 11 400 personer. 30 prosent av disse var registrert bosatt i Oslo kommune og 10 prosent i Stavanger.

Hvorfor så få registrerte spesialister/faglærte?

Denne analysen baserer seg utelukkende på koder i datagrunnlaget som eksplisitt grupperer arbeidsinnvandrere i kategori "faglært/spesialist". UDI opplyser at det har skjedd en omlegging av kodeverket ved ny lov slik at mange flere nå har koden "ARBTA" (arbeidstaker), og en betydelig del faglærte kommer som en undergruppe av arbeidstakere (UDI, 2013).

Det er en markert nedgang i antall personer fra EU-landene blant faglærte og spesialister, som sannsynligvis har med den nye EU-registreringsordningen å gjøre. Som vi tidligere påpekte, er ikke de nye kodene i EØS-basen så detaljerte som de kodene UDI bruker i registreringer av tillatelser. Av den grunn er det registrert flere faglærte og spesialister fra land utenfor EU enn fra EU-land til tross for den store innvandringen fra EU-land de siste årene. Mesteparten av arbeidsinnvandrerne fra EU-land som registrerte seg gjennom den nye EU-registreringsordningen var gruppert som arbeidstakere fra EØS/EFTA uten videre presisering.

Dette betyr i realiteten at tallene som vi presenterte i denne korte beskrivelsen av faglærte/spesialister ikke gir et fullstendig bilde av denne gruppen. For å kunne dele inn arbeidsinnvandrere i mer detaljerte kategorier er det ikke nok å bare se på kodene i datagrunnlaget. Materialet må også deles opp etter de forskjellige innvandringsregimer som førte til forskjellig registrering av arbeidsinnvandrere.

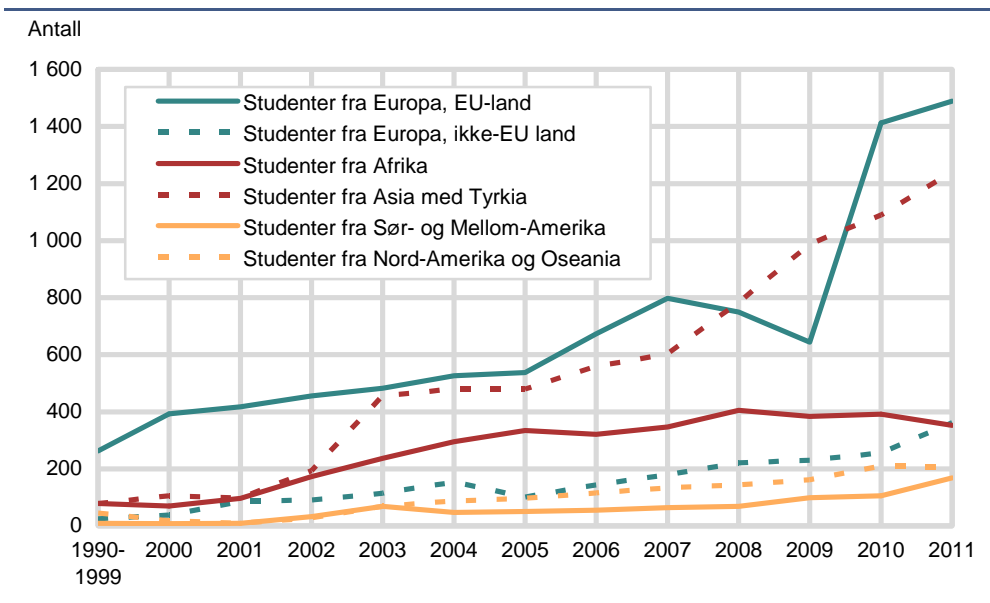
I tillegg må man også se på de juridiske reglene for å skille ut faglærte/spesialister. UDI opplyser at det finnes en årlig kvote på 5 000 faglærte/spesialister fra tredjeland som regjeringen har fastsatt. Når det gjelder faglærte/spesialister som registrerer seg gjennom den nye EU/EØS-ordningen så gir ikke kodene tilstrekkelig informasjon om type arbeidsinnvandring.

3.3. Studentmigrasjon

Som tidligere forklart er innvandringsgrunnen ”utdanning” en bred kategori som omfatter alt fra au-pairer og praktikanter til elever og studenter (se tabell A5). I denne analysen ser vi kun på dem som kom til Norge for å studere på høyskole eller universitet. Til sammen kom det 28 100 personer til Norge på det grunnlaget i perioden 1990-2011.

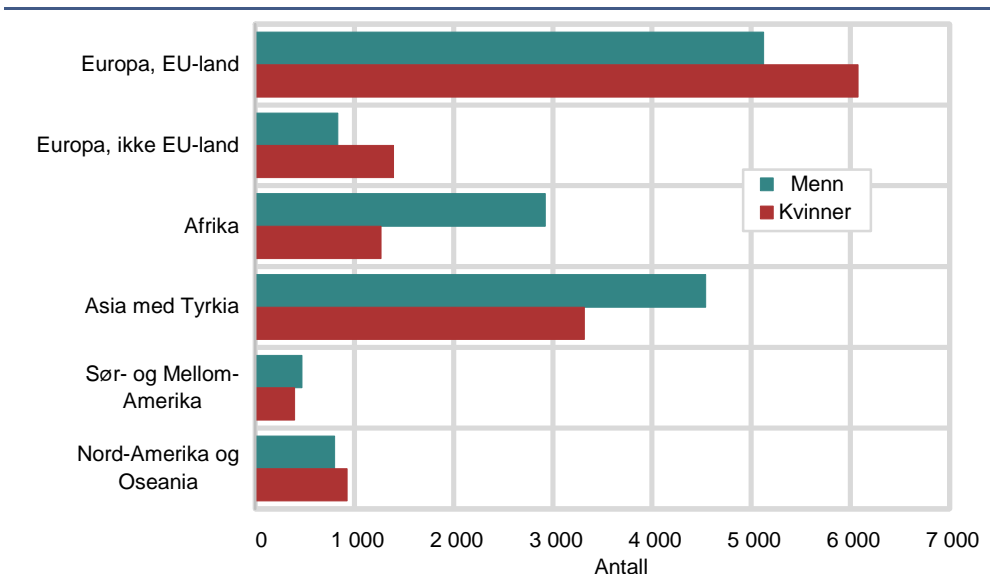
Sammenlignet med arbeidsinnvandring og familieinnvandring har studentinnvandringen til Norge vært ganske beskjeden. Personer som innvandret som ordinære studenter eller på post -doktorgrad studier utgjorde kun 5 prosent av de ikke-nordiske innvandringene i perioden 1990-2011. I løpet av de siste ti årene har det likevel vært en betydelig økning i antall studenter som innvandret til Norge (se figur 3.3). I 2001 var det registrert 600 personer som kom til Norge for å studere, mens ti år senere var studentinnvandringen seksdoblet. 3 800 personer kom til Norge for å studere i 2011 (se tabell A20).

Figur 3.3. Ikke-nordisk studentinnvandring, etter år og statsborgerskap, 1990-2011. Absolutte tall

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Figur 3.4. Studenter med ikke-nordisk statsborgerskap, etter kjønn og statsborgerskap, 1990-2011. Absolutte tall

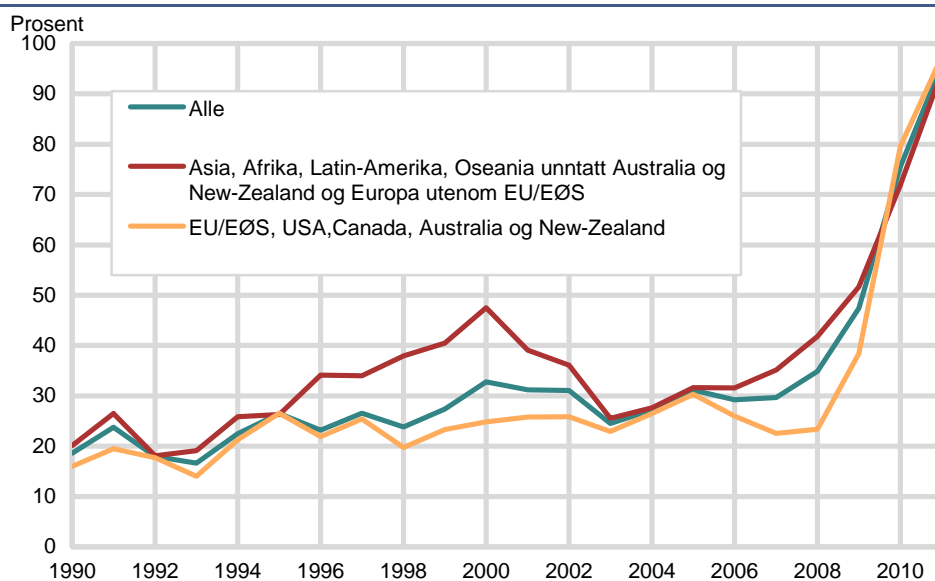
Kilde: Statistisk sentralbyrå.

De utenlandske studentene er en sammensatt gruppe med bakgrunn fra 160 ulike land. De to viktigste avsenderlandene i perioden 1990-2011 var Tyskland og Kina, med henholdsvis 3 600 og 2 900 registrerte studenter, men det kom også mange studenter fra Frankrike, Russland, Spania og USA (se tabell A21). Blant afrikanske land er det Ghana og Etiopia som er viktigste avsenderland av studenter til Norge. Fire av ti studenter hadde bakgrunn fra et EU-land.

Alt i alt er kjønnsfordelingen blant studentene som kommer til Norge ganske jevn. Blant studentene som kommer fra Europa er det imidlertid en overvekt av kvinner, mens det er en overvekt av mannlige studenter som innvandrer fra Afrika og Asia (se figuren 3.4).

12 600 av de i alt 28 100 studentene som kom i perioden 1990-2011 var fremdeles bosatt i Norge ved inngangen til 2012. Vi har tidligere forklart at studenttillatelsen ikke danner grunnlag for permanent oppholdstillatelse. Tallene viser at utenlandske studenter i liten grad blir boende i Norge. Figur 3.5 illustrerer andel bosatte i forhold til hvilket år studentene har innvandret. Den viser ikke uventet at blant studenter som innvandret i 2011 var hele 96 prosent fremdeles bosatt per 1. januar 2012. Blant studenter som innvandret ti år tidligere, i 2001, var bare 31 prosent registrert bosatt ved inngangen til 2012. Det at så mange som en tredjedel av studentene fortsatt var bosatt i landet etter ti år selv om tillatelsen ikke danner grunnlag for varig opphold, sier noe om at det er en viss overgang til tillatelse på annet grunnlag. Blant studenter som innvandret fra Asia, Afrika etc. er andelen bosatte høyere enn blant studenter fra EU etc. for hele perioden 1990-2011.

Figur 3.5. Andel bosatte studenter per 1. januar 2012, etter innvandringsår og statsborgerskap

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

3.4. Familieinnvandring, hvem innvandrer de til?

Siden 1990 har det kommet 196 000 ikke-nordiske statsborgere til Norge gjennom familierelatert innvandring. Denne type innvandring dekker innvandring av ulik art, men der begrunnelsen for oppholdet er basert på enten en familiegjenforening eller en familieetablering.

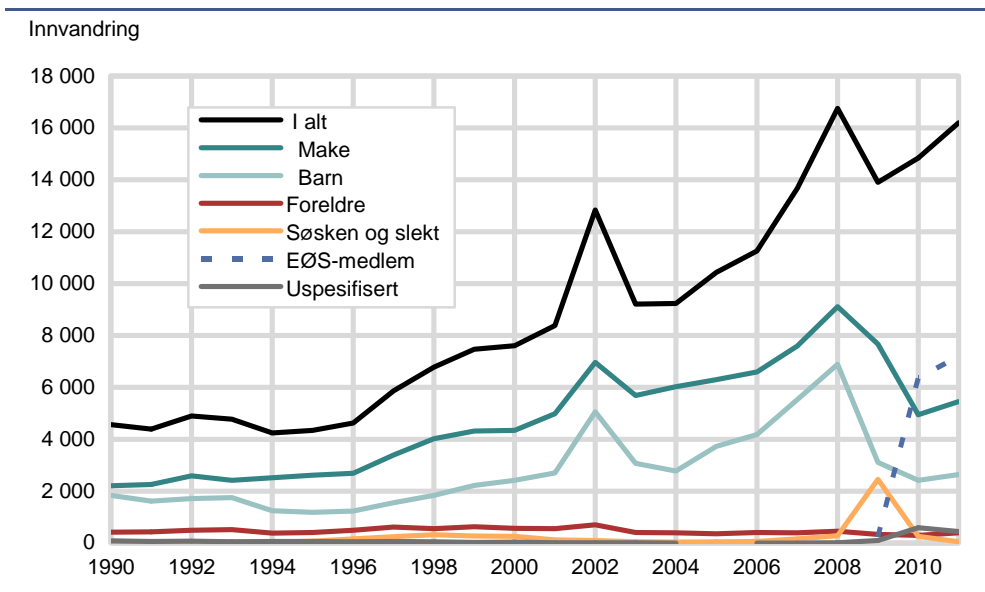
De ulike relasjonene mellom innvandrerens og referansepersonen har vi identifisert som:

- Make -innvandrerens er ektefelle, samboer eller partner til referansepersonen.
- Barn - innvandrerens er barn til referansepersonen som enten er mor eller far til barnet.

- Foreldre: innvandreren er forelder til referansepersonen.
- Søskken og annet: innvandreren er bror/søster til referansepersonen eller det er en annen familierelasjon mellom referanseperson og innvandreren.
- Ukjent- det er ukjent relasjon mellom referanseperson og innvandreren.

I hele perioden 1990-2011 var det om lag 105 000 personer som innvandret til en make, de aller fleste som ektefeller, noe som tilsvarte om lag 53 prosent av alle ikke-nordiske familieinnvandringer i perioden (se tabell A22). Figur 3.6 viser familieinnvandrede personer med ikke-nordisk statsborgerskap etter innvandreren relasjon til referansepersonen. Som vi ser er gruppen med foreldre som innvandrer til sine barn, relativt liten. Siden 2006 har vi årlig identifisert mellom 300 og 500 personer i denne kategorien.

Figur 3.6. Familieinnvandring, etter innvandreren relasjon til referansepersonen. 1990-2011. Absolutte tall

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Gruppen hvor innvandreren er barn og referanseperson er forelder har holdt seg på over 2 000 personer hvert år siden 1999, med toppåret 2008 da det ble registrert nesten 7 000 barneinnvandringer. Vi har også en gruppe på rundt 14 000 personer som registrerte sin familieinnvandring gjennom den nye EØS-registreringsordningen. Dessverre gir ikke EØS-kodene noen ytterligere presisering av type familieinnvandring, det vil si noe om relasjonen til referansepersonen. Vi har likevel klart å skille mellom familiegjenforente og familieetablerte i denne gruppen ved å se på vigselfdato og innvandringsdato for referansepersonen samt innvandringsalder. I denne gruppen ble det i 2011 registrert over 4 000 familieinnvandringer av barn under 18 år, derfor er 2011 mest sannsynlig det foreløpige toppåret når det gjelder barneinnvandringer.

Den største gruppen, familieinnvandrede til en make er økende. 2008 var et foreløpig toppår, med 9 000 registrerte innvandringer. De nye EØS-kodene som ble tatt i bruk fra 2009 gjør det vanskelig å skille mellom de forskjellige familierelasjonene. For å kunne skille familieinnvandrede til ektefelle fra andre familierelasjoner i denne gruppen måtte vi foreta en granskning av andre variabler som kunne hjelpe oss med å anslå tallet. Samtidig mistet vi informasjon om familieinnvandring til en samboer.

I 2011 ble det registrert 5 500 familieinnvandringer til en make. I tillegg kommer EU/EØS/EFTA-familieinnvandringer som telte 7 200 personer. For å finne ut hvor mange av de 7 200 som er familieinnvandringer til ektefelle satte vi en del betingelser knyttet til alder ved innvandringen, sivilstatus og gyldig fødselsnummer for

referansepersonen. Tallet vi kom frem til er 2 500 familieinnvandrede til ektefelle i løpet av 2011.

Blant de EØS-registrerte anslår vi at det i perioden 2009-2011 var 500 familieetablerte og 4 200 familiegjennforente til ektefelle. Tabell 3.2 viser hvordan tallene fordeler seg. Vi har også definert innvandringer av personer under myndighetsalder i denne gruppen som *familiegjennforening, barn*.

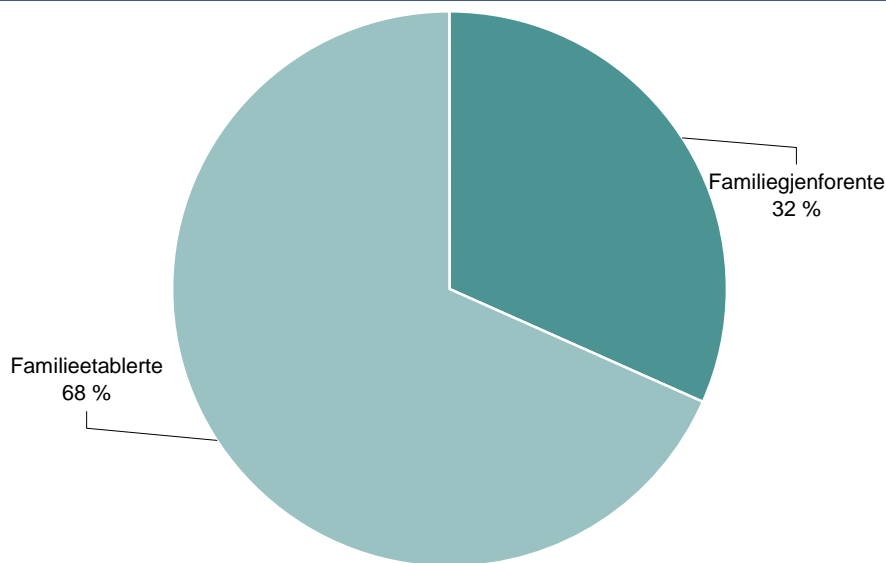
Tabell 3.2. Familieinnvandring blant EØS-borgere som har registrert seg gjennom EØS-registreringsordning, 2009-2011

Familieinnvandring blant EØS-borgere, 2009-2011	
EØS-registrerte i alt	13 794
Familieetablerte	534
Familiegjennforente	13 260
Familiegjennforente	13 260
Barn 0-17 år i familieinnvandring	7 927
Voksne 18+	5 333
Voksne 18+	5 333
Familiegjennforent med ektefelle¹	4 160
Annen	1 173

¹:med følgende betingelser: 18 år og eldre, gift, ektefelle har fødselsnummer i Folkeregisteret
Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Blant ikke-nordiske innvandrere som kom til Norge gjennom *familieinnvandring til en make* var det klart flest familieetablerte, sju av ti (se figur 3.7). I absolutte tall er det snakk om 75 000 personer av de 110 000 familieinnvandrede til en make. Her er tallene for EØS- familieregistrerte inkludert.

Figur 3.7. Familieinnvandrede til make (ektefelle, partner eller samboer). 1990-2011. Prosent

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Familieetablerte

I perioden 1990-2011 var det flest norskfødte personer uten innvandrerbakgrunn som var referanseperson, 57 prosent. Resterende 43 prosent av referansepersonene hadde innvandrerbakgrunn. Andelen varierer sterkt mellom de ulike nasjonalitetsgruppene (se tabell A23).

Den største innvandrergruppen som har kommet gjennom familieetablering, er personer med bakgrunn fra Thailand, om lag 8 700. Dette er primært kvinner med bakgrunn fra Thailand som har kommet som ektefelle til norskfødte menn uten innvandrerbakgrunn.

Ektefeller med bakgrunn fra Pakistan har vært nest største gruppen familieetablerte i perioden 1990 til 2011 med 5 300 innvandrede personer. I denne gruppen hadde

den bosatte referansepersonen innvandrerbakgrunn i de aller fleste tilfellene. Det var flere pakistanske kvinner enn menn som innvandret til Norge gjennom familie-etablering. 67 prosent av de bosatte referansepersonene var innvandrere mens 30 prosent var norskfødte med innvandreforeldre fra Pakistan.

Familiegjenforente med ektefelle

Blant de familiegjenforente med ektefelle var det flest med bakgrunn fra Polen, med 6 000 personer. Den store arbeidsinnvandringen fra Polen har generert familieinnvandring. Tendensen er klar, den mannlige polske ”pioneren” som kom først som arbeidsinnvandrer har fått ektefellen til Norge. Hele ni av ti polske familiegjenforente til ektefelle var kvinner (se tabell A24).

Andre store grupper familiegjenforente til ektefelle er tyske, irakiske og somaliske statsborgere. Også i disse gruppene er det store flertallet kvinner som innvandret til ektefelle med samme landbakgrunn.

Familieinnvandrede til en make, hvem er den bosatte referansepersonen?

I den største gruppen som har kommet gjennom familieinnvandring ”familieinnvandrede til en make”, var 54 prosent av de bosatte referansepersonene innvandrere, 3 prosent var norskfødte med innvandrereforeldre mens 42 prosent tilhørte den øvrige befolkningen. Litt over 1 prosent i denne gruppen manglet kobling mot referansepersonens fødselsnummer, og hadde følgelig en uoppgitt verdi på referansepersonens innvandringskategori (se tabell 3.3).

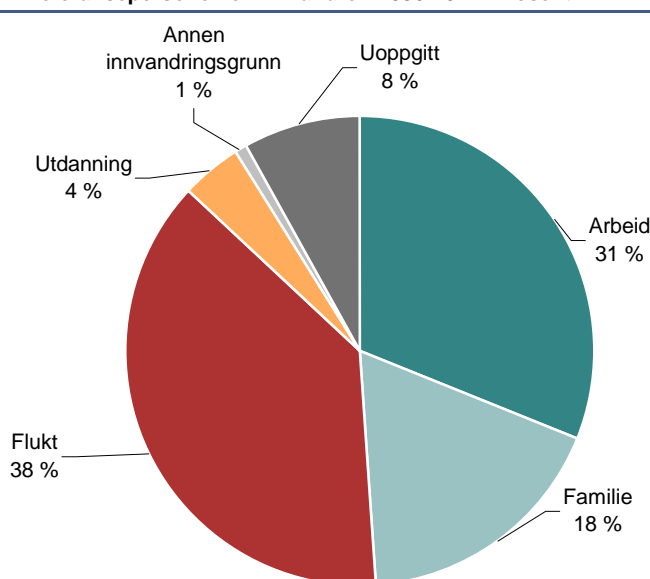
Tabell 3.3. Familieinnvandrede til en make, etter referansepersonens innvandringskategori. 1990-2011

	Antall	Prosent
Familieinnvandrede til en make i alt	104 689	100
Referansepersonen er:		
Innvandrer	56 115	53,6
Norskfødt med innvandrereforeldre	2 713	2,6
Tilhører den øvrige befolkningen	44 386	42,4
Uoppgitt	1 475	1,4

Familiemedlemmet i Norge (referansepersonen) er selv innvandrer

Vi skal se nærmere på landbakgrunn og innvandringsgrunn til de referansepersonene som selv er innvandrere. 56 000 av de 105 000 referansepersoner til en make tilhørte kategorien ”innvandrer”. 38 prosent av disse hadde flyktningbakgrunn, 31 prosent var arbeidsinnvandrere mens 18 prosent av referansepersonene hadde selv innvandret til et familiemedlem (se figur 3.8).

Figur 3.8. Familieinnvandrede til en make, etter referansepersonens innvandringsgrunn. Referansepersonen er innvandrer. 1990-2011. Prosent

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Tabell 3.4. Familieinnvandrede til en make, etter referansepersonens innvandringsgrunn, landbakgrunn og familieforeningstype. Referansepersonen tilhører kategori "innvandrere". 1990-2001. Absolutte tall og prosent

	Referansepersonen er arbeidsinnvandrere				Referansepersonen er familieinnvandret		
	I alt	Gjenforening	Etablering		I alt	Gjenforening	Etablering
Referansepersoner i alt	17 620	14 935	2 685	Referansepersoner i alt	10 364	1 011	9 353
Polen	4 320	3 967	353	Pakistan	2 585	94	2 491
Tyskland	2 100	1 965	135	Tyrkia	1 789	93	1 696
Storbritannia	1 143	1 045	98	Marokko	731	32	699
India	929	630	299	India	557	36	521
Nederland	820	783	37	Irak	349	48	301
USA	797	753	44	Sri Lanka	345	44	301
Kina	590	430	160	Vietnam	327	62	265
Litauen	574	535	39	Filippinene	242	31	211
Frankrike	435	413	22	Kina	208	35	173
Russland	372	318	54	Makedonia	201	9	192
	Referansepersonen har flyktningbakgrunn				Referansepersonen har utdanning som innvandringsgrunn		
	I alt	Gjenforening	Etablering		I alt	Gjenforening	Etablering
Referansepersoner i alt ...	21 054	7 603	13 451	Referansepersoner i alt	2 323	1 422	901
Irak	3 836	2 198	1 638	Kina	189	136	53
Somalia	2 505	1 641	864	Ghana	180	116	64
Sri Lanka	2 072	326	1 746	India	162	58	104
Iran	1 821	396	1 425	Nepal	154	136	18
Vietnam	1 658	140	1 518	Etiopia	146	119	27
Afghanistan	1 444	706	738	Russland	122	67	55
Kosovo	1 130	140	990	Sri Lanka	107	36	71
Bosnia-Hercegovina	949	118	831	Pakistan	105	52	53
Eritrea	566	238	328	Bangladesh	88	66	22
Etiopia	486	191	295	USA	65	60	5

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

I gruppen hvor referansepersonen hadde *flyktningbakgrunn* kom to av tre gjennom ekteskapsinngåelse mens en av tre ble familiegjenforent. De tre største gruppene referansepersoner med flyktningbakgrunn som i perioden 1990-2011 har fått sine make til Norge gjennom familieinnvandring, var innvandrere fra Irak, Somalia og Sri Lanka.

Blant referansepersoner som var *arbeidsinnvandrere* hadde hele sju av ti bakgrunn fra Europa, og hver fjerde var polsk. De fleste arbeidsinnvandrerne har fått sine ektefeller gjennom familiegjenforening. 85 prosent av familieinnvandringene i denne gruppen var familiegjenforeninger og 15 prosent var familieetableringer (se tabell 3.4).

I gruppen hvor referansepersonen selv har tidligere *familieinnvandret* dominerer familieetableringer. Hele ni av ti i denne gruppen hadde fått ektefelle gjennom familieetablering. I denne gruppen finner vi mange med bakgrunn fra Pakistan og Tyrkia.

Vi har en gruppe på 4 400 referansepersoner som ikke har en innvandringsgrunn i vår statistikk. De tilhører kategorien innvandrere og vi har sett nærmere på landbakgrunn og første innvandringsdato for denne gruppen, og funnet at det i hovedsak dreier seg om innvandrere som kom til Norge før 1990, slik at det derfor ikke foreligger noe informasjon om innvandringsgrunn i vårt datagrunnlag. I tillegg har vi en del referansepersoner som er innvandrere med nordisk bakgrunn og følgelig ikke har noen oppført innvandringsgrunn.

Barn i familieinnvandring, referansepersonen er forelder til det innvandrede barnet

I hele perioden 1990-2011 var det 61 000 barn som innvandret til sine foreldre. Den bosatte forelder tilhørte kategorien "innvandrere" i 99 prosent av de tilfellene (se tabell 3.5).

Denne gruppen er i realiteten større, grunnet de EU/EØS/EFTA- familieinnvandringene som ikke er medregnet her. I teksttabellen 3 har vi gitt en oversikt over familieinnvandring blant EØS- borgere som har registrert seg gjennom den nye EØS-registreringsordningen. Tabell A3 viser at nesten 8 000 barn var registrert gjennom denne ordningen.

Tabell 3.5. Barn i familieinnvandring, etter referansepersonens innvandringskategori, 1990-2011. Absolutte tall og prosent

	Antall	Prosent
I alt	60 682	100
Referansepersonen (forelder) er:		
Innvandrer	60 062	99,0
Norskfødt med innvandrerforeldre	6	0,0
Tilhører den øvrige befolkningen	65	0,1
Uoppgitt	549	0,9

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Vi har sett nærmere på innvandringsgrunnen til de referansepersonene som selv er innvandrere. 45 prosent av disse har selv kommet til Norge som familieinnvandrere, mens 32 prosent hadde flyktningbakgrunn (se tabell 3.6). 15 prosent av referansepersonene tilhørte kategorien arbeidsinnvandrere.

I gruppen hvor referansepersonen selv har familieinnvandret finner vi stort sett bare kvinner som referansepersoner til de innvandrede barna. Hele 95 prosent av de 27 000 referansepersonene med *familie* i egen innvandringsgrunn var kvinner. De største nasjonalitetene i denne gruppen er referansepersoner fra Polen, Thailand, Tyskland, Storbritannia og Russland.

19 500 referansepersoner med *flukt* i egen innvandringsgrunn ble gjenforent med sine barn i perioden 1990-2011. I denne gruppen var 7 av 10 referansepersoner menn. De tre største nasjonalitetene i denne gruppen er somaliske, iranske og afghanske referansepersoner.

9 000 referansepersoner var registrert som arbeidsinnvandrere. I tillegg har vi 8 000 innvandrerbarn som er registrert gjennom EØS-registreringsordningen, men vi mangler dessverre kobling mellom dem og respektiv referanseperson. Vi har imidlertid opplysninger om blant annet barnets landbakgrunn, innvandringskategori og statsborgerskap. Vi kan anta med stor sikkerhet at den bosatte forelderens har samme landbakgrunn som det innvandrede barnet. De tre største nasjonalitetene i denne gruppen er polske, litauiske og tyske personer.

Tabell 3.6. Barn i familieinnvandring, etter referansepersonens innvandringsgrunn. Referansepersonen (forelder) er innvandrer. 1990-2011. Absolutte tall og prosent

	Antall	Prosent
Familieinnvandrede barn i alt	60 062	100
Referansepersonens innvandringsgrunn		
Arbeid#1	9 070	15
Familie	26 827	45
Flukt	19 447	32
Utdanning	2 019	3
Annen innvandringsgrunn	200	0
Uoppgitt	2 499	4

¹ Barn som er registrert gjennom EØS-registreringsordning er ikke medregnet

Foreldreinnvandring, referansepersonen er barn til innvandreren

Vel 10 000 personer ble i perioden 1990-2011 registrert som familieinnvandrede til sitt barn. I *minst* åtte av ti tilfeller var den bosatte referansepersonen innvandrer. Vi understreker ”minst” fordi vi ikke klarer å finne forbindelse til barnet for 900 av de familieinnvandrede foreldrene, som er rundt 9 prosent av alle i denne gruppen (se tabell 3.7).

Tabell 3.7. Foreldre i familieinnvandring, etter referansepersonens innvandringskategori, 1990-2011. Absolutte tall og prosent

	Antall	Prosent
I alt	10 201	100
Referansepersonen (barn) er:		
Innvandrer	8 168	80,1
Norskfødt med innvandrerforeldre	123	1,2
Tilhører den øvrige befolkningen	1 000	9,8
Uoppgitt	910	8,9

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

I gruppen hvor referansepersonen er innvandrere (8 200 personer) hadde de fleste referansepersonene "familie" som innvandringsgrunn, 63 prosent. 28 prosent av referansepersonene hadde "flukt" som innvandringsgrunn (se tabell 3.8).

Tabell 3.8. Foreldre i familieinnvandring, etter referansepersonens innvandringsgrunn, 1990-2011. Referansepersonen er innvandrere. Absolutte tall og prosent

	Antall	Prosent
Familieinnvandrede i alt	8 168	100
Referansepersonens innvandringsgrunn		
Arbeid	324	4
Familie	5 154	63
Flukt	2 268	28
Utdanning	308	4
Annen innvandringsgrunn	17	0
Uoppgitt	97	1

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

5 200 referansepersoner er familieinnvandrere som ble gjenforent med sine foreldre. De tre største nasjonaliteter i denne gruppen er referansepersoner med bakgrunn fra Russland (600 personer), Storbritannia (400) og Pakistan (300).

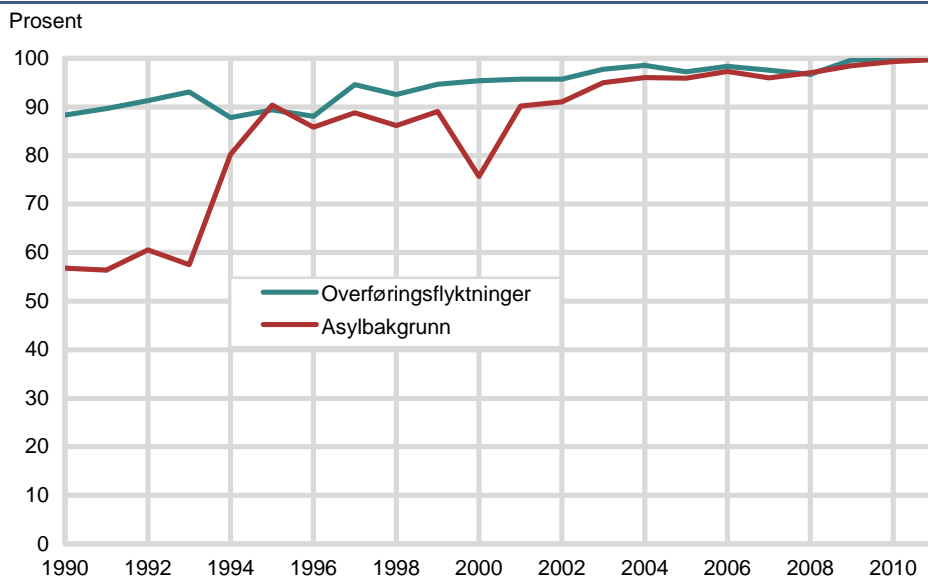
3.5. Overføringsflyktninger

I perioden 1990-2011 var det registrert 23 000 innvandrere i UDB med innvandringsgrunn "flukt" og en kode som definerer dem som overføringsflyktning. Det betyr at hver femte person som er registrert med innvandringsgrunn "flukt" er en overføringsflyktning (se tabell A4). Disse personene, som også kalles kvoteflyktninger eller FN-flyktninger, har flyktet fra hjemlandet sitt og blitt overført til et tredje land.

De største gruppene overføringsflyktninger som har kommet til Norge i perioden 1990-2011 har bakgrunn fra Iran, Irak, Burma, Vietnam og Afghanistan (se tabell A25). Gjennom 1990-tallet dominerte overføringsflyktninger fra Irak, Iran og Vietnam, men vi ser av tabellen at tilstrømmingen fra Vietnam stoppet opp tidlig på 1990-tallet. Svært få vietnamesere kom som overføringsflyktninger etter 1995. På begynnelsen av 2000-tallet kom det mange fra Afghanistan og Iran. Fra og med 2003 ble det registrert overføringsflyktninger fra flere nye land. I denne perioden kom det mange myanmarske flyktninger som stort sett ble overført fra Thailand og Malaysia til Norge. Det var den største gruppen i perioden 2005 -2010. I tillegg har det kommet mange overføringsflyktninger fra Kongo, via Tanzania i 2003, og fra Malawi og Zambia i perioden 2005-2007. Eritreere som overføres fra Sudan og Etiopia er den nyeste gruppen av overføringsflyktninger. I 2011 var eritreerne også den største gruppen av overføringsflyktninger. Andre store grupper kvote-flyktninger i 2011 var personer fra Afghanistan og Iran. Kvoten for 2011 omfattet spesielt utsatte afghanske kvinner i Iran og iranske flyktninger i Tyrkia (UDI, 2011).

Det har vært relativt liten utvandring blant overføringsflyktninger som har kommet til Norge de siste 21 årene. Sammenlignet med personer med kollektiv beskyttelse og asylbakgrunn har overføringsflyktningene i mindre grad flyttet fra Norge (se figur 3.9). I perioden 1990-2011 kom det som nevnt i underkant av 23 000 overføringsflyktninger til landet. Færre enn 1 000 av disse har utvandret. Dette gir en bosattandel på 95 prosent. For personer med asylbakgrunn var bosattandelen 87 prosent. Personer med kollektiv beskyttelse har den høyeste utvandringsandelen, kun 62 prosent var registrert bosatt per 1. januar 2012. Det er særlig Kosovo-albanere som var registrert utvandret i denne gruppen.

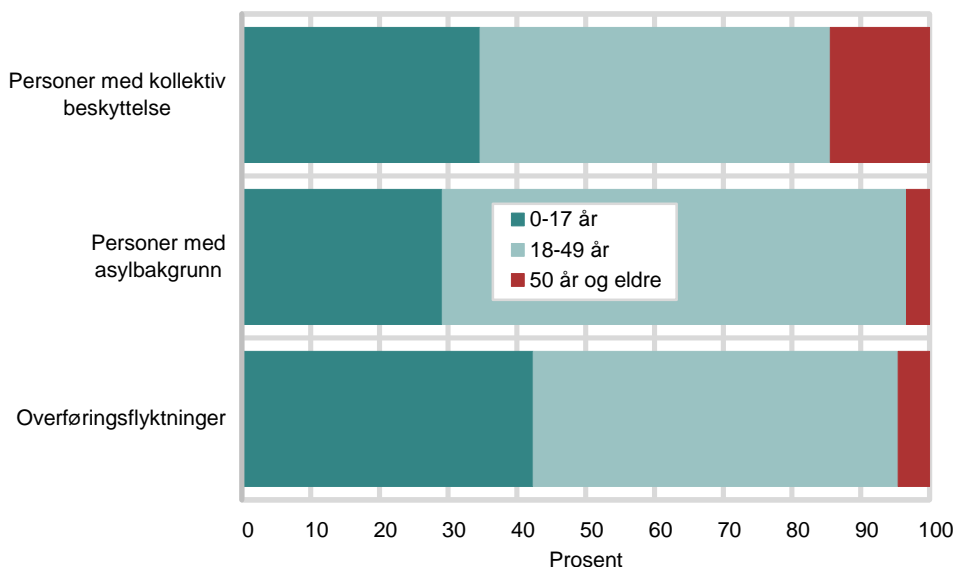
Figur 3.9. Andel som fortsatt er bosatt i Norge etter innvandringsår og flyktningkategori. 1990-2011. Per 1. januar 2012

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Det er en relativt jevn kjønnsbalanse blant overføringsflyktninger, men en liten overvekt av menn (53 prosent). I 2008 ble det et krav om at minst 55 prosent av samtlige uttatte overføringsflyktninger skulle være kvinner, og i 2010 økte kravet til 60 prosent (UDI, 2011). Dette har bidratt til en høyere andel ankomne kvinner de siste tre årene (se figur 3.10). Av de ankomne overføringsflyktningene i 2011 var 59 prosent kvinner.

Figur 3.10. Personer med flukt som innvandringsgrunn, etter flyktningkategori og alder ved innvandring. 1990-2011. Prosent

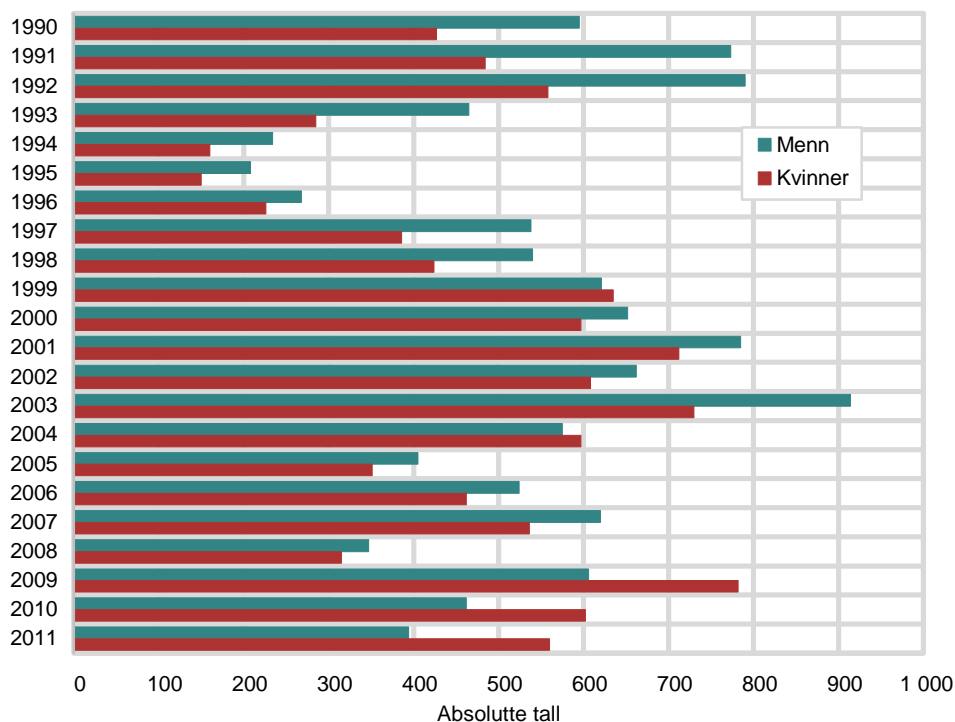
Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Andelen kvinner varierer mellom de ulike landgruppene. I tre av de største gruppene, Iran, Irak og Vietnam, er rundt fire av ti kvinner, mens det nesten er like mange kvinner som menn blant overføringsflyktningene fra Myanmar. Det var flere kvinner enn menn med afghansk og eritreisk bakgrunn (se tabell A26). Det sterke fokuset på utsatte afghanske kvinner i Pakistan og Iran bidro til denne kvinneovervekten blant overføringsflyktningene med afghansk bakgrunn.

Overføringsflyktningene er svært unge når de innvandrer til Norge. Det er en høy andel barn blant overføringsflyktningene sammenlignet med andre grupper med

flukt som innvandringsgrunn. Figur 16 viser at fire av ti overføringsflyktninger var under 18 år da de innvandret til Norge. Blant personer med asylbakgrunn var tilsvarende andel 29 prosent, mens hver tredje med kollektiv beskyttelse var i aldersgruppen 0-17 år. Det er ikke overraskende siden det i uttakene av overføringsflyktninger legges vekt på å ta ut hele familier. Blant personer med kollektiv beskyttelse var flertallet bosniere og kosovo-albanere som kom som familier, mens blant personer med asylbakgrunn var det stort sett yngre, enslige menn som innvandret.

Figur 3.11. Overføringsflyktninger, etter innvandringsår og kjønn. 1990-2011. Absolutte tall

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Rundt 8 500 bosatte overføringsflyktninger i alderen 15- 74 år var sysselsatt i 4. kvartal 2011. Dette utgjorde en andel på 46 prosent av denne flyktninggruppen. Nesten halvparten av alle overføringsflyktningene var utenfor arbeidsstyrken, mens fire prosent var registrert helt arbeidsledig (se tabell A27). Personer med asylbakgrunn hadde samme andelen sysselsatte i sin gruppe, og en høyere andel helt arbeidsledige enn overføringsflyktninger, med seks prosent. Det var personer med kollektiv beskyttelse som hadde den høyeste andelen sysselsatte med 64 prosent. Dette skyldes en høy sysselsetting blant bosniere som utgjør en betydelig andel av gruppen.

Sysselsettingen i de fem største gruppene varierte fra 37 prosent for dem fra Irak til 62 prosent blant vietnamesere som har vært i Norge lenge (se tabell A27). Rundt 16 prosent av de irakiske overføringsflyktningene som var registrert enten som lønnstakere eller selvstendig næringsdrivende var sysselsatt innen butikkhandel. Blant vietnamesere var en av ti sysselsatt innen restaurantvirksomhet og like mange innen butikkhandel.

Halvparten av alle iranske overføringsflyktninger i alderen 15-74 var sysselsatt. To av ti var sysselsatt innen butikkhandelen og en av ti i pleie- og omsorgstjenester. Overføringsflyktninger fra Myanmar er stort sett relativt nye i Norge, men de hadde en sysselsettingsandel på 46 prosent. En av ti var sysselsatt innen rengjøringsvirksomhet og like mange i pleie- og omsorgstjenester.

4. Oppsummering og veien videre

Vi har i denne rapporten kartlagt variabelen innvandringsgrunn på et mer detaljert nivå, utover de hovedverdiene som hvert år publiseres i den offisielle statistikken. Vi ønsket å gi en fullstendig oversikt over de omfattende kodene i UDI-kodeverket som SSB bruker til å lage statistikken over innvandringsgrunner. En bredere beskrivelse av innvandringsgrunner gir mer kunnskap om viktige sider ved innvandring til Norge. Innvandrere er en sammensatt gruppe og det er store forskjeller langs mange dimensjoner. Grunnen til at en person har innvandret til Norge kan være av betydning både for arbeidsmarkedstilknytning i Norge, utdanningsnivå, arbeids erfaring, språkkunnskaper, om en person blir værende i Norge eller vil gjenutvandre etc. Denne rapporten vil forhåpentligvis bidra til et enda større faktabasert kunnskapsgrunnlag som kan være nyttig i videre analyser og beskrivelser.

Vi har sett at for innvandringsgrunnen *arbeid* kan de eksisterende kodene i datagrunnlaget grupperes i følgende kategorier:

- Faglærte og spesialister
- Arbeidstakere
- Ervervsdrivende
- Tjenesteytere

Det kan imidlertid identifiseres flere utfordringer knyttet til disse undergrupperingene. Gjennom beskrivelsen av faglærte og spesialister har vi vist at et mer detaljert bilde av arbeidsinnvandring krever flere kilder og tileggskunnskaper. Kun gruppering av koder fra datagrunnlaget er ikke nok til å få et riktig bilde av størrelsen på denne gruppen.

Man må ta i betraktning "historie", det vil si de forskjellige innvandringsregimene som har ført til endringer i registreringsrutiner. UDI opplyser at kodeverket ble lagt om ved ny lov slik at mange flere arbeidsinnvandrere fikk koden "arbeidstaker". Flere faglærte kommer nå som en undergruppe av arbeidstakere. Registrering av EU/EØS-borgere byr som tidligere nevnt på utfordringer, ikke bare for registrering av arbeidsinnvandring, men generelt.

Det kreves også mer kunnskap og de juridiske reglene som gjelder til enhver tid. UDI opplyser at i deres statistikk begrenser faglærte/spesialister til kun de som kommer inn under kvoten som regjeringen har satt på denne gruppen.

Familieinnvandring er sammensatt. Et nyttig skille i familierelatert innvandring, er å skille mellom familieegjenforeninger og familieetableringer, slik vi gjør i vår offisielle statistikk. Dette skillet er ikke absolutt, og det gjenstår en del arbeid med datagrunnlaget før vi kan få bedre analyser av dette skillet. Det er en betydelig del av familieegjenforente som mangler kobling til referansepersonen. Den nye EØS-registreringsordningen er en stor utfordring. Vi har mistet nyttig informasjon om innvandring gjennom samboerskap. Det er generelt dårligere dekning på variabler som kan fortelle om relasjon til referansepersonen i denne gruppen. Ved å utnytte opplysninger som kommer fra folkeregisteret har vi likevel klart å finne kobling mellom ektefeller som hadde ukjent relasjon til referanseperson i UDB. Det må jobbes videre med å utvikle metoder som kan redusere antallet med ukjent relasjon til referansepersonen. Dette blir en av de viktigste oppgavene fremover.

Det må vurderes om det burde være egne kategorier for EØS-borgerne basert på den nye EØS-registreringsordningen, eventuelt også inkludert personer fra EØS som fikk oppholdstillatelser etter overgangsordningene fra 2004.

For personer med "flukt" som innvandringsgrunn fungerer det etablerte skillet mellom overføringsflyktninger, kollektiv beskyttelse og asylbakgrunn tilfredsstillende. I tillegg er det mulig å skille ut familieinnvandrede til personer med flyktningbakgrunn fra andre familieinnvandrere.

Utdanning som innvandringsgrunn er utrykk for svært ulike typer migrasjon. Utdanning gjelder elever, studenter, personer som tar post-doktorgrad studier, men også praktikanter og au-pairer. Det ville vært nyttig i analyser, men også i den offisielle statistikken å skille studenter og elever fra au-pairer og praktikanter.

Referanser

Arbeidsdepartementet, pressemelding nr.1 (10.01.2013): *Misbrukt spesialistbestemmelse oppheves*:
<http://www.regjeringen.no/nb/dep/ad/pressemeldinger/2013/misbrukt-spesialistbestemmelse-oppheves.html?id=711844>

Arbeidsdepartementet (2006-2007): *Om lov om utlendingers adgang til riket og deres opphold her (utlendingsloven)*:
<http://www.regjeringen.no/nb/dep/ad/dok/regpubl/otprp/20062007/otprp-nr-75-2006-2007-/5/10.html?id=474307>

Henriksen, Kristin (2012): *Overføringsflyktninger i Norge*. Rapporter 7/2012, Statistisk sentralbyrå

Henriksen, Kristin, Lars Østby og Dag Ellingsen red. (2010): *Innvandring og innvandrere 2010*. Statistiske analyser 119/2010, Statistisk sentralbyrå

Innvandrere etter innvandringsgrunn:
<http://www.ssb.no/befolkning/statistikker/innvgrunn>

UDI (2013): Korrespondanse med Marie Hesselberg i avdeling for faglig strategi og koordinering.

UDI (2007): Ordliste
<http://www.udi.no/Oversiktsider/Ordliste/#O-ord>

UDI (2009): Overføringsflyktninger <http://www.udi.no/Sentrale-tema/beskyttelse/Asylsokere-og-flyktninger/Overforingsflyktninger/>

UDI (2011): 1 200 overføringsflyktninger i 2011
<http://www.udi.no/Nyheter/2011/1200-overforingsflyktninger-i-2011/>

Vedlegg A: Tabeller

Tabell A1. Innvandringer, etter innvandringsgrunn og innvandringsår. 1990-2011. Absolutte tall og prosent

Innvandringsår	I alt	Arbeid	Familie	Flukt	Utdanning	Andre	Uoppgitt innvandringsgrunn
I alt, 1990-2011	524 957	157 934	196 283	109 578	55 368	2 455	3 339
I alt, 1990-011, prosent	100	30,1	37,4	20,9	10,5	0,5	0,6
1990	11 055	1 027	4 567	4 278	975	208	-
Prosent	100	9,3	41,3	38,7	8,8	1,9	0
1991	11 089	1 050	4 389	4 509	1 057	84	-
Prosent	100	9,5	39,6	40,7	9,5	0,8	0
1992	12 234	1 152	4 896	4 997	1 138	51	-
Prosent	100	9,4	40,0	40,8	9,3	0,4	0
1993	16 773	1 140	4 767	9 613	1 210	43	-
Prosent	100	6,8	28,4	57,3	7,2	0,3	0
1994	11 348	1 215	4 242	4 596	1 225	70	-
Prosent	100	10,7	37,4	40,5	10,8	0,6	0
1995	10 222	1 427	4 335	3 085	1 296	79	-
Prosent	100	14,0	42,4	30,2	12,7	0,8	0
1996	9 675	1 487	4 621	1 988	1 485	94	-
Prosent	100	15,4	47,8	20,5	15,3	1,0	0
1997	11 541	1 858	5 870	2 135	1 574	104	-
Prosent	100	16,1	50,9	18,5	13,6	0,9	0
1998	14 359	2 508	6 777	3 137	1 834	103	-
Prosent	100	17,5	47,2	21,8	12,8	0,7	0
1999	22 237	2 076	7 477	10 634	1 953	97	-
Prosent	100	9,3	33,6	47,8	8,8	0,4	0
2000	18 964	1 997	7 607	7 143	2 131	86	-
Prosent	100	10,5	40,1	37,7	11,2	0,5	0
2001	17 365	2 376	8 385	4 270	2 237	97	-
Prosent	100	13,7	48,3	24,6	12,9	0,6	0
2002	22 673	2 706	12 839	4 492	2 526	110	-
Prosent	100	11,9	56,6	19,8	11,1	0,5	0
2003	19 795	2 379	9 215	5 509	2 605	87	-
Prosent	100	12,0	46,6	27,8	13,2	0,4	0
2004	21 218	4 063	9 229	5 071	2 759	96	-
Prosent	100	19,1	43,5	23,9	13,0	0,5	0
2005	23 910	6 433	10 426	3 920	3 034	97	-
Prosent	100	26,9	43,6	16,4	12,7	0,4	0
2006	29 504	11 778	11 253	3 132	3 237	104	-
Prosent	100	39,9	38,1	10,6	11,0	0,4	0
2007	44 253	21 377	13 670	5 223	3 875	108	-
Prosent	100	48,3	63,9	38,2	74,2	2,8	0
2008	48 410	23 205	16 760	4 274	4 052	119	-
Prosent	100	47,9	34,6	8,8	8,4	0,2	0
2009	43 762	16 278	13 911	6 179	4 083	121	3 190
Prosent	100	37,2	31,8	14,1	9,3	0,3	7,3
2010	50 251	23 690	14 847	6 172	5 270	123	149
Prosent	100	47,1	29,5	12,3	10,5	0,2	0,3
2011	54 319	26 712	16 200	5 221	5 812	374	-
Prosent	100	49,2	29,8	9,6	10,7	0,7	0

Tabell A2. Arbeidsinnvandring, 1990-2011

Innvandringsgrunn	Koder	I alt
Arbeid i alt, 1990-2011	ARB	157 934
Arbeid, arbeidstakere i alt	ARB-TAK, ARBDTAK	126 646
Arbeid, arbeidstaker, ordinær	ARB-TAK, ARBDTAK	68 435
Arbeid, arbeidstaker ansatt i avis	ARB-TAK -AVIS, ARBDTAKAVISANS	4
Arbeid, arbeidstaker i avis, journalist	ARB-TAK -AVIS -JOURN, ARBDTAKAVISJOURN	4
Arbeid, arbeidstaker, arbeidsferie	ARB-TAK -FERI, ARBDTAKFERI	832
Arbeid, arbeidstaker, fredskorpsdeltaker	ARB-TAK -FRED, ARBDTAKFRED	1 051
Arbeid, arbeidstaker, medarbeider i humanitær organisasjon	ARB-TAK -HUMORG, ARBDTAKHUMORG	1 122
Arbeid, arbeidstaker, iraker som tidligere har hatt MUF i Norge	ARB-TAK -IRAK	2
Arbeid, arbeidstaker, ansatt på kontinentalsokkelen	ARB-TAK -KONT	27
Arbeid, arbeidstaker, ansatt på kontinentalsokkelen, fast innretning	ARB-TAK -KONT -FAST	12
Arbeid, arbeidstaker, ansatt på kontinentalsokkelen, flyttbar innretning	ARB-TAK -KONT -FLYTT	1
Arbeid, arbeidstaker, tidligere ansatt på NOR-skip	ARB-TAK -NORSKIP	3
Arbeid, arbeidstaker, sesongarbeider	ARB-TAK -SES	2 169
Arbeid, arbeidstaker, sesongarbeider, landbruk	ARBDTAKSESLANDBR	16
Arbeid, arbeidstaker, torghandel i Nord-Norge i forbindelse med kommunalt kulturarrangement	ARB-TAK -TORG -KUL, ARBDTAKTORG	2
Arbeid, arbeidstaker i trossamfunn/medarbeider i religiøs virksomhet	ARB-TAK -TRO, ARBDTAKTRO, ARBDTAKRELOG	870
Arbeid, arbeidstaker i trossamfunn, annen ansatt i trossamfunn	ARB-TAK -TRO -ANN, ARBDTAKTROANN	35
Arbeid, arbeidstaker, misjonær og lignende trossamfunn	ARB-TAK -TRO -MISJ, ARBDTAKTROMISJ	230
Arbeid, arbeidstaker, ufaglært	ARB-TAK -UFAGL, ARBDTAKUFAGL, ARBDTAKUFAGLANN	152
Arbeid, arbeidstaker, ufaglært russisk borger	ARBDTAKUFAGLBRUS	8
Arbeid, arbeidstaker, russisk grensependler	ARBDTAKPENDLBRUS	1
Arbeid, arbeidstaker, EØS borger	EØSARBDTAK, ARBDTAKEØS	27 082
Arbeid, arbeidstaker, EØS-borger som søker arbeid	EØSARBDSØKER	1 094
Arbeid, arbeidstaker, EØS/EFTA	ARBDTAKEØSEFTA, EØSEFTAARBDTAK	23 489
Arbeid, arbeidstaker som skal utføre arbeid etter reglene om fri bevegelighet for tjenester i EØS-avtalen eller som skal etablere seg etter reglene om fri etableringsrett i EØS- avtalen	EØSARBDIKKEBORGJTJY	5
Arbeid, faglærte/spesialister, i alt	ARB-FAG, ARBDFAG, ARBDSPEFAG, VISINNKOMP, ARBDTAKFAGORD, ARBDTAKFAGSÆR, ARBDTAKSPESLØNN, ARBDTAKFAGORDWTO	21 237
Arbeid, faglært/spesialist	ARB-FAG, ARB-FAG -ANN, ARBDFAG, ARBDFAGANN, ARBDSPEFAG	80
Arbeid, faglært/spesialist, akademiker	ARB-FAG -AKAD, ARBDFAGAKAD	731
Arbeid, faglært/spesialist, foreleser	ARB-FAG -AKAD -FORELES, ARBDFAGAKADFORELES	18
Arbeid, faglært/spesialist, forsker	ARB-FAG -AKAD -FORSK, ARBDFAGAKADFORSK	196
Arbeid, faglært/spesialist, professor	ARB-FAG -AKAD -PROF, ARBDFAGAKADPROF	100
Arbeid, faglært/spesialist, stipendiat	ARB-FAG -AKAD -STIP, ARBDFAGAKADSTIP	103
Arbeid, faglært/spesialist, nødvendig medarbeider	ARB-FAG -ANN -NØDVMED, ARBDFAGANNNØDVMED, ARBDSPEFAGANNNØDVMED	424
Arbeid, faglært/spesialist, OECD formidlingsordning	ARB-FAG -ANN -OECD	13
Arbeid, faglært/spesialist, fagutdannet eller spesielle kvalifikasjoner	ARB-FAG -FAGUT, ARB-FAG -FAGUT -ORD, ARBDFAGFAGUT, ARBDFAGFAGUTORD, ARBDSPEFAGUT, ARBDSPEFAGUTORD, VISINNKOMP, ARBDTAKFAGORD, ARBDTAKFAGSÆR, ARBDTAKSPESLØNN	15 750
Arbeid, faglært/spesialist, fagutdannet, gruppe, landbasert	ARB-FAG -FAGUT -GRUP, ARBDFAGFAGUTGRUP, ARBDSPEFAGUTGRUP	1 722
Arbeid, faglært/spesialist, korttidsspesialist	ARB-FAG -FAGUT -KORT, ARBDFAGFAGUTKORT, ARBDSPEFAGUTKORT	31
Arbeid, faglært/spesialist, fagutdannet, ansatt i utenlandsk/multinasjonalt selskap	ARB-FAG -FAGUT -MULTI, ARBDFAGFAGUTMULTI, ARBDSPEFAGUTMULTI	1 224
Arbeid, arbeidstaker, faglært fra WTO-land, ansatt i internasjonalt selskap	ARBDTAKFAGORDWTO	306
Arbeid, faglært/spesialist, idrettspersonell	ARB-FAG -IDR	117
Arbeid, faglært/spesialist, idrettspersonell, trener	ARB-FAG -IDR -TREN, ARBDFAGIDRTREN	25
Arbeid, faglært/spesialist, idrettspersonell, idrettsutøver	ARB-FAG -IDR -UTØV, ARBDFAGIDRUTØV	214
Arbeid, faglært/spesialist, kulturutøver	ARB-FAG -KULT, ARBDFAGKULT	106
Arbeid, faglært/spesialist, kulturutøver, artist	ARB-FAG -KULT -ART, ARBDFAGKULTART, ARBDKULTART	13
Arbeid, faglært/spesialist, kulturutøver, medfølgende hjelpepersonell	ARB-FAG -KULT -HJELP, ARBDFAGKULTHJELP, ARBDKULTHJELP, ARBDSPEKULTHJELP	20
Arbeid, faglært/spesialist, kulturutøver, kunstner	ARB-FAG -KULT -KUN, ARBDFAGKULTKUN, ARBDKULTKUN	5
Arbeid, faglært/spesialist, kulturutøver, musiker	ARB-FAG -KULT -MUS, ARBDFAGKULTMUS, ARBDKULTMUS, ARBDSPEKULTMUS	39
Arbeid, tjenesteytere, i alt	ARB-TJY, ARBDTJY, EØSARBDTJY	2 232
Arbeid, tjenesteyter	ARB-TJY, ARBDTJY	523
Arbeid, tjenesteyter, EØS/EFTA borger	ARBDTJYEØSEFTA, EØSARBDTJY	1 113
Arbeid, tjenesteyter, utsendt arbeidstaker	ARBDTJYFAGANSATT	595
Arbeid, tjenesteyter, selvstendig oppdragstaker	ARBDTJYFAGSELVNÆR	1

Innvandringsgrunn	Koder	I alt
Arbeid, ervervsdrivende, i alt	ARB-ERV, ARBDERV	3 060
Arbeid, ervervsvirksomhet	ARB-ERV, ARBDERV, ARB-ERV -ORD, ARBDERVORD	1 839
Arbeid, ervervsvirksomhet, EØS/EFTA borger	ARBDERVEØSEFTA	250
Arbeid, ervervsvirksomhet, selvstendig næringsdrivende	ARBDERVSELVFAGUT	4
Arbeid, selvstendig næringsdrivende, EØS-borger	EØSARBDSSELV	967
Arbeid, uspesifisert	ARB	4 759
Arbeid, uten kobling mot UDB	ARB	2 067
Arbeid, arbeidstillatelse	ARB, ARB-ORD, ARBD, ARBORD, ARBORDBEGR, FORM10FORLATSØKRIK, KONVS	890
Arbeid, arbeidstillatelse for deltidsarbeid	ARB-DEL, ARBDEL	3
Arbeid, arbeidstillatelse, foreløpig	ARB-FORL, ARBFORL	8
Arbeid, arbeidstillatelse for fritidsarbeid	ARB-FRI	2
Arbeid, arbeidstillatelse for gruppe	ARB-GRUPP, ARBGRUPP	29
Arbeid, arbeidstillatelse, midlertidig for asylsøkere	ARB-MIDL	51
Arbeid, arbeidstillatelse, individuell i gruppe	ARBIGRUPP	61
Arbeid, arbeidstillatelse, tidlig arbeidsstart	ARBTIDL	7
Registrering for EØS/EFTA borgere, oppholdsrett	EØS, EØSEFTA, EØSREG, EØSREGARBSØK, EØSREGBORG, EØSEFTAANNPERYT, EØSREGIKKEBORG,	308
EØS-borger med tilstrekkelige midler	EØSMIDLER	138
Midlertidig oppholdstillatelse	MOT, MOTBEGR, MOTORD	191
Oppholdstillatelse, EØS/EFTA	OPPEØS, OPPEØSEFTA, OPPEØSEFTAOVERG, OPPORDBEGR	986
Visum til utlending som har til hensikt å søke jobb i Norge	VIS, VISINNSØKRIK, VISJOB	15
Forlengelse av nasjonalt visum	VISNASJFORLENG	1
Ordinært visum med en eller flere innreiser i Schengen	VISORD, VISORDMULT	2

Tabell A3. Familieinnvandring, 1990-2011

Innvandringsgrunn	Koder	I alt
Familie i alt, 1990-2011	FAM	196 283
Familie, make søker, i alt	FAM-MAKE, FAMMAKE	104 689
Familieinnvandring, make	FAM-MAKE, FAMMAKE	5 643
Familieinnvandring, ektefelle	FAM-MAKE -EKTE, FAMMAKEEKTE, FAMMAKEEKTEFORHAAND	91 888
Familieinnvandring, ektefelle- referansens tillatelse gir ikke permanent oppholdstillatelse	FAMMAKEEKTEREFIKKEPOT	204
Familieinnvandring, registrert partner	FAM-MAKE -PART, FAMMAKEPART	356
Familieinnvandring, samboer	FAM-MAKE -SAMB, FAMMAKESAMB	428
Familieinnvandring, samboer, to år samboerskap	FAM-MAKE -SAMB -OVERTO, FAMMAKESAMBOOVERTO	2 191
Familieinnvandring, samboer, felles barn	FAMMAKESAMBFELLES	107
Familieinnvandring, samboer, referansens tillatelse gir ikke permanent oppholdstillatelse	FAMMAKESAMBREFIKKEPOT	3
Familieinnvandring, samboer, venter barn	FAMMAKESAMBVENTER	55
Familieinnvandring, samboer, andre kategorier	FAM-MAKE -SAMB -ANN, FAMMAKESAMBANN	768
Familieinnvandring, par som skal gifte seg	FAM-MAKE -SKALGIFT, FAMMAKESKALGIFT	3 046
Familie, barn søker, i alt	FAM-BARN, FAMBARN	60 682
Barn i familieinnvandring med hovedperson	FAM-BARN, FAMBARN, FAMBARNBOFAST	42 537
Adoptivbarn i familieinnvandring med hovedperson	FAM-BARN -ADOP, FAMBARNADOP	197
Barn i familieinnvandring med en av foreldrene i riket	FAM-BARN -EN, FAMBARNEN	13 568
Barn i fosterhjem i familieinnvandring med hovedperson	FAM-BARN -FOST, FAMBARNFOST,	49
Barn over 18 år i familieinnvandring med hovedperson	FAM-BARN -OVERTATTEN, FAMBARNOVERTATTEN	257
Barn over 18 år i familieinnvandring med hovedperson, blir forsørges	FAMBARNOVERTATTENFORSØR	13
Barn i familieinnvandring med hovedperson, referansens tillatelse gir ikke permanent oppholdstillatelse	FAMBARNREFIKKEPOT	195
Barn i familieinnvandring med begge foreldre i riket	FAMBARNTO	3 866
Familie, forelder/foreldre søker, i alt	FAM-FORELDER, FAMFORELDER	10 201
Begge foreldrene i familieinnvandring med hovedperson	FAMFORELDERBEGGE, FAMFORELDERBEGGE	658
En forelder i familieinnvandring med hovedperson	FAM-FORELD-ENSLIG, FAMFORELDERENSLIG	1 416
Forelder/e i familieinnvandring med hovedpersonen som har særlig ansvar	FAM-FORELD-SÆRLIGANSVAR, FAM-FORELD-SÆRLIGAN, FAMFORELDERSÆRLIGANSVAR	643
Forelder/e i familieinnvandring med hovedperson	FAM-FORELDER, FAMFORELDER	7 166
Forelder til barn og som ikke bor fast sammen med barnet	FAMFORELDERBARNANN	8
Forelder til barn og som bor fast sammen med barnet	FAMFORELDERBARNBOFAST	2
Forelder til barn som har opphold i riket i medhold av utl §§ 28 eller 34	FAMFORELDERBARNBOSAM	16
Forelder til norsk barn og som har foreldreansvar/samvær med barnet	FAMFORELDERBARNNOR, FAMFORELDERBARNNSAMV	17
Forelder som skal besøke barn i riket	FAMFORELDERBESØK	275
Familie, søsken/slekt søker, i alt	FAMSØSKEN, FAM-SØSKEN	5 116
Familieinnvandring med søsken under 18 år	FAMSØSKEN, FAM-SØSKEN	1 572
Familieinnvandring med søsken som har opphold i riket i medhold av utl §§ 28 eller 34 (flyktningstatus)	FAMSØSKENFOR	7
Familieinnvandring med helsøsken som er egnet som omsorgsperson	FAMSØSKENHEL	4
Familieinnvandring med slektning, sterke menneskelige hensyn	FAM-SLEKT, FAM-SLEKT -ANN, FAM-SLEKT -ANN-STERK, FAMSLEKTANN, FAMSLEKTANNSTERK	159
Familieinnvandring med slektning i nedadstigende linje	FAMSLEKTNED, FAM-SLEKT -NED	3 091
Familieinnvandring med slektning i oppadstigende linje	FAMSLEKTOPP, FAM-SLEKT -OPP	283
Familie, EØS- registrering		13 794
EØS-borger som er familiemedlem til en EØS-borger som er arbeidstaker m.m., eller som er ektefelle/samboer eller forsørges barn under 21 år til en EØS-borger opptatt ved godkjent utdanningsinstitusjon	EØSFAMBORG	13 348
Ikke-EØS-borger som er familiemedlem til en EØS-borger som er arbeidstaker m.m., eller som er ektefelle, samboer eller forsørges barn under 21 år til en EØS-borger opptatt ved godkjent utdanningsinstitusjon	EØSFAMIKKEBORG	127
EØS-borger som søker arbeid, eller dannes familie	EØSMIDLER, ARBDTAKEØSEFTA, EØSARBDSØKER, EØSARBDTAK, OPPEØS, OPPEØSEFTA, OPPEØSEFTAOVERG, EØSR	319
	EGIKKEBORG, EØSREG	
Familie, uspesifisert	FAM	1 798
Familieinnvandring	FAM	927
Familiegjengenforening	FAMGJEN	486
Familieinnvandring, forskjellige oppholdstillatelser	MOT, MOTORD, OPPFLYKTINNR, POTBARNIRIK, VISINNKOMP	26
Familie, uspesifisert		359
Tillatelse til arbeid, tilmeldt familiemedlem/familie til diplomater og lignende	FAMDIPL	3

Tabell A4. Flukt, 1990-2011

Innvandringsgrunn	Koder	I alt
Flukt i alt, 1990-2011	FLU	109 578
Flukt, asyl, i alt		66 886
Flukt, asylsøker	FLU-ASYL, FLUKTASYL, FLUKTASYLDUBLIN, FLU-ASYL -48, FLUKTASYLAVSLAG, FLUKTASYLBESK	1 068
Flukt, asylsøker, asylsaker som ikke er avgjort innen 15 måneder		683
Flukt, asylsøker, vern mot utseendelse	FLUKTASYLVERN, FLUKTABSVERNUT	18 255
Flukt, flyktningstatus	FLUKTASYLORD, FLU-ASYL -ORD	22 883
Flukt, sterke menneskelige hensyn med mer.	FLU-ASYL-HGR, FLUKTASYLHGR	23 127
Flukt, særlig tilknytning til riket med mer, barn/barnefamilie har vært lenge i riket	FLU-ASYL -HGR -BARNLEN	263
Barns tilknytning til riket	FLUKTASYLHGRBRNTILKNRIKBEGR, FLU-ASYL -HGR -BRNTLKN	607
Flukt, overføringsflyktninger, i alt		22 565
Flukt, overføringsflyktning	FLU-OFF, FLUKTOFF	2 457
Flukt, overføringsflyktning, flyktningstatus	FLUKTOFFORD, FLU-OFF -ORD	19 591
Flukt, overføringsflyktning, ikke flyktningstatus	FLUKTOFFANN, FLU-OFF -ANN	335
Overføringsflyktning - ikke flyktningstatus jf midl. lov om Vietnamesere § 1 første ledd	FLU-OFF -ANN -VIETNAM	182
Flukt, kollektiv beskyttelse og annen beskyttelse, i alt		18 452
Flukt, kollektiv beskyttelse	FLU-KOLL, FLU-KOLL-ORD, FLUKTKOLL	6 307
Flukt, annen beskyttelse, borgere av Bosnia-Hercegovina og tidligere Jugoslavia	FLU-ANN-BIH, FLU-ANN -FRY	12 128
Flukt, annen beskyttelse, vern mot utsendelse	FLU-ANN -VERN	17
Flukt, uspesifisert, i alt	FLU, FLUKT, FLU-FLYKTSTATUS	1 675

Tabell A5. Utdanningsinnvandring, 1990-2011

Innvandringsgrunn	Koder	I alt
Utdanning i alt, 1990-2011	UTD	55 368
Utdanning, elever, i alt	UTD-ELEV, UTDELEV	2 789
Elev ved skole	UTD-ELEV -ORD, UTDELEV, UTDELEVORD	834
Elev ved folkehøgskole eller livssynsskole	UTDELEVHLLIV, UTDELEVH, UTD-ELEV -FHLIV, UTDELEVLIV	1 955
Utdanning, studenter, i alt	UTD-STUD, UTDSTUD,	28 161
Utdanning, student ved høyere utdanningsinstitusjon	UTDSTUD, UTD-STUD, UTD-STUD -ORD, UTDSTUDORD	23 565
Utdanning, student, EØS/EFTA-borger opptatt ved godkjent utdanningsinstitusjon	UTDSTUDEØSEFTA, EØSEFTAUTDSTUD, UTDSTUDEØS, EØSUTD	3 522
Utdanning, formidlet etter kulturavtale med Norges forskningsråd	UTD-STUD-KULT -AVT, UTD-STUD-NFR, UTD-STUD -NFR-STIP, UTD-STUD-NFR-KULT, UTDSTUDNFRKULT, UTDSTUDNFR,	
Utdanning, studere norsk	UTDSTUDNFRSTIP	225
Utdanning, post-doktorgrad studier	UTDSTUDNORSK	215
Utdanning, nødvendig tilleggstudium	UTD-POSTDOC, UTDPOSTDOC	594
Utdanning, nødvendig tilleggstudium	UTDNØDVTILLEGG	40
Utdanningsvirkning	UTDVRK, UTD-VRK	16 339
Au-pair	UTDVRKAUPAIR, UTD-VRK -AUPAIR	14 195
Praktikant	UTDVRKPRAKT, UTD-VRK-PRAKT, UTD-VRK-PRAKT-REG, UTDVRKPRAKTREG	1 978
Elever invitert av kommune for å arbeide, arbeidspraksis, eller arbeidende gjest i landbruket	UTD-VRK-ELEVKOM, UTD-VRK-FULLFØRT, UTD-VRK -GJEST, UTDVRK, UTDVRKELEV, UTDVRKELEVKOM, UTDVRKFULLFØRT, UTDVRKGJEST	166
Utdanning, uspesifisert	UTD	8 079
Utdanning	UTD	8 019
Midlertidig oppholdstillatelse og oppholdstillatelse EØS	MOT, MOTORD, MOTORBEGRDELARB, OPPEØS	15
Utdanning, uspesifisert, fra folkemengdefilen		45

Tabell A6. Annen innvandringsgrunn, 1990-2011

Innvandringsgrunn	Koder	I alt
Annen innvandringsgrunn i alt, 1990-2011		2 455
Andre grunner	ANN	203
Annet, barns tilknytning til riket jf uf § 21b	ANN-BARN -TILKNRIK, ANNBARNTILKNRIK	20
Annet, fortsatt opphold etter avsluttet yrkesliv	ANN-FORTS	40
Annet, idrettsutøver	ANN-IDR	27
"Kola-nordmenn"	ANN-KOLA	8
Annet, kulturelt formål	ANN-KULTSPRED, ANNKULTUR	19
Annet, kunstner	ANN-KUNST	16
Annet, tilbud om medisinsk behandling	ANN-MED -BEH, ANNMEDBEH	8
Annet, ledsager til person som har tilbud om medisinsk behandling	ANN-MED -LED	1
Annet, mishandlet i samlivsforholdet	ANN-MISHANDL, ANNMISHANDL	11
Annet, norsk forelder på fødselstidspunktet	ANN-NORSKFOR, ANNNORSKFOR	381
Annet, periodiske ytelser eller egne midler, inkl. EØS/EFTA-borgere	ANN-PERYT, ANNPERYTEØSEFTA, EØSMIDLER	1 078
Annet, rimelighet, sterke menneskelige hensyn mm	ANN-RIM, ANNRIM	361
Annet, tjenestemottaker, inkl. EØS-borgere	ANN-TJMO, ANNTJMØEØSEFTA	29
Annet, vanskeligheter ved retur til hjemlandet	ANNVANSKHJEM	3
Annet, utf 8-3 1og annet, utf 8-3 annet ledd	ANNREFLEKS, ANNREFLEKSANN	28
Annet, arbeidssøker	ANNSØKARB, ANNSØKARBFAGUT, MOT, MOTORD, VISINNSØKRIK, VISJOB	215
Annet, ukjent	..	7

Tabell A7. Innvandringer etter innvandringsgrunn, innvandringsår og hvor mange innvandrerne som fremdeles var bosatt per 1. januar 2012. 1990-2011. Absolutte tall og prosent

Innvandringsår	Førstegang-innvandringer i alt	Innvandringsgrunn						
		I alt	Arbeid	Familie	Flukt	Utdanning	Andre	Uoppgitt innvandringsgrunn
1990-2011	524 957	395 718	117 020	159 096	91 975	23 185	1 534	2 908
1990	11 055	6 430	279	3 052	2 812	219	68	-
1991	11 089	6 262	222	2 756	2 984	254	46	-
1992	12 234	7 279	243	3 263	3 518	222	33	-
1993	16 773	10 536	199	3 087	6 997	238	15	-
1994	11 348	7 044	341	2 856	3 593	226	28	-
1995	10 222	6 189	421	2 977	2 517	240	34	-
1996	9 675	5 457	467	3 070	1 565	314	41	-
1997	11 541	6 885	643	4 048	1 803	342	49	-
1998	14 359	8 768	894	4 779	2 676	375	44	-
1999	22 237	13 186	762	5 550	6 364	465	45	-
2000	18 964	12 788	892	5 797	5 475	579	45	-
2001	17 365	12 115	1 109	6 384	3 928	656	38	-
2002	22 673	16 744	1 352	10 363	4 147	813	69	-
2003	19 795	14 881	1 254	7 478	5 276	821	52	-
2004	21 218	15 735	2 388	7 459	4 900	926	62	-
2005	23 910	17 751	4 261	8 563	3 766	1 108	53	-
2006	29 504	21 540	8 153	9 194	3 052	1 064	77	-
2007	44 253	32 956	15 139	11 462	5 016	1 266	73	-
2008	48 410	36 756	16 750	14 412	4 138	1 360	96	-
2009	43 762	36 864	13 371	12 519	6 100	1 919	95	2 860
2010	50 251	46 188	21 764	13 973	6 137	4 160	106	48
2011	54 319	53 364	26 116	16 054	5 211	5 618	365	-
Prosent								
1990-2011	100	75,4	74,1	81,1	83,9	41,9	62,5	87,1
1990	100	58,2	27,2	66,8	65,7	22,5	32,7	-
1991	100	56,5	21,1	62,8	66,2	24,0	54,8	-
1992	100	59,5	21,1	66,6	70,4	19,5	64,7	-
1993	100	62,8	17,5	64,8	72,8	19,7	34,9	-
1994	100	62,1	28,1	67,3	78,2	18,4	40,0	-
1995	100	60,5	29,5	68,7	81,6	18,5	43,0	-
1996	100	56,4	31,4	66,5	78,7	21,1	43,6	-
1997	100	59,7	34,6	69,0	84,4	21,7	47,1	-
1998	100	61,1	35,6	70,5	85,3	20,4	42,7	-
1999	100	59,3	36,7	74,2	59,8	23,8	46,4	-
2000	100	67,4	44,7	76,2	76,6	27,2	52,3	-
2001	100	69,8	46,7	76,1	92,0	29,3	39,2	-
2002	100	73,8	50,0	80,7	92,3	32,2	62,7	-
2003	100	75,2	52,7	81,2	95,8	31,5	59,8	-
2004	100	74,2	58,8	80,8	96,6	33,6	64,6	-
2005	100	74,2	66,2	82,1	96,1	36,5	54,6	-
2006	100	73,0	69,2	81,7	97,4	32,9	74,0	-
2007	100	74,5	70,8	83,8	96,0	32,7	67,6	-
2008	100	75,9	72,2	86,0	96,8	33,6	80,7	-
2009	100	84,2	82,1	90,0	98,7	47,0	78,5	89,7
2010	100	91,9	91,9	94,1	99,4	78,9	86,2	32,2
2011	100	98,2	97,8	99,1	99,8	96,7	97,6	-

¹ Førstegangsinnvandringer blant innvandrere (født i utlandet med to utenlandskfødte foreldre) med ikke-nordisk statsborgerskap.

Tabell A8. Innvandringer etter innvandringsgrunn og fylke/kommune, Bosatte per 1. januar 2012

Fylke/kommune	I alt	Arbeid	Familie	Flukt	Utdanning ²	Andre	Uoppgitt innvandringsgrunn
I alt, 1990-2011	395 718	117 020	159 096	91 975	23 185	1 534	2 908
01 Østfold	21 292	4 765	8 786	7 095	463	76	107
0101 Halden	1 751	293	762	597	78	15	6
0104 Moss	2 608	577	1 222	698	75	14	22
0105 Sarpsborg	4 773	927	1 910	1 843	63	11	19
0106 Fredrikstad	6 316	1 248	2 551	2 384	96	16	21
0111 Hvaler	108	21	36	43	7	-	:
0118 Aremark	29	3	19	4	3	-	-
0119 Marker	160	31	61	61	:	-	4
0121 Rømskog	20	8	7	:	:	-	4
0122 Trøgstad	288	122	111	38	12	:	4
0123 Spydeberg	279	75	101	91	9	3	-
0124 Askim	1 430	259	674	457	29	4	7
0125 Eidsberg	967	251	374	306	27	3	6
0127 Skiptvet	225	86	74	58	3	-	4
0128 Rakkestad	575	155	181	230	6	:	:
0135 Råde	356	149	123	72	10	:	:
0136 Rygge	715	260	313	109	26	:	5
0137 Våler	294	145	113	28	5	3	-
0138 Hobøl	398	155	154	75	13	:	:
\$02 Akershus	46 455	14 423	18 535	9 960	3 002	183	352
0211 Vestby	1 065	266	442	287	59	6	5
0213 Ski	2 176	532	897	642	85	4	16
0214 Ås	2 013	490	667	302	534	5	15
0215 Frogn	762	245	316	149	43	6	3
0216 Nesodden	1 095	318	454	204	107	8	4
0217 Oppegård	1 431	359	559	418	78	8	9
0219 Bærum	11 002	3 747	3 935	2 227	964	60	69
0220 Asker	5 220	1 743	2 011	1 064	342	13	47
0221 Aurskog-Høland	841	398	335	86	9	:	12
0226 Sørumsund	1 283	536	503	167	57	6	14
0227 Fet	726	295	265	133	28	:	3
0228 Rælingen	1 428	350	667	350	50	6	5
0229 Enebakk	636	215	267	120	26	3	5
0230 Lørenskog	3 416	915	1 467	865	135	6	28
0231 Skedsmo	5 272	1 287	2 290	1 460	177	20	38
0233 Nittedal	1 293	474	553	177	81	4	4
0234 Gjerdrum	491	278	137	49	17	:	9
0235 Ullensaker	2 834	796	1 269	643	90	9	27
0236 Nes	1 125	355	457	260	37	5	11
0237 Eidsvoll	1 340	445	609	226	43	7	10
0238 Nannestad	900	348	386	120	29	3	14
0239 Hurdal	106	31	49	11	11	-	4
\$03 Oslo	88 818	21 880	39 564	19 285	7 265	383	441
\$04 Hedmark	9 184	2 262	3 628	2 840	380	37	37
0402 Kongsvinger	988	151	385	414	33	:	4
0403 Hamar	1 760	318	693	618	117	7	7
0412 Ringsaker	1 488	522	617	292	51	3	3
0415 Løten	323	72	127	112	8	:	:
0417 Stange	921	222	339	313	43	4	-
0418 Nord-Odal	121	48	56	12	5	-	-
0419 Sør-Odal	233	62	141	20	9	-	-
0420 Eidskog	189	30	90	63	6	-	-
0423 Grue	217	46	83	87	-	-	:
0425 Åsnes	275	79	98	95	3	-	-
0426 Våler	147	61	76	:	6	:	:
0427 Elverum	1 015	162	406	397	42	4	4
0428 Trysil	274	91	88	81	8	5	:
0429 Åmot	183	67	79	27	8	:	:
0430 Stor-Elvdal	186	47	43	69	22	:	4
0432 Rendalen	51	19	20	5	:	:	5
0434 Engerdal	57	12	14	30	:	:	-
0436 Tolga	136	39	41	52	:	:	:
0437 Tynset	353	136	142	66	8	-	:
0438 Alvdal	97	27	33	33	4	-	-
0439 Folldal	52	11	25	13	:	:	:
0441 Os	118	40	32	39	3	3	:
\$05 Oppland	9 816	2 791	3 472	3 145	315	40	53
0501 Lillehammer	1 514	297	588	566	53	6	4
0502 Gjøvik	2 059	428	726	800	92	4	9
0511 Dovre	159	53	60	41	:	:	:
0512 Lesja	119	70	42	3	:	:	3
0513 Skjåk	107	58	23	23	3	-	-
0514 Lom	81	21	21	33	6	-	-
0515 Vågå	119	24	38	55	:	:	:
0516 Nord-Fron	243	82	98	53	5	3	:
0517 Sel	185	53	64	62	3	3	-

Fylke/kommune	I alt	Arbeid	Familie	Flukt	Utdanning ²	Andre	Uoppgitt innvandringsgrunn
0519 Sør-Fron	139	52	53	27	3	:	:
0520 Ringeby	324	162	105	49	7	:	:
0521 Øyer	366	139	73	134	20	-	-
0522 Gausdal	205	64	77	54	9	:	:
0528 Østre Toten	735	267	229	210	24	4	:
0529 Vestre Toten	545	109	237	182	12	:	:
0532 Jevnaker	298	99	118	72	8	:	:
0533 Lunner	378	92	129	145	10	:	:
0534 Gran	668	204	225	219	11	-	9
0536 Søndre Land	263	58	102	90	9	3	:
0538 Nordre Land	251	77	100	64	6	:	3
0540 Sør-Aurdal	134	39	44	40	5	4	:
0541 Etnedal	105	34	19	50	:	:	-
0542 Nord-Aurdal	375	134	154	76	7	:	:
0543 Vestre Slidre	151	41	52	46	8	4	-
0544 Øystre Slidre	138	81	38	13	5	:	:
0545 Vang	155	53	57	38	3	-	4
\$06 Buskerud	22 973	6 894	9 380	5 806	689	64	140
0602 Drammen	8 073	1 703	3 578	2 516	210	23	43
0604 Kongsberg	2 118	658	834	505	102	6	13
0605 Ringerike	1 945	539	846	476	67	8	9
0612 Hole	558	326	140	67	20	3	:
0615 Flå	79	30	33	15	:	:	:
0616 Nes	239	98	84	45	5	3	4
0617 Gol	479	184	190	97	4	:	:
0618 Hemsedal	210	107	54	44	5	-	-
0619 Ål	328	131	96	92	8	:	:
0620 Hol	363	175	111	62	5	:	9
0621 Sigdal	137	57	64	13	:	:	:
0622 Krødsherad	136	95	30	8	3	-	-
0623 Modum	669	173	287	187	20	:	:
0624 Øvre Eiker	1 243	498	427	283	23	4	8
0625 Nedre Eiker	1 975	508	889	514	52	:	10
0626 Lier	2 314	800	926	486	73	9	20
0627 Røyken	1 265	487	496	210	59	:	11
0628 Hurum	538	203	192	113	25	-	5
0631 Flesberg	118	46	41	28	3	-	-
0632 Rollag	43	10	19	12	:	-	-
0633 Nore og Uvdal	143	66	43	33	-	:	:
\$07 Vestfold	16 165	4 854	6 598	4 026	505	54	128
0701 Horten	2 049	467	842	603	118	6	13
0702 Holmestrand	505	148	230	107	18	:	:
0704 Tønsberg	2 907	1 019	1 136	633	93	7	19
0706 Sandefjord	3 414	894	1 460	935	87	11	27
0709 Larvik	2 882	795	1 201	784	70	13	19
0711 Svelvik	405	147	167	77	7	:	6
0713 Sande	511	196	196	102	14	:	:
0714 Hof	117	62	44	6	3	:	:
0716 Re	562	203	194	142	15	:	7
0719 Andebu	313	139	108	46	13	:	5
0720 Stokke	889	347	319	194	15	:	12
0722 Nøtterøy	1 207	291	517	336	46	8	9
0723 Tjøme	298	100	157	33	5	-	3
0728 Lardal	106	46	27	28	:	:	4
\$08 Telemark	10 859	2 230	4 267	3 829	431	50	52
0805 Porsgrunn	2 302	521	870	733	160	9	9
0806 Skien	4 091	626	1 726	1 625	86	11	17
0807 Notodden	708	212	279	174	40	:	:
0811 Siljan	110	14	35	51	7	:	:
0814 Bamble	624	110	220	275	11	:	7
0815 Kragerø	643	145	231	255	3	6	3
0817 Drangedal	223	54	125	35	:	6	:
0819 Nome	426	77	166	169	12	:	:
0821 Bø	426	89	114	155	67	:	:
0822 Sauherad	241	44	82	106	5	4	-
0826 Tinn	333	84	122	116	10	:	:
0827 Hjartdal	36	17	15	-	3	:	:
0828 Seljord	158	45	55	50	4	-	4
0829 Kviteseid	119	43	53	16	4	:	:
0830 Nissedal	67	30	34	:	-	:	:
0831 Fyresdal	109	43	45	15	3	3	-
0833 Tokke	72	22	31	16	:	:	:
0834 Vinje	171	54	64	36	13	:	:
\$09 Aust-Agder	7 471	1 863	2 844	2 443	261	36	24
0901 Risør	380	80	135	159	4	:	-
0904 Grimstad	1 568	426	615	393	120	11	3
0906 Arendal	3 037	751	1 220	963	79	11	13
0911 Gjerstad	154	25	48	79	:	:	:

Fylke/kommune	I alt	Arbeid	Familie	Flukt	Utdanning ²	Andre	Uoppgitt innvandringsgrunn
0912 Vegårshei	95	12	22	60	:	:	:
0914 Tvedestrand	390	101	142	136	6	:	:
0919 Froland	250	87	100	58	4	:	:
0926 Lillesand	519	128	182	186	19	:	:
0928 Birkenes	296	64	92	125	15	-	-
0929 Åmli	162	42	55	60	:	:	:
0935 Iveland	91	17	42	26	:	:	:
0937 Evje og Hornnes	301	56	114	125	4	:	:
0938 Bygland	51	18	16	16	:	-	-
0940 Valle	83	18	28	36	:	-	-
0941 Bykle	94	38	33	21	:	:	:
\$10 Vest-Agder	12 733	2 804	4 753	4 595	413	76	92
1001 Kristiansand	6 931	1 264	2 580	2 723	295	21	48
1002 Mandal	969	246	390	308	17	3	5
1003 Farsund	439	92	159	169	5	8	6
1004 Flekkefjord	708	215	274	191	9	11	8
1014 Vennesla	713	194	294	188	14	13	10
1017 Songdalen	558	103	194	251	5	:	:
1018 Søgne	610	182	210	189	23	:	:
1021 Marnardal	159	53	62	43	:	:	:
1026 Åseral	70	19	19	29	:	:	:
1027 Audnedal	70	29	38	-	:	:	:
1029 Lindesnes	326	96	104	115	7	:	:
1032 Lyngdal	584	115	200	242	24	3	-
1034 Hægebostad	99	37	37	22	3	-	-
1037 Kvinesdal	350	88	141	109	5	6	:
1046 Sirdal	147	71	51	16	3	3	3
\$11 Rogaland	40 854	15 847	15 747	7 029	1 791	106	334
1101 Eigersund	1 010	431	375	188	6	:	9
1102 Sandnes	7 187	2 528	2 866	1 501	231	18	43
1103 Stavanger	15 426	5 958	5 883	2 345	1 102	34	104
1106 Haugesund	3 356	1 290	1 120	802	108	6	30
1111 Sokndal	98	23	69	3	:	:	:
1112 Lund	173	29	51	89	4	-	-
1114 Bjerkreim	156	79	67	6	3	:	:
1119 Hå	1 590	812	551	170	20	5	32
1120 Klepp	1 448	632	534	237	30	4	11
1121 Time	1 025	329	354	293	34	4	11
1122 Gjesdal	740	307	267	142	10	:	12
1124 Sola	2 433	971	1 089	250	90	3	30
1127 Randaberg	667	257	265	126	16	:	:
1129 Forsand	59	23	35	:	:	:	:
1130 Strand	636	177	308	126	19	5	:
1133 Hjelmeland	355	158	136	50	9	:	:
1134 Suldal	237	71	78	76	5	3	4
1135 Sauda	228	79	91	50	5	:	:
1141 Finnøy	249	180	54	:	11	:	:
1142 Rennesøy	307	143	112	34	12	:	5
1144 Kvitsøy	30	17	12	-	:	:	:
1145 Bokn	53	24	26	-	:	:	:
1146 Tysvær	586	264	190	104	18	:	8
1149 Karmøy	2 134	699	981	382	41	11	20
1151 Utsira	16	6	7	-	:	:	:
1160 Vindafjord	655	360	226	52	12	-	5
\$12 Hordaland	36 036	12 736	14 048	6 235	2 538	105	374
1201 Bergen	23 207	7 708	8 796	4 247	2 177	68	211
1211 Etne	246	157	63	11	10	:	4
1216 Sveio	298	124	96	73	:	:	:
1219 Bømlo	728	220	351	130	9	:	17
1221 Stord	1 126	443	427	218	25	:	12
1222 Fitjar	97	46	46	:	:	:	:
1223 Tysnes	132	64	59	:	6	:	-
1224 Kvinnherad	616	187	282	117	23	:	6
1227 Jondal	52	27	24	-	-	:	:
1228 Odda	386	129	208	37	7	:	3
1231 Ullensvang	231	82	74	61	9	-	5
1232 Eidfjord	75	37	32	5	:	:	:
1233 Ulvik	81	32	43	3	:	:	:
1234 Granvin	45	17	18	8	:	:	:
1235 Voss	526	148	146	205	19	3	5
1238 Kvam	638	262	217	126	15	:	16
1241 Fusa	179	91	77	5	:	:	:
1242 Samnanger	122	24	54	40	3	:	:
1243 Os	1 155	493	472	131	36	4	19
1244 Austevoll	349	220	95	6	11	:	16
1245 Sund	490	181	174	115	11	:	7
1246 Fjell	1 201	402	531	211	45	:	11
1247 Askøy	1 345	500	558	217	57	5	8

Fylke/kommune	I alt	Arbeid	Familie	Flukt	Utdanning ²	Andre	Uoppgitt innvandringsgrunn
1251 Vaksdal	187	51	100	30	5	:	:
1252 Modalen	9	:	6	:	:	:	:
1253 Osterøy	393	169	193	12	14	-	5
1256 Meland	384	117	182	69	10	:	5
1259 Øygarden	259	80	138	38	3	-	-
1260 Radøy	385	196	163	21	:	:	3
1263 Lindås	748	317	312	88	22	4	5
1264 Austrheim	283	190	74	6	6	-	7
1265 Fedje	25	7	16	-	:	:	:
1266 Masfjorden	38	14	21	:	-	:	:
\$14 Sogn og Fjordane	6 492	2 571	2 457	1 075	291	33	65
1401 Flora	893	255	350	265	16	-	6
1411 Gulen	126	71	49	3	3	:	-
1412 Solund	69	31	36	-	:	:	:
1413 Hyllestad	121	81	27	-	-	-	13
1416 Høyanger	217	52	121	39	4	:	:
1417 Vik	155	83	49	23	-	-	-
1418 Balestrand	127	57	44	18	3	:	:
1419 Leikanger	82	30	35	14	3	-	-
1420 Sogndal	389	127	128	108	24	:	:
1421 Aurland	87	51	28	-	7	:	:
1422 Lærdal	66	30	22	11	3	-	-
1424 Årdal	393	205	134	42	9	-	3
1426 Luster	174	84	54	31	3	:	:
1428 Askvoll	98	35	57	-	:	5	:
1429 Fjaler	277	62	59	12	142	:	:
1430 Gaular	132	72	51	-	6	3	-
1431 Jølster	157	61	47	41	:	3	:
1432 Førde	671	215	240	179	27	:	9
1433 Naustdal	81	30	40	10	:	:	:
1438 Bremanger	340	142	163	22	4	5	4
1439 Vågsøy	401	184	179	23	6	:	8
1441 Selje	110	58	44	3	:	:	:
1443 Eid	261	81	122	51	3	:	:
1444 Hornindal	39	18	19	-	:	:	:
1445 Gloppen	257	54	121	73	9	-	-
1449 Stryn	769	402	238	107	11	:	:
\$15 Møre og Romsdal	17 064	6 821	6 665	2 553	640	60	325
1502 Molde	1 624	580	595	287	138	8	16
1504 Ålesund	3 182	1 404	1 121	456	171	8	22
1505 Kristiansund	1 658	534	745	320	39	4	16
1511 Vanylven	131	30	68	-	:	:	31
1514 Sande	308	187	107	:	:	:	11
1515 Herøy	603	299	208	77	10	:	8
1516 Ulstein	877	406	236	138	15	:	81
1517 Hareid	531	217	207	91	10	-	6
1519 Volda	482	90	127	193	68	:	:
1520 Ørsta	483	137	178	146	11	4	7
1523 Ørskog	190	76	75	33	:	:	:
1524 Norddal	103	55	44	3	:	:	:
1525 Stranda	439	265	127	39	4	-	4
1526 Stordal	125	57	51	4	4	:	8
1528 Sykkylven	567	200	216	114	27	:	9
1529 Skodje	218	94	84	27	9	-	:
1531 Sula	490	209	216	36	8	-	21
1532 Giske	458	186	195	45	17	-	15
1534 Haram	873	324	384	130	17	:	16
1535 Vestnes	422	206	187	21	6	:	:
1539 Rauma	351	139	184	14	10	:	:
1543 Nesset	101	42	52	-	3	:	:
1545 Midsund	178	72	74	17	9	:	:
1546 Sandøy	134	49	80	-	5	-	-
1547 Aukra	240	103	107	13	5	:	11
1548 Fræna	500	228	212	39	11	3	7
1551 Eide	177	71	82	15	4	-	5
1554 Averøy	299	128	140	11	5	4	11
1557 Gjemnes	126	46	68	3	9	-	-
1560 Tingvoll	203	63	73	56	5	6	-
1563 Sunndal	406	71	158	175	:	:	:
1566 Surnadal	178	65	96	11	5	:	:
1567 Rindal	17	7	8	-	:	:	:
1571 Halså	47	22	22	:	:	:	:
1573 Smøla	122	69	52	-	:	:	:
1576 Aure	221	90	86	37	4	:	:
\$16 Sør-Trøndelag	19 466	5 979	6 787	4 124	2 312	64	200
1601 Trondheim	13 872	3 467	4 723	3 300	2 196	47	139
1612 Hemne	149	32	74	39	4	-	-
1613 Snillfjord	38	15	21	:	:	:	:

Fylke/kommune	I alt	Arbeid	Familie	Flukt	Utdanning ²	Andre	Uoppgitt innvandringsgrunn
1617 Hitra	590	392	151	30	6	:	10
1620 Frøya	506	327	159	:	8	:	10
1621 Ørland	160	64	91	:	3	:	:
1622 Agdenes	73	20	48	3	:	:	:
1624 Rissa	307	149	132	10	13	3	-
1627 Bjugn	124	45	70	:	5	:	:
1630 Åfjord	48	18	28	:	:	:	:
1632 Roan	31	13	17	-	:	:	:
1633 Osen	16	12	3	:	:	:	-
1634 Oppdal	315	100	103	108	:	:	:
1635 Rennebu	56	24	32	-	-	-	-
1636 Meldal	88	28	57	3	-	-	-
1638 Orkdal	542	100	254	170	11	4	3
1640 Røros	190	62	63	63	:	:	:
1644 Holtålen	48	20	26	-	:	:	:
1648 Midtre Gauldal	491	359	79	42	5	-	6
1653 Melhus	714	313	234	138	17	:	10
1657 Skaun	161	39	58	53	10	:	:
1662 Klæbu	247	117	92	27	6	:	4
1663 Malvik	572	211	218	111	18	3	11
1664 Selbu	111	45	44	18	:	:	:
1665 Tydal	17	7	10	-	-	-	-
\$17 Nord-Trøndelag	5 673	1 626	2 143	1 655	160	49	40
1702 Steinkjer	906	248	330	281	35	7	5
1703 Namsos	650	99	297	236	10	:	:
1711 Meråker	145	15	47	79	4	-	-
1714 Stjørdal	874	146	404	286	33	:	:
1717 Frosta	168	93	54	9	4	:	:
1718 Leksvik	93	24	53	9	4	:	:
1719 Levanger	892	249	300	308	23	8	4
1721 Verdal	510	112	184	198	15	:	:
1723 Mosvik	14	7	3	-	-	:	:
1724 Verran	322	262	40	17	:	:	:
1725 Namdalseid	40	7	27	:	:	4	:
1729 Inderøy	165	50	61	38	12	-	4
1736 Snåsa	30	14	14	:	:	:	:
1738 Lierne	19	9	5	-	:	:	:
1739 Røyrvik	12	5	5	:	:	:	:
1740 Namsskogan	19	10	8	-	:	:	:
1742 Grong	145	9	22	106	:	:	5
1743 Høylandet	26	17	8	:	-	:	:
1744 Overhalla	123	51	43	25	:	:	:
1748 Fosnes	44	22	21	-	:	:	:
1749 Flatanger	58	34	20	-	-	4	-
1750 Vikna	223	86	104	30	:	:	:
1751 Nærøy	169	49	75	28	8	7	-
1755 Leka	26	8	18	-	-	-	-
\$18 Nordland	11 040	2 759	4 385	3 178	627	51	40
1804 Bodø	2 327	490	915	626	277	7	12
1805 Narvik	1 078	237	421	248	165	5	:
1811 Bindal	24	9	12	:	:	:	-
1812 Sømna	53	9	31	10	3	-	-
1813 Brønnøy	326	72	162	85	6	:	:
1815 Vega	25	3	21	-	:	:	:
1816 Vevelstad	27	10	13	-	4	-	-
1818 Herøy	151	83	41	24	:	:	:
1820 Alstahaug	453	82	161	197	13	-	-
1822 Leirfjord	116	12	49	53	:	:	:
1824 Vefsn	476	90	217	155	13	:	:
1825 Grane	34	16	16	-	:	:	:
1826 Hattfjellidal	64	18	20	25	:	:	:
1827 Dønna	53	16	29	4	:	:	:
1828 Nesna	190	37	63	84	6	-	-
1832 Hemnes	157	36	77	41	:	:	:
1833 Rana	832	202	367	241	18	4	-
1834 Lurøy	60	27	28	-	5	-	-
1835 Træna	73	56	16	-	:	:	:
1836 Rødøy	35	12	18	-	5	-	-
1837 Meløy	255	89	117	41	6	:	:
1838 Gildeskål	105	44	37	19	4	:	:
1839 Beiarn	14	8	3	-	:	:	:
1840 Saltdal	214	31	60	117	4	:	:
1841 Fauske	299	64	109	119	5	:	-
1845 Sørfold	64	20	38	:	:	:	3
1848 Steigen	125	43	60	20	:	:	:
1849 Håbmer Hamarøy	130	39	43	42	:	:	:
1850 Tysfjord	40	23	15	:	:	:	:
1851 Lødingen	125	35	36	50	:	:	:

Fylke/kommune	I alt	Arbeid	Familie	Flukt	Utdanning ²	Andre	Uoppgitt innvandringsgrunn
1852 Tjeldsund	19	:	17	:	:	:	:
1853 Evenes	42	11	17	12	:	:	-
1854 Ballangen	112	21	64	25	:	-	-
1856 Røst	27	10	13	-	:	:	:
1857 Værøy	71	61	8	:	-	:	:
1859 Flakstad	45	18	23	:	:	:	:
1860 Vestvågøy	544	115	200	215	9	:	:
1865 Vågan	612	160	227	206	11	3	5
1866 Hadsel	488	64	174	238	8	:	:
1867 Bø	133	38	56	35	:	:	:
1868 Øksnes	223	113	89	14	6	:	:
1870 Sortland	460	94	200	148	15	3	-
1871 Andøy	241	64	86	79	11	:	:
1874 Moskenes	98	75	16	:	:	:	:
\$19 Troms Romsa	8 383	2 336	3 007	2 051	874	40	75
1901 Harstad	1 194	226	428	454	81	:	:
1902 Tromsø	4 441	1 308	1 584	788	696	21	44
1911 Kvæfjord	194	19	58	109	7	:	:
1913 Skånland	192	71	61	52	8	-	-
1915 Bjarkøy	24	6	18	-	-	-	-
1917 lbestad	73	26	20	24	:	:	:
1919 Gratangen	77	39	19	14	:	:	:
1920 Lavangen	17	-	12	4	:	:	:
1922 Bardu	167	29	65	66	:	:	:
1923 Salangen	147	19	34	89	:	:	:
1924 Målselv	228	76	74	65	5	:	:
1925 Sørreisa	122	44	54	18	5	:	:
1926 Dyrøy	23	3	18	:	:	:	:
1927 Tranøy	78	8	29	37	4	-	-
1928 Torsken	40	22	15	:	:	:	:
1929 Berg	72	32	11	27	:	:	:
1931 Lenvik	517	99	170	206	35	:	:
1933 Balsfjord	140	56	76	:	4	:	:
1936 Karlsøy	149	79	56	6	3	:	:
1938 Lyngen	75	26	39	3	6	:	:
1939 Storfjord	60	17	22	15	:	:	:
1940 Gaivuotna Kåfjord	57	24	23	9	:	:	:
1941 Skjervøy	134	57	58	18	:	:	:
1942 Nordreisa	137	37	51	44	5	-	-
1943 Kvænangen	25	13	12	-	-	-	-
\$20 Finnmark Finnmarku	4 944	1 579	2 030	1 051	228	27	29
2002 Vardø	104	42	47	6	5	4	-
2003 Vadsø	686	42	189	445	6	4	-
2004 Hammerfest	934	334	354	215	23	4	4
2011 Guovdageaidnu Kautokeino	37	12	13	:	10	:	:
2012 Alta	1 037	311	425	195	100	:	:
2014 Loppa	56	26	28	:	:	:	:
2015 Hasvik	102	75	24	:	:	:	:
2017 Kvalsund	24	10	10	:	:	:	:
2018 Måsøy	118	79	39	-	-	-	-
2019 Nordkapp	240	102	104	24	6	:	:
2020 Porsanger Porsángu Porsanki	156	30	90	32	4	-	-
2021 Kárášjohka Karasjok	61	13	32	:	13	:	:
2022 Lebesby	77	34	38	-	5	-	-
2023 Gamvik	89	55	28	:	:	:	:
2024 Berlevág	47	31	14	:	:	:	:
2025 Deatnu Tana	114	27	78	:	5	:	:
2027 Unjárga Nesseby	28	:	26	-	-	-	-
2028 Båtsfjord	207	80	102	16	6	-	3
2030 Sør-Varanger	827	274	389	106	42	6	10

¹ Førstegangsinnvandringer blant innvandrere (født i utlandet med to utenlandsfødte foreldre) med ikke-nordisk statsborgerskap.

² Au pairer har utdanning som innvandringsgrunn.

Tabell A9. Arbeidsinnvandrere med et ikke-nordisk statsborgerskap, innvandret i perioden 1990-2011, etter registreringsstatus. Per 1. januar 2012

	I alt	Bosatt	Utvandret	Død	Andel bosatte per 1.1.2012
I alt	157 934	117 020	40 520	394	74,1
Polen	54 569	44 829	9 590	150	82,2
Litauen	18 337	16 468	1 839	30	89,8
Tyskland	15 942	11 530	4 356	56	72,3
Storbritannia	10 432	5 483	4 903	46	52,6
Latvia	4 877	4 422	448	7	90,7
USA	4 531	1 140	3 386	5	25,2
Nederland	4 238	2 692	1 531	15	63,5
Frankrike	4 053	2 126	1 920	7	52,5
Romania	3 819	3 217	602	0	84,2
Estland	3 000	2 485	512	3	82,8
Slovakia	2 951	2 103	840	8	71,3
India	2 753	1 606	1 142	5	58,3
Italia	2 100	1 408	687	5	67,0
Spania	2 030	1 594	436	0	78,5
Bulgaria	1 836	1 517	315	4	82,6
Russland	1 635	1 042	582	11	63,7
Portugal	1 400	1 164	233	3	83,1
Kina	1 348	887	456	5	65,8
Australia	1 274	522	752	0	41,0
Filippinene	1 216	1 050	161	5	86,3

Tabell A10. Arbeidsinnvandrere, etter statsborgerskap og fylke. Bosatte per 1. januar 2012

Fylke	I alt, arbeidsinnvandrere	Medlemmer av de nye EU-land ¹	Resten av EU, USA, Canada, Australia og New-Zealand	Resten av Europa	Resten av verden
I alt	117 020	76 732	30 256	2 733	7 299
01 Østfold	4 765	3 865	712	70	118
02 Akershus	14 423	10 057	3 237	278	851
03 Oslo	21 880	11 440	7 318	813	2 309
04 Hedmark	2 262	1 654	525	41	42
05 Oppland	2 791	2 076	611	35	69
06 Buskerud	6 894	5 022	1 444	122	306
07 Vestfold	4 854	3 533	1 036	77	208
08 Telemark	2 230	1 461	646	47	76
09 Aust-Agder	1 863	1 248	530	19	66
10 Vest-Agder	2 804	1 611	986	56	151
11 Rogaland	15 847	9 559	4 686	310	1 292
12 Hordaland	12 736	8 766	2 991	281	698
14 Sogn og Fjordane	2 571	1 920	581	29	41
15 Møre og Romsdal	6 821	5 145	1 449	72	155
16 Sør-Trøndelag	5 979	3 756	1 480	132	611
17 Nord-Trøndelag	1 626	1 260	310	19	37
18 Nordland	2 759	1 945	649	84	81
19 Troms Romsa	2 336	1 286	796	116	138
20 Finnmark Finnmarku	1 579	1 128	269	132	50
Prosent					
I alt	1	100	100	100	100
01 Østfold	4,1	5,0	2,4	2,6	1,6
02 Akershus	12,3	13,1	10,7	10,2	11,7
03 Oslo	18,7	14,9	24,2	29,7	31,6
04 Hedmark	1,9	2,2	1,7	1,5	0,6
05 Oppland	2,4	2,7	2,0	1,3	0,9
06 Buskerud	5,9	6,5	4,8	4,5	4,2
07 Vestfold	4,1	4,6	3,4	2,8	2,8
08 Telemark	1,9	1,9	2,1	1,7	1,0
09 Aust-Agder	1,6	1,6	1,8	0,7	0,9
10 Vest-Agder	2,4	2,1	3,3	2,0	2,1
11 Rogaland	13,5	12,5	15,5	11,3	17,7
12 Hordaland	10,9	11,4	9,9	10,3	9,6
14 Sogn og Fjordane	2,2	2,5	1,9	1,1	0,6
15 Møre og Romsdal	5,8	6,7	4,8	2,6	2,1
16 Sør-Trøndelag	5,1	4,9	4,9	4,8	8,4
17 Nord-Trøndelag	1,4	1,6	1,0	0,7	0,5
18 Nordland	2,4	2,5	2,1	3,1	1,1
19 Troms Romsa	2,0	1,7	2,6	4,2	1,9
20 Finnmark Finnmarku	1,3	1,5	0,9	4,8	0,7

¹ Gruppen består av de nyeste EU-landene i Øst-Europa; Polen, Litauen, Estland, Tsjekia, Ungarn, Latvia, Slovenia, Slovakia, Bulgaria og Romania

Tabell A11. Familieinnvandring, etter kjønn og familieforeningstype. 1990-2011. Absolutte tall

	Hvorav familieinnvandret til flyktning				Familieetablering			
	I alt	Familieinnvandring	Gjenforening og medfølgning	Familieetablering, i alt	I alt ¹	Herboende er innvandrere eller norskfødt med innvandrereforeldre ¹	Herboende tilhører den øvrige befolkningen ¹	Herboende uoppgitt ¹
I alt 1990-2011	196 283	44 206	121 327	74 956	74 956	32 044	42 465	447
Menn	66 365	15 279	46 088	20 277	54 862	23 254	31 399	209
Kvinner	129 918	28 927	75 239	54 679	19 913	8 790	11 066	57
Uoppgitt referanseperson	181	.	.	181

¹ Herboendes kjønn

Tabell A12. Familieinnvandring, etter statsborgerskap, familieforeningstype og herboendes innvandringskategori. 1990-2011

Statsborgerskap	I alt	Gjenforening og medfølgning	Gjenforening og medfølgning i prosent	Familieetablering				
				I alt	Herboende er innvandrere eller norskfødt med innvandrereforeldre	Herboende tilhører den øvrige befolkningen	Herboende uoppgitt	Herboende er innvandrere eller norskfødt med innvandrereforeldre i prosent
I alt 1990-2011	196 283	121 327	61,8	74 956	32 044	42 465	447	42,8
Utvalgte statsborgerskap								
Polen	18 607	16 117	86,6	2 490	954	1 525	11	38,3
Thailand	13 029	4 343	33,3	8 686	357	8 264	65	4,1
Somalia	9 228	8 318	90,1	910	898	10	2	98,7
Irak	9 189	7 409	80,6	1 780	1 719	58	3	96,6
Russland	8 480	4 454	52,5	4 026	456	3 539	31	11,3
Pakistan	8 442	3 113	36,9	5 329	5 139	182	8	96,4
Tyskland	8 120	7 167	88,3	953	206	735	12	21,6
USA	7 800	4 528	58,1	3 272	229	3 017	26	7,0
Filippinene	7 043	2 715	38,5	4 328	496	3 790	42	11,5
Tyrkia	6 590	2 338	35,5	4 252	2 682	1 556	14	63,1
Storbritannia	6 564	4 768	72,6	1 796	272	1 509	15	15,1
Litauen	5 648	5 160	91,4	488	160	321	7	32,8
Vietnam	4 349	2 165	49,8	2 184	1 814	363	7	83,1
Sri Lanka	4 306	2 118	49,2	2 188	2 099	87	2	95,9
India	3 944	2 355	59,7	1 589	1 370	210	9	86,2
Nederland	3 748	3 345	89,2	403	91	309	3	22,6
Kina	3 669	2 361	64,3	1 308	657	645	6	50,2
Iran	3 496	1 937	55,4	1 559	1 404	146	9	90,1
Afghanistan	3 472	2 699	77,7	773	742	29	2	96,0
Marokko	2 911	731	25,1	2 180	1 333	841	6	61,1

¹ Førstegangsinnvandringer med familie som innvandringsgrunn blant innvandrere (født i utlandet med to utenlandskfødte foreldre) med ikke-nordisk statsborgerskap.

Tabell A13. Familieinnvandrede med et ikke-nordisk statsborgerskap, innvandret i perioden 1990-2011, etter registreringsstatus. Per 1. januar 2012

	I alt	Bosatt	Utvandret	Død	Andel bosatte per 1.1.2012
I alt	196 283	159 096	35 858	1 329	81,1
Polen	18 607	17 063	1 471	73	91,7
Thailand	13 029	12 030	927	72	92,3
Somalia	9 228	7 816	1 364	48	84,7
Irak	9 189	8 581	569	39	93,4
Russland	8 480	7 566	831	83	89,2
Pakistan	8 442	7 170	1 153	119	84,9
Tyskland	8 120	6 470	1 610	40	79,7
USA	7 800	3 084	4 639	77	39,5
Filippinene	7 043	6 362	651	30	90,3
Tyrkia	6 590	5 664	873	53	85,9
Storbritannia	6 564	2 911	3 602	51	44,3
Litauen	5 648	5 431	207	10	96,2
Vietnam	4 349	3 795	501	53	87,3
Sri Lanka	4 306	3 278	965	63	76,1
India	3 944	2 817	1 092	35	71,4
Nederland	3 748	2 414	1 316	18	64,4
Kina	3 669	2 724	923	22	74,2
Iran	3 496	2 819	638	39	80,6
Afghanistan	3 472	3 403	59	10	98,0
Marokko	2 911	2 560	334	17	87,9

Tabell A14. Personer med et ikke-nordisk statsborgerskap og flukt som innvandringsgrunn, etter registreringsstatus. Per 1. januar 2012

	I alt	Bosatt	Utvandret	Død	Andel bosatte per 1.1.2012
I alt, 1990-2011	109 578	91 975	15 759	1 844	83,9
Serbia og Montenegro	14 186	7 608	6 420	158	53,6
Bosnia-Hercegovina	13 518	10 290	2 400	828	76,1
Irak	13 502	11 613	1 728	161	86,0
Somalia	13 470	11 896	1 444	130	88,3
Afghanistan	8 042	7 851	136	55	97,6
Iran	6 976	6 432	438	106	92,2
Eritrea	6 601	6 544	42	15	99,1
Russland	4 688	4 404	252	32	93,9
Myanmar	2 744	2 701	28	15	98,4
Etiopia	2 678	2 439	216	23	91,1
Statsløse	2 614	2 379	214	21	91,0
Vietnam	2 391	2 192	117	82	91,7
Sri Lanka	2 037	1 704	302	31	83,7
Kongo, tidligere Zaire	1 451	1 400	42	9	96,5
Kroatia	1 430	1 357	35	38	94,9
Sudan	961	891	59	11	92,7
Liberia	911	883	23	5	96,9
Burundi	858	828	21	9	96,5
Kina	695	667	24	4	96,0
Libanon	562	309	246	7	55,0

Tabell A15. Bosatte personer med et ikke-nordisk statsborgerskap og flukt som innvandringsgrunn, etter fylke og statsborgerskap. Per 1. januar 2012.

	I alt	Europa, EU-land	Europa, ikke-EU land	Afrika	Asia med Tyrkia	Sør- og Mellom-Amerika	Nord-Amerika og Oseania	Statsløse
I alt	91 975	24 439	402	27 169	37 040	504	42	2 379
Østfold	7 095	3 038	24	1 307	2 638	6	0	82
Akershus	9 960	2 780	55	1 996	4 877	33	3	216
Oslo	19 285	3 571	92	6 673	8 546	123	11	269
Hedmark	2 840	845	16	900	974	:	:	96
Oppland	3 145	861	24	1 028	1 102	:	:	123
Buskerud	5 806	1 836	16	1 409	2 368	33	0	144
Vestfold	4 026	1 502	13	847	1 532	:	:	122
Telemark	3 829	1 022	16	1 193	1 450	:	:	112
Aust-Agder	2 443	696	3	528	1 133	:	:	71
Vest-Agder	4 595	1 701	11	970	1 708	62	0	143
Rogaland	7 029	2 390	26	1 835	2 541	:	:	178
Hordaland	6 235	1 344	24	2 269	2 269	30	7	292
Sogn og Fjordane	1 075	252	11	495	292	:	:	24
Møre og Romsdal	2 553	565	23	851	1 021	11	0	82
Sør-Trøndelag	4 124	1 015	10	1 272	1 706	50	3	68
Nord-Trøndelag	1 655	208	3	743	617	:	:	75
Nordland	3 178	536	8	1 405	1 080	10	0	139
Troms	2 051	132	24	1 074	707	12	0	102
Finnmark	1 051	145	3	374	479	:	:	41

Tabell A16. Personer med innvandringsgrunn utdanning, etter statsborgerskap og innvandringsår. 1990-2011

Innvandringsår	I alt	Europa	Asia med Tyrkia	Afrika	Sør- og Mellom-Amerika	Nord-Amerika og Oseania	Statsløse
I alt, 1990-2011	55 368	22 566	19 656	6 651	2 505	3 882	108
1990	975	325	290	209	25	126	-
1991	1 057	390	247	188	30	201	1
1992	1 138	466	269	210	34	159	-
1993	1 210	542	259	167	60	182	-
1994	1 225	553	256	171	56	184	5
1995	1 296	612	279	132	61	206	6
1996	1 485	750	290	182	81	175	7
1997	1 574	759	323	220	91	171	10
1998	1 834	855	404	299	99	169	8
1999	1 953	1 007	392	284	99	165	6
2000	2 131	1 004	485	339	124	176	3
2001	2 237	1 211	494	299	102	127	4
2002	2 526	1 293	587	358	135	147	6
2003	2 605	1 279	778	307	117	120	4
2004	2 759	1 311	808	363	137	136	4
2005	3 034	1 299	1 019	415	159	132	10
2006	3 237	1 310	1 218	388	140	174	7
2007	3 875	1 370	1 727	410	177	186	5
2008	4 052	1 218	1 990	467	169	204	4
2009	4 083	1 107	2 147	423	183	218	5
2010	5 270	1 874	2 529	434	175	254	4
2011	5 812	2 031	2 865	386	251	270	9

Tabell A17. Personer med innvandringsgrunn utdanning, innvandret i perioden 1990-2011, etter registreringsstatus. Per 1. januar 2012

	I alt	Bosatt	Utvandret	Annet	Andel bosatte per 1.1.2012
I alt, 1990-2011	55 368	23 185	32 115	68	41,9
Filippinene	7 545	4 336	3 208	1	57,5
Tyskland	4 108	1 435	2 672	1	34,9
Kina	4 003	1 554	2 444	5	38,8
Russland	3 050	1 618	1 421	11	53,0
USA	2 487	526	1 959	2	21,1
Frankrike	1 570	669	898	3	42,6
Polen	1 517	776	738	3	51,2
Spania	1 435	571	864	-	39,8
Ghana	1 268	358	906	4	28,2
Ukraina	1 171	726	443	2	62,0
Litauen	1 067	619	447	1	58,0
Etiopia	1 028	388	637	3	37,7
Romania	985	532	453	-	54,0
India	980	422	557	1	43,1
Nepal	926	470	454	2	50,8
Latvia	897	375	521	1	41,8
Tanzania	845	181	663	1	21,4
Italia	753	279	474	-	37,1
Japan	733	148	584	1	20,2
Storbritannia	705	236	464	5	33,5

Tabell A18. Personer med innvandringsgrunn utdanning, etter bosteds kommune. 20 kommuner med høyest andel bosatte i denne gruppen. Bosatte per 1. januar 2012. Prosent

	Utdanning, studenter, elever, post-doktorgrad og uspesifisert		Utdanning, au-pair og praktikanter
I alt	14 729	I alt	8 456
0301 Oslo	31,1	0301 Oslo	31,8
1601 Trondheim	13,4	0219 Bærum	8,0
1201 Bergen	11,5	1201 Bergen	5,7
1103 Stavanger	5,5	1103 Stavanger	3,4
1902 Tromsø	4,3	0220 Asker	3,0
0214 Ås	3,4	1601 Trondheim	2,6
0219 Bærum	1,9	1102 Sandnes	1,6
1001 Kristiansand	1,4	0602 Drammen	1,5
1804 Bodø	1,4	1001 Kristiansand	1,0
1805 Narvik	1,0	0231 Skedsmo	1,0
1429 Fjaler	1,0	0230 Lørenskog	0,9
0805 Porsgrunn	0,9	0216 Nesodden	0,8
1502 Molde	0,8	1804 Bodø	0,8
1504 Ålesund	0,8	0235 Ullensaker	0,8
1102 Sandnes	0,7	0704 Tønsberg	0,7
0904 Grimstad	0,6	1902 Tromsø	0,7
0231 Skedsmo	0,6	0106 Fredrikstad	0,7
0220 Asker	0,6	0626 Lier	0,6
0602 Drammen	0,6	1106 Haugesund	0,6
2012 Alta	0,5	1504 Ålesund	0,6

Tabell A19. Arbeidsinnvandrere – faglærte og spesialister, etter statsborgerskap, 1990-2011. Absolutte tall

Innvandringsår	I alt	Resten av Europa utenom		Nord- og Tyrkia	Asia med Tyrkia	Afrika	Sør- og Mellom-Amerika	Nord-Amerika	Oseania	Statløse og uoppgift
		EU-land i Øst-Europa	Ikke-EU land i Øst-Europa							
I alt	21 237	2 323	3 013	2 505	7 254	711	994	3 745	672	20
1990	767	76	34	337	159	5	10	139	6	1
1991	920	72	47	444	108	12	12	213	12	-
1992	1 029	39	67	621	103	10	8	161	20	-
1993	998	37	55	635	45	12	13	182	19	-
1994	429	41	54	102	62	13	7	139	10	1
1995	320	42	46	25	45	6	11	133	12	-
1996	370	43	55	12	64	8	8	164	16	-
1997	423	42	44	15	68	16	13	200	25	-
1998	557	77	54	18	120	26	20	213	29	-
1999	420	79	54	15	84	18	9	126	35	-
2000	431	72	86	12	81	23	23	108	26	-
2001	682	184	73	12	187	16	21	156	33	-
2002	946	405	108	17	205	24	35	129	22	1
2003	723	283	92	22	171	22	22	88	23	-
2004	734	272	101	18	146	22	25	117	33	-
2005	826	119	129	26	299	34	35	146	37	1
2006	1 213	100	167	55	506	69	79	185	51	1
2007	2 125	150	301	44	1 062	92	138	260	73	5
2008	2 395	67	440	47	1 242	80	186	273	57	3
2009	1 693	54	280	14	868	72	121	227	56	1
2010	1 485	29	268	9	785	64	89	200	37	4
2011	1 751	40	458	5	844	67	109	186	40	2

Tabell A20. Studenter med ikke-nordisk statsborgerskap, etter innvandringsår og statsborgerskap, 1990-2011. Absolutte tall.

Innvandringsår	I alt	Europa, EU-land		Afrika	Asia med Tyrkia	Nord-Amerika og Oseania	Sør- og Mellom-Amerika	Statsløse
		Europa, EU-land	Europa, ikke EU-land					
I alt	28 121	11 202	2 225	4 192	7 859	1 724	868	51
1990	586	115	30	163	157	104	17	-
1991	606	131	43	166	149	105	12	-
1992	668	202	36	185	150	80	15	-
1993	673	247	37	142	146	81	20	-
1994	320	201	16	30	28	34	11	-
1995	264	237	4	3	9	8	3	-
1996	379	332	10	11	19	6	1	-
1997	403	343	15	14	23	7	1	-
1998	516	387	30	33	45	13	6	2
1999	574	430	30	39	59	8	6	2
2000	634	393	38	70	105	18	8	2
2001	715	417	85	96	98	9	9	1
2002	976	455	91	173	193	28	32	4
2003	1 427	482	114	237	456	68	68	2
2004	1 592	526	154	295	480	88	47	2
2005	1 607	537	101	334	479	96	51	9
2006	1 873	673	144	321	559	116	55	5
2007	2 128	798	179	347	603	133	64	4
2008	2 375	750	221	405	783	144	69	3
2009	2 511	644	230	384	987	162	99	5
2010	3 468	1 413	256	392	1 089	210	106	2
2011	3 826	1 489	361	352	1 242	206	168	8

Tabell A21. Studenter med ikke-nordisk statsborgerskap innvandret i perioden 1990-2011, etter statsborgerskap. De 20 største gruppene. Absolutte tall.

I alt	28 121
Tyskland	3 600
Kina	2 911
Frankrike	1 464
Russland	1 450
Spania	1 400
USA	1 153
Ghana	810
Etiopia	730
Italia	696
Nepal	685
Pakistan	548
Storbritannia	527
Tanzania	504
Nederland	465
India	454
Polen	448
Iran	414
Japan	412
Uganda	357
Bangladesh	311

Tabell A22. Familieinnvandring, etter innvanderens relasjon til referansepersonen. 1990-2011. Absolutte tall.

Innvandringsår	I alt	Make	Barn	Foreldre	Søsken og slekt	EØS-registrering	Uspesifisert
I alt	196 283	104 689	60 682	10 201	5 116	13 794	1 801
1990	4 567	2 213	1 836	416	19	-	83
1991	4 389	2 259	1 617	431	17	-	65
1992	4 896	2 584	1 712	494	34	-	72
1993	4 767	2 412	1 747	512	45	-	51
1994	4 242	2 514	1 243	387	41	-	57
1995	4 335	2 610	1 187	405	70	-	63
1996	4 621	2 682	1 232	494	164	-	49
1997	5 870	3 393	1 550	612	251	-	64
1998	6 777	4 017	1 835	549	326	-	50
1999	7 477	4 319	2 224	633	277	-	24
2000	7 607	4 338	2 416	561	253	-	39
2001	8 385	4 982	2 706	560	119	-	18
2002	12 839	6 970	5 060	706	95	-	8
2003	9 215	5 683	3 064	412	48	-	8
2004	9 229	6 032	2 771	392	33	-	1
2005	10 426	6 302	3 723	357	44	-	-
2006	11 253	6 600	4 179	404	67	-	3
2007	13 670	7 592	5 519	396	160	-	3
2008	16 760	9 112	6 892	461	285	-	10
2009	13 911	7 674	3 112	337	2 458	232	98
2010	14 847	4 947	2 421	290	257	6 344	588
2011	16 200	5 454	2 636	392	53	7 218	447

Tabell A23. Familieetablerte, etter statsborgerskap. De 20 største gruppene, 1990-2011. Absolutte tall og prosent

	Kjønn			Referansepersonens innvandringskategori i prosent			
	I alt	Menn	Kvinner	Referansepersonen er innvanderer eller norskfødt med		Referanseperson en tilhører den øvrige befolkningen	Uoppgitt
				I alt	innvandererforeldre		
I alt	74 664	20 164	54 500	100	42,7	56,8	0,5
Thailand	8 669	182	8 487	100	4,0	95,2	0,7
Pakistan	5 311	2 305	3 006	100	96,5	3,4	0,7
Filippinene	4 311	294	4 017	100	11,4	87,8	0,9
Tyrkia	4 247	2 496	1 751	100	63,1	36,6	0,3
Russland	4 012	158	3 854	100	11,2	88,2	0,6
USA	3 267	1 497	1 770	100	7,0	92,3	0,7
Polen	2 484	1 510	2 500	100	38,2	61,1	0,4
Vietnam	2 179	310	1 869	100	83,1	16,6	0,3
Marokko	2 174	1 040	1 134	100	61,1	38,7	0,2
Sri Lanka	2 172	355	1 817	100	96,0	4,0	0,0
Storbritannia	1 794	1 061	733	100	15,2	84,1	0,8
Irak	1 768	298	1 470	100	96,6	3,3	0,1
Brasil	1 751	188	1 563	100	5,8	93,7	0,5
India	1 569	482	1 087	100	86,2	13,4	0,4
Iran	1 555	319	1 236	100	90,1	9,4	0,5
Serbia og Montenegro	1 354	530	824	100	73,5	26,4	0,1
Kina	1 271	160	1 111	100	50,1	49,6	0,3
Tyskland	950	369	581	100	21,5	77,4	1,2
Somalia	909	242	667	100	98,7	1,1	0,2
Chile	854	340	514	100	55,2	44,4	0,4

Tabell A24. Familiegjenforente med make, etter statsborgerskap. De 20 største gruppene, 1990-2011. Absolutte tall og prosent

	Kjønn			Referansepersonens innvandringskategori i prosent			
	I alt	Menn	Kvinner	I alt	Referansepersonen er innvanderer eller norskfødt med innvandrerforeldre	Referansepersonen tilhører den øvrige befolkningen	Uoppgift
I alt	34 719	5 188	29 531	100	89,9	6,0	4,0
Polen	5 961	271	5 690	100	96,9	0,3	2,8
Tyskland	2 571	288	2 283	100	93,9	2,5	3,6
Irak	2 226	169	2 057	100	99,0	0,3	0,7
Somalia	1 614	516	1 098	100	99,6	0,0	0,4
Litauen	1 502	106	1 396	100	94,7	0,3	4,9
Storbritannia	1 480	216	1 264	100	84,1	7,8	8,2
USA	1 383	252	1 131	100	83,2	9,7	7,1
Nederland	1 047	148	899	100	93,5	2,8	3,7
India	956	93	863	100	98,3	0,5	1,2
Russland	839	112	727	100	76,4	19,4	4,2
Kina	797	111	686	100	92,6	6,0	1,4
Afghanistan	689	89	600	100	99,4	0,3	0,3
Iran	642	144	498	100	96,1	2,2	1,7
Frankrike	619	89	530	100	87,2	5,2	7,6
Pakistan	614	172	442	100	95,6	0,7	3,7
Filippinene	598	198	400	100	60,0	33,9	6,0
Thailand	542	26	516	100	18,6	72,5	8,9
Tyrkia	498	170	328	100	83,3	11,4	5,2
Sri Lanka	461	64	397	100	98,3	0,2	1,5
Etiopia	410	93	317	100	95,9	1,7	2,4

Tabell A25. Overføringsflyktninger, etter statsborgerskap og innvandringsår. De 10 største gruppene, 1990-2011. Absolutte tall

	I alt	Iran	Irak	Myanmar	Vietnam	Afghanistan	Kongo tidligere	Zaire	Liberia	Eritrea	Etiopia
I alt	22 565	4 415	3 541	2 607	2 014	1 722		1 105	821	667	640
1990	1 022	259	82	-	563	24	-	-	-	-	13
1991	1 257	388	178	-	579	10	-	-	-	-	14
1992	1 348	266	520	-	506	5	-	-	-	-	3
1993	750	207	296	-	191	5	-	-	-	-	-
1994	394	154	84	-	48	:	-	-	-	-	3
1995	358	78	180	-	56	7	-	-	-	-	6
1996	494	97	245	-	14	:	-	-	-	-	11
1997	924		447	-	3	8	-	-	-	-	5
1998	964	412	347	-	4	43	-	-	-	-	20
1999	1 256	357	276	-	:	144	20	-	-	-	67
2000	1 249	256	105	-	:	350	33	:	:	:	113
2001	1 497	481	137	12	:	384	7	-	:	:	179
2002	1 270	332	146	25	-	259	91	:	8	:	5
2003	1 644	323	137	100	-	102	127	231	:	:	45
2004	1 172	69	:	261	:	:	34	569	29	:	:
2005	756	8	:	276	:	-	239	12	:	:	28
2006	986	8	7	447	37	:	134	-	-	-	:
2007	1 156	8	83	533	6	:	313	-	5	:	8
2008	662	21	103	337	:	14	17	:	6	:	:
2009	1 388	8	143	306	:	110	24	-	104	:	68
2010	1 064	146	23	236	:	89	45	-	203	:	20
2011	954	132	-	74	:	160	16	-	304	:	26

Tabell A26. Overføringsflyktninger, etter statsborgerskap og kjønn, 1990-2011. De 20 største gruppene. Absolutte tall og prosent

	I alt	Menn	Kvinner	Andel kvinner
I alt	22 565	11 978	10 587	46,9
Iran	4 415	2 532	1 883	42,7
Irak	3 541	2 072	1 469	41,5
Myanmar	2 607	1 391	1 216	46,6
Vietnam	2 014	1 106	908	45,1
Afghanistan	1 722	743	979	56,9
Kongo	1 105	591	514	46,5
Liberia	821	382	439	53,5
Eritrea	667	286	381	57,1
Etiopia	640	341	299	46,7
Statsløse	483	235	248	51,3
Somalia	434	196	238	54,8
Burundi	426	218	208	48,8
Bhutan	345	138	207	60,0
Sudan	337	171	166	49,3
Bosnia-Hercegovina	305	144	161	52,8
Rwanda	255	130	125	49,0
Kroatia	254	143	111	43,7
Serbia og Montenegro	219	108	111	50,7
Indonesia	160	93	67	41,9
Kongo-Brazzaville	158	81	77	48,7

Tabell A27. Bosatte innvandrere med ikke-nordisk statsborgerskap i alderen 15-74 år og med flukt som innvandringsgrunn, etter flyktningkategori og yrkesstatus. Absolutte tall og prosent. 4. kvartal 2011

	Absolutte tall		Yrkesstatus, i prosent av alle bosatte 15-74 år i gruppen				
	Bosatte i alt	Lønnstakere	Selvstendig næringsdrivende	Utenfor arbeidsstyrken	Helt arbeidsledig	Ukjent	
Overføringsflyktninger	18 389	44	2	49	4	1	
Asylbakgrunn	51 633	44	2	48	6	1	
Kollektiv beskyttelse.....	10 731	62	2	33	3	0	
Av dette overføringsflyktninger fra:							
Iran	3 904	47	3	46	4	1	
Irak	3 078	35	3	58	5	0	
Myanmar	1 978	46	0	50	3	1	
Vietnam	1 814	59	3	35	3	0	
Afghanistan	1 406	39	1	55	4	0	

Figurregister

2.1. Innvandring til Norge av innvandrere med ikke-nordisk statsborgerskap, etter innvandringsgrunn og innvandringsår. 1990-2011	12
2.2. Arbeidsinnvandring, etter utvidet innvandringsgrunn. Prosent. 1990-2011	14
2.3. Familieinnvandring, etter utvidet innvandringsgrunn. Prosent. 1990-2011	19
2.4. Utvidet innvandringsgrunn for personer med "flukt" som innvandringsgrunn. Prosent. 1990-2011	22
2.5. Utvidet innvandringsgrunn for personer med utdanning som innvandringsgrunn. Prosent. 1990-2011	25
3.1. Andel bosatte per 1.1.2012, etter innvandringsgrunn og år. Prosent	28
3.2. Arbeidsinnvandrere, spesialister og faglærte, etter statsborgerskap. 1990-2011. Absolutte tall	34
3.3. Ikke-nordisk studentinnvandring, etter år og statsborgerskap, 1990-2011. Absolutte tall	35
3.4. Studenter med ikke-nordisk statsborgerskap, etter kjønn og statsborgerskap, 1990-2011. Absolutte tall	35
3.5. Andel bosatte studenter per 1. januar 2012, etter innvandringsår og statsborgerskap	36
3.6. Familieinnvandring, etter innvanderens relasjon til referansepersonen. 1990-2011. Absolutte tall	37
3.7. Familieinnvandrede til make (ektefelle, partner eller samboer). 1990-2011. Prosent ..	38
3.8. Familieinnvandrede til en make, etter referansepersonens innvandringsgrunn. Referansepersonen er innvanderer. 1990-2011. Prosent	39
3.9. Andel som fortsatt er bosatt i Norge etter innvandringsår og flyktningkategori. 1990-2011. Per 1. januar 2012	43
3.10. Overføringsflyktninger, etter innvandringsår og kjønn. 1990-2011. Absolutte tall	43
3.11. Personer med flukt som innvandringsgrunn, etter flyktningkategori og alder ved innvandring. 1990-2011. Prosent	44

Tabellregister

2.1. Innvandringsgrunner, 1990-2011	13
3.1. Personer med filippinsk statsborgerskap og utdanning som innvandringsgrunn, innvandret i perioden 1990-2011, etter registreringsstatus og utvidet innvandringsgrunn	33
3.2. Familieinnvandring blant EØS-borgere som har registrert seg gjennom EØS-registreringsordning, 2009-2011	38
3.3. Familieinnvandrede til en make, etter referansepersonens innvandringskategori. 1990-2011	39
3.4. Familieinnvandrede til en make, etter referansepersonens innvandringsgrunn, landbakgrunn og familieforeningstype. Referansepersonen tilhører kategori "innvandrer". 1990-2001. Absolutte tall og prosent	40
3.5. Barn i familieinnvandring, etter referansepersonens innvandringskategori, 1990-2011. Absolutte tall og prosent	41
3.6. Barn i familieinnvandring, etter referansepersonens innvandringsgrunn. Referansepersonen (forelder) er innvandrer. 1990-2011. Absolutte tall og prosent	41
3.7. Foreldre i familieinnvandring, etter referansepersonens innvandringskategori, 1990-2011. Absolutte tall og prosent	41
3.8. Foreldre i familieinnvandring, etter referansepersonens innvandringsgrunn, 1990-2011. Referansepersonen er innvandrer. Absolutte tall og prosent	42
Vedlegg	
A1. Innvandring, etter innvandringsgrunn og innvandringsår. 1990-2011. Absolutte tall og prosent	48
A2. Arbeidsinnvandring, 1990-2011	49
A3. Familieinnvandring, 1990-2011	51
A4. Flukt, 1990-2011	52
A5. Utdanningsinnvandring, 1990-2011	52
A6. Annen innvandringsgrunn, 1990-2011	53
A7. Innvandring etter innvandringsgrunn, innvandringsår og hvor mange innvandrede som fremdeles var bosatt per 1. januar 2012. 1990-2011. Absolutte tall og prosent	53
A8. Innvandring etter innvandringsgrunn og fylke/kommune, Bosatte per 1. januar 2012	54
A9. Arbeidsinnvandrere med et ikke-nordisk statsborgerskap, innvandret i perioden 1990-2011, etter registreringsstatus. Per 1. januar 2012	60
A10. Arbeidsinnvandrere, etter statsborgerskap og fylke. Bosatte per 1. januar 2012	60
A11. Familieinnvandring, etter kjønn og familieforeningstype. 1990-2011. Absolutte tall	61
A12. Familieinnvandring, etter statsborgerskap, familieforeningstype og herboendes innvandringskategori. 1990-2011	61
A13. Familieinnvandrede med et ikke-nordisk statsborgerskap, innvandret i perioden 1990-2011, etter registreringsstatus. Per 1. januar 2012	61
A14. Personer med et ikke-nordisk statsborgerskap og flukt som innvandringsgrunn, etter registreringsstatus. Per 1. januar 2012	62
A15. Bosatte personer med et ikke-nordisk statsborgerskap og flukt som innvandringsgrunn, etter fylke og statsborgerskap. Per 1. januar 2012	62
A16. Personer med innvandringsgrunn utdanning, etter statsborgerskap og innvandringsår. 1990-2011	62
A17. Personer med innvandringsgrunn utdanning, innvandret i perioden 1990-2011, etter registreringsstatus. Per 1. januar 2012	63
A18. Personer med innvandringsgrunn utdanning, etter bosteds kommune. 20 kommuner med høyest andel bosatte i denne gruppen. Bosatte per 1. januar 2012. Prosent	63
A19. Arbeidsinnvandrere – faglærte og spesialister, etter statsborgerskap, 1990-2011. Absolutte tall	64
A20. Studenter med ikke-nordisk statsborgerskap, etter innvandringsår og statsborgerskap, 1990-2011. Absolutte tall.	64
A21. Studenter med ikke-nordisk statsborgerskap innvandret i perioden 1990-2011, etter statsborgerskap. De 20 største gruppene. Absolutte tall.	65
A22. Familieinnvandring, etter innvandrers relasjon til referansepersonen. 1990-2011. Absolutte tall.	65
A23. Familieetablerte, etter statsborgerskap. De 20 største gruppene, 1990-2011. Absolutte tall og prosent	65
A24. Familiegjennforente med make, etter statsborgerskap. De 20 største gruppene, 1990-2011. Absolutte tall og prosent	66
A25. Overføringsflyktninger, etter statsborgerskap og innvandringsår. De 10 største gruppene, 1990-2011. Absolutte tall	66
A26. Overføringsflyktninger, etter statsborgerskap og kjønn, 1990-2011. De 20 største gruppene. Absolutte tall og prosent	66
A27. Bosatte innvandrere med ikke-nordisk statsborgerskap i alderen 15-74 år og med flukt som innvandringsgrunn, etter flyktningkategori og yrkesstatus. Absolutte tall og prosent. 4. kvartal 2011	67

B Returadresse:
Statistisk sentralbyrå
NO-2225 Kongsvinger

Avsender:
Statistisk sentralbyrå

Postadresse:
Postboks 8131 Dep
NO-0033 Oslo

Besøksadresse:
Kongens gate 6, Oslo
Oterveien 23, Kongsvinger

E-post: ssb@ssb.no
Internett: www.ssb.no
Telefon: 62 88 50 00

ISBN 978-82-537-8729-9 (trykt)
ISBN 978-82-537-8730-5 (elektronisk)
ISSN 0806-2056

ISBN 978-82-537-8729-9

9 788253 787299

Statistisk sentralbyrå
Statistics Norway